

Προβληματισμοί

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Τεύχος **108**^{ον}

HELLENIC INSTITUTE for STRATEGIC STUDIES

ΑΠΡΙΛΙΟΣ-ΜΑΪΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ 2022

Πατησίων 88, 104 34 Αθήναι

Ευρώ 0,01

Άρθρα

***Η αποτροπή ως μοναδική επιλογή στον κυνικό τουρκικό επεκτατισμό**

Του Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΙΝ

***Εθνική Ασφάλεια και Ηθικό στην Κύπρο**

Του Αντιστρατήγου ε.α. Φοίβου Κλόκκαρη

***Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου – Το ιστορικό χρέος μας**

Του Αντιπετράρχου ε.α. Θεοδώρου Γιαννιτσοπούλου

***Πόλεμος στην Ουκρανία: Ο κόσμος ερρίφθη, η ευκαιρία χάθηκε**

Του Στρατηγού ε.α. Δημητρίου Σκαρβέλη

***Πού το πάει ο Ερντογάν;**

Του Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΙΝ

***Η «Επιτήδεια Επικίνδυνη» Τουρκία και το Υβριδικό Δόγμα των Τριών Πολέμων**

Του Αντιστρατήγου ε.α. Ιωάννη Μπαλτζώη

***Πρώτο πλήγμα και παθητική άμυνα – Μήπως η Ελλάδα πρέπει να γίνει Ισραήλ;**

Του καθηγητού κ. Κωνσταντίνου Γρίβα

***Η αλλαγή του “Επιτήγειου Ουδέτερου”-**

Η αλλαγή της Τουρκικής Στρατηγικής

Του Αντιστρατήγου ε.α. Λάζαρου Καμπουρίδη

***Από την Ουκρανία στο Αιγαίο – Ο πόλεμος ως φαινόμενο της πολιτικής**

Του Αντιστρατήγου ε.α. Παναγιώτη

Γκαρτζονίκα

***Πρόεδρος Πομάκων σε Ερντογάν**

***Πόσο θα διαρκέσει ένας**

ελληνοτουρκικός πόλεμος

Καταλύτης για ένα νέο

Του καθηγητού

κ. Κων.Γρίβα

***Υβριδικός Πόλεμος και Υβριδικές Απειλές. Τι είναι από ποιους εφαρμόζονται και εναντίον ποίων στρέφονται.**

Οι ρόλοι Ρωσίας και Τουρκίας.

Του Στρατηγού ε.α. Μιχαήλ Κωσταράκου

***Περί ηρώων και τάφων**

Του Στεφάνου Κασιματη

***Βαλκανικός Αναθεωρητισμός-Ελληνικά διλήμματα**

Του Πρέσβευς ε.τ., Δημητρίου Ν. Ηλιοπούλου

***Η Διπλωματία της Καινοτομίας:Μια νέα αντίληψη για παλαιές πρακτικές**

Του Πρέσβευς ε.τ., Δημητρίου Ν. Ηλιοπούλου

***Τα πιθανά αίτια του πολέμου στην Ουκρανία**

Του Δημητρίου Ζακοντίνου

***Στο ίδιο έργο θεατές**

Του Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΙΝ

*** Η τριμερής συνεργασία Ελλάδας, Κύπρου & Ισραήλ**

Του Γεωργίου Κουκάκη

Δοκίμια

***Περί της σωστής πλευράς της Ιστορίας**

Του Υποστρατήγου ε.α. Κωνσταντίνου Αργυροπούλου

Επισκοπήσεις

Με μια Ματιά η Ελλάδα και ο Κόσμος

Του Αντιστρατήγου ε.α. Χρήστου Μουστάκη

Οι Προβληματισμοί του Εκδότη

Αγαπητά μέλη και φίλοι

Οι Προβληματισμοί του Β' Τριμήνου 2022, θα εστιάζουν το ενδιαφέρον και την ανάλυση των, στον συνεχιζόμενο πόλεμο της Ουκρανίας και στα εθνικά μας θέματα, που πήραν στην κυριολεξία φωτιά, λόγω της αναθεωρητικής-επιθετικής Τουρκίας.

Ο πόλεμος στην Ουκρανία, συνεχίζεται αμείωτος. Στο πεδίο, οι ρωσικές δυνάμεις επικεντρώνονται στην κυρία προσπάθεια που είναι πλέον στην περιοχή του Ντονμπάς. Δευτερεύουσες προσπάθειες η περιοχή του Χαρκόβου και στον νότιο τομέα η κίνηση προς Βορρά στην κατεύθυνση Μικολάεβ-Ζαπορίγια. Η κυριότερη επιτυχία των ρωσικών δυνάμεων ήταν η ολοκληρωτική κατάληψη της «ελληνικής» Μαριούπολης, αφού στην κυριολεξία ισοπεδώθηκε σε ποσοστό 80%, με αποκορύφωμα την κατάληψη του γιγαντιαίου εργοστασίου Αζοφστάλ με χιλιάδες πολίτες εγκλωβισμένους και μαχητές του Ουκρανικού στρατού, που παραδόθηκαν, για τους οποίους οι Ρώσοι ισχυρίζονται ότι οι περισσότεροι ήταν μέλη των «Ταγματών Αζόφ», και τους κατηγορούν ως «νεοναζιστές». Η κατάληψη της Μαριούπολης, του πιο σημαντικού λιμένα της Αζοφικής θάλασσας, μαζί με τα εδάφη που κατελήφθησαν στον νότιο άξονα, είχαν σαν αποτέλεσμα αφενός την συνένωση της περιοχής του Ντονμπάς με την Κριμαία και την μετατροπή της Αζοφικής θάλασσας πλέον σε ρωσική λίμνη. Οι επιχειρήσεις συνεχίζονται, οι ρωσικές δυνάμεις έχουν καταλάβει (απελευθερώσει κατά τους Ρώσους) το 95% των εδαφών των διοικητικών ορίων του Λουγκάνσκ και το 65% των εδαφών του Ντονιέσκ της περιοχής του Ντονμπάς. Οι ρωσικές δυνάμεις ορθολογικά, αργά, αλλά σταθερά προχωρούν προς Δοσμάς, για την κατάληψη –απελευθέρωση ολόκληρης της περιοχής του Ντονμπάς και με κινήσεις από Ιζιούμ και Χερσώνα από Βορρά και Νότο να εγκλωβίσουν τις ουκρανικές δυνάμεις ανατολικά του Δνεπίερου ποταμού και ή να παραδοθούν ή να καταστραφούν. Οι απώλειες για τον Ουκρανικό στρατό είναι μεγάλες, με τουλάχιστον 100 νεκρούς και εκατοντάδες τραυματίες την ημέρα, όπως ανέφερε και ο πρόεδρος Ζελένσκι, ζητώντας ακόμη περισσότερη βοήθεια και δη σε βαριά όπλα (άρματα, πυροβόλα, πυραύλους κλπ) από την Δύση.

Οι συνομιλίες μεταξύ των δύο πλευρών έχουν σταματήσει από τον Απρίλιο. Οι δε οικονομικές επιπτώσεις είναι καταστροφικές για την ανθρωπότητα, με την επισιτιστική κρίση να επικρέμαται απειλητικά (ήδη πλήττει το Τσαντ, τον Νίγηρα, την Κενυάνη), η δε Ε.Ε. να καταστρέφεται οικονομικά, λόγω των μέτρων που έχουν ληφθεί εναντίον της Ρωσίας, που τελικά πλήττουν θανάσιμα την Ευρώπη και να ζητούν (Γαλλία, Ιταλία, Γερμανία) από την Ουκρανία, να αρχίσει συνομιλίες με την Ρωσία.

Στα Ελληνο-τουρκικά οι εξελίξεις είναι ραγδαίες, καταγιστικές, μοναδικές και θανάσιμα επικίνδυνες, με την απειλή πολέμου να είναι εμφανής, ίσως για πρώτη φορά τόσο έντονα.

Η αφορμή δόθηκε με την επιτυχημένη επίσκεψη του Έλληνα πρωθυπουργού στις ΗΠΑ, όπου ο πρωθυπουργός της Ελλάδος, μίλησε στο αμερικανικό Κογκρέσ-

σο, σε μια μοναδική εκδήλωση για πρώτη φορά, όπου οι γερουσιαστές όρθιοι χειροκροτούσαν τον λόγο του κ. πρωθυπουργού. Το γεγονός αυτό, μαζί με την στρατηγική στρατιωτική συμφωνία Ελλάδος – ΗΠΑ και τις αμερικανικές βάσεις αποτέλεσαν την αφορμή της νέας τουρκικής επίθεσης.

Η Τουρκία εγκαινίασε μια τοξική ρητορική, με απειλές, προσβολές κατά Ελλήνων ηγετών, παραβιάσεις και υπερπίσεις ελληνικών νησιών από αεροσκάφη και Drones, καθώς και με νέο παρανοϊκό αφήγημα: «Η Ελλάδα στρατικοποίησε τα νησιά του ανατολικού Αιγαίου, συνεπώς παρέβη τους όρους της συνθήκης της Λωζάνης του 1923, οπότε χάνει τα κυριαρχικά της δικαιώματα!» Και για τα Δωδεκάνησα, το ίδιο αφήγημα, αν και δεν έχει λόγο, αφού δεν συμμετέχει στην συνθήκη των Παρισίων του 1947.

Η τοξική ρητορική του Ερντογάν, βρίσκει συμμάχους σε όλο το πολιτικό φάσμα της Τουρκίας, όπου όλα τα κόμματα πλειοδοτούν σε απειλές και εθνικισμό και ωθούν τον τούρκο πρόεδρο «να διαβεί τον Ρουβίκωνα» εναντίον της Ελλάδος. Το κλίμα αυτό εναντίον της Ελλάδος σε συνδυασμό με τους συνεχείς τυχολογισμούς των Τούρκων στο πεδίο, αποτελούν μέρος μιας ενιαίας στρατηγικής, που δεν είναι συνέχεια του γνωστού τουρκικού αναθεωρητισμού, αλλά στην ουσία ισοδυναμεί με μια υπό προπαρασκευήν πολεμική ενέργεια. Ο Ερντογάν τελεί υπό τρομακτική πολιτική πίεση, έχει περιέλθει σε διπλωματικά αδιέξοδα η δε οικονομία της χώρας του έχει μεταπέσει σε ριζική καταβαράθρωση.

Οι επικείμενες εκλογές του 2023 (αν γίνουν), αποτελούν υπαρξιακό ζήτημα για αυτόν, που αν χάσει αντιμετωπίζει διώξεις και πιθανώς φυλακή. Η Ελλάδα, έχει το δικαίωμα της αυτοάμυνας, σύμφωνα με το άρθρο 51 του Καταστατικού Χάρτη του ΟΗΕ, έχει υποχρέωση να εξοπλίζει τα νησιά, καθώς απειλείται από την τουρκική στρατιά Αιγαίου, με τον μεγαλύτερο αποβατικό στόλο της Μεσογείου, όπου κάθε χρόνο, όπως πρόσφατα, εκτελούν την άσκηση ΕΦΕΣ στο Αιγαίο, με προσομοίωση αποβατικής ενέργειας εναντίον νήσου.

Οι Ελληνικές Ε.Δ. αναβαθμιζόμενες επιχειρησιακά με την προσθήκη νέων οπλικών συστημάτων, καθίστανται έτοιμες και ικανές όχι μόνο να αντιμετωπίσουν κάθε τουρκική απειλή, αλλά και να επιφέρουν αποφασιστικά πλήγματα, στον προαιώνιο εχθρό του γένους. Η απάντηση σε επιδιωκόμενο επιθετικό εγχείρημα εκ μέρους των Τούρκων δεν θα είναι σημειακή, αλλά ολοκληρωτική και καθ'όλο το μήκος των Ε/Τ συνόρων και όπου έχει σχεδιαστεί. Το ερώτημα που τίθεται πλέον, δεν είναι το αν θα γίνει πολεμική αντιπαράθεση (ή σύγκρουση) με την Τουρκία, αλλά το πότε.

Δεν πτοούμεθα. Είμεθα έτοιμοι. Αναγνωρίζω και εκτιμώ, ότι πλέον υπάρχει και η πολιτική βούληση και ότι περιρρέει η γενική παραδοχή της πλήρους εμπιστοσύνης στις Ε.Δ μας.

Ιούνιος 2022

Αντγος (ε.α.) Ιωάννης Αθ. Μπαλτζώης, M.Sc.
Πρόεδρος ΕΛΙΣΜΕ

Ιδιοκτήτης: ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. ΚΩΔΙΚΟΣ 016037
Εκδότης-Διευθνής: Ιωάννης Μπαλτζώης
Υπεύθυνος Συντάξεως: Κ. Αργυρόπουλος
Υπεύθυνος Τεχνικής Υποστηρίξεως: Α. Τόσιος
Συντ/κή Ομάδα: Ε. Τέμπος, Δ. Ηλιόπουλος
DTP-Καλλιτεχνικά: Κ. Αργυρόπουλος
Εκτύπωση: ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ Α.Ε. Τηλ: 2105743410

ΣΙΣΦΟΡΘΟΣΙΥ

Γραφεία: 28ης Οκτωβρίου 88
TK 104 34 Αθήνα
Τηλέφωνο: 210 8211025
Fax: 210 8211056
E-mail: elisme@elisme.gr
Διαδίκτυο: www.elisme.gr

Η αποτροπή ως μοναδική επιλογή στον κυνικό τουρκικό επεκτατισμό

Του Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΝ
Επιτίμου Διοικητού ΣΝΔ
Αντιπροέδρου ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ

Η αυτονομημένη νεοθωμανική Τουρκία αισθάνεται ισχυρή και ικανή να ασκεί τον ρόλο του επιτήδειου ουδέτερου μεταξύ Ανατολής και Δύσεως, αποκομίζοντας οφέλη. Εάν οι εξελίξεις την εξαναγκάσουν να επιλέξει πλευρά όλα δείχνουν ότι θα επιλέξει το Ευρασιατικό μπλοκ.

Οι τελευταίες κυνικές αναθεωρητικές τουρκικές αξιώσεις επί της κυριαρχίας των νήσων του Α. Αιγαίου σε συνδυασμό με ολόκληρο το διαχρονικό φάσμα των απειλών, διεκδικήσεων, προκλήσεων, εξοπλισμών και τελεσμένων πείθουν και τον πλέον δύσπιστο ότι όντως η Τουρκία δεν μπλοφάρει, όπως επεσήμανε πρόσφατα ο Τούρκος ΥΠΕΞ αλλά επιδιώκει την επέκτασή της σε βάρος Ελλάδος και Κύπρου. Βασική της στρατηγική στην επίτευξη του στρατηγικού αυτού Σκοπού είναι ο πειθαναγκασμός ο οποίος με εργαλείο την διαφορά ισχύος εξαναγκάζει τον αντίπαλο σε κατευναστικές επιλογές.

Έναντι της τουρκικής απειλής Ελλάς και Κύπρος είχαν επιλέξει επί δεκαετίες κατευναστική πολιτική, η οποία εκ του αποτελέσματος αποδεικνύεται εθνικά επιζήμια. Το «τάϊσμα του θηρίου πριν θυμώσει» χάριν της ειρήνης (ανοχή κατάφορων προκλήσεων, διζωνική δικοινοτική λύση στην Κύπρο από εισβολή και κατοχή, μακροχρόνια υποτίμηση και παραμέληση των Ενόπλων Δυνάμεων, δυσοίωνες διαρκείς διαπραγματεύσεις με αμετακίνητη την τουρκική πλευρά, εκκλήσεις σε συμμάχους και Διεθνείς Οργανισμούς κ.λπ.) συρρικνώνει σταδιακά τα κυριαρχικά δικαιώματα και τώρα απειλεί την κυριαρχία επί εθνικού εδάφους.

Θεμιτή η επίκληση του διεθνούς δικαίου και σκόπιμη η επιδίωξη συμμαχιών αλλά δεν αρκούν. Ο κατευνασμός του αντιπάλου είτε επιταχύνει τον πόλεμο (λόγω διαφοράς ισχύος) με προδιαγεγραμμένο δυσμενές αποτέλεσμα, είτε δορυφοροποιεί τον αδύναμο αφού αυτός στα-

διακά και αναίμακτα εκχωρεί τα δικαιώματά του στον ισχυρό. Η εγωιστική και ανήθικη διασφάλιση προσωρινής ειρήνης υπονομεύει έτσι το μέλλον των επερχομένων γενεών.

Η μόνη σταθερή στρατηγική επιλογή για μία χώρα status quo είναι η αποτροπή, η οποία διασφαλίζει διπλωματική αξιοπιστία, ειδικό βάρος εντός των συμμαχιών, ισοτιμία στις διαπραγματεύσεις με τον αντίπαλο και ασφαλές περιβάλλον κατάλληλο για κάθε μορφή αναπτυξιακής και επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Η αποτροπή δυνατόν να περιγραφεί ως γινόμενο παραγόντων (ο μηδενισμός ενός μηδενίζει το γινόμενο), ως εξής:

ΑΠΟΤΡΟΠΗ: (Σαφείς πολιτικές δεσμεύσεις – «κόκκινες γραμμές») * (πολιτική βούληση χρήσεως στρατιωτικής ισχύος όταν πρέπει) * (κοινωνική αποδοχή και αντοχή σε κόστος και θυσίες) * (απαιτούμενη στρατιωτική εθνική ισχύς – συμμαχίες) * (αξιόπιστη αποτρεπτική φήμη) Για όλα αυτά δεν αρκεί να θεωρεί ο αποτρέπων ότι τα έπραξε αλλά θα πρέπει να έχει πεισθεί κατάλληλα ο αντίπαλός του.

Η τουρκική απειλή δεν προσφέρεται για κομματική εκμετάλλευση. Ο Έλληνας πολίτης αναμένει την αυτονόητη διακομματική αποτρεπτική στρατηγική δίχως εκπτώσεις και αστερίσκους. Σε μία συγκυρία που η τεχνολογία καλπάζει και η χώρα μας αναζητά τον αναπτυξιακό βηματισμό της, είναι καιρός να ξεχασθούν ή να εξαλειφθούν τα ιδεοληπτικά βαρίδια, τα ψευδοδιλήμματα τύπου «βούτυρο ή κανόνια» και τα φοβικά σύνδρομα που κρατούν την Ελλάδα ουραγό στην τεχνολογική ανάπτυξη. Η χάραξη μίας αυτόφωτης διακομματικής Εθνικής Στρατηγικής, με διακομματική εφαρμογή των βασικών της κατευθύνσεων θα ήταν το βέλτιστο πολιτικό δώρο για την Ελλάδα που όλοι ονειρευόμαστε.

01 – Ιουνίου – 2022

Εθνική Ασφάλεια και Ηθικό στην Κύπρο

Του Αντιστρατήγου ε.α. Φοίβου Κλόκκαρη

Η εισβολή της Τουρκίας στη Κύπρο, όπως και της Ρωσίας στην Ουκρανία, αναδεικνύουν το μείζον θέμα της **εθνικής ασφάλειας**, που συνίσταται στην απαίτηση να διατηρηθεί η **επιβίωση ενός κράτους με τη χρήση της εθνικής ισχύος του** (διπλωματική, πληροφοριακή, στρατιωτική, οικονομική ισχύς (DIME)).

Η στρατιωτική ισχύς βασίζεται στη διατήρηση ενόπλων δυνάμεων (ΕΔ) με υψηλό επίπεδο μαχητικής ισχύος, που αποτελεί τη συνισταμένη της απόδοσης του δυναμικού και της μαχητικής ικανότητας τους. **Μαχητική ισχύς = Δυναμικό + Μαχητική Ικανότητα**. Το δυναμικό περιλαμβάνει το προσωπικό, τα μέσα, τα οπλικά συστήματα και τις υποδομές. Η μαχητική ικανότητα περιλαμβάνει το ηθικό, την εκπαίδευση, την πειθαρχία, την ετοιμότητα, την ηγεσία, την οργάνωση και διοικητική μέριμνα. Οι παράγοντες της μαχητικής ικανότητας λειτουργούν ως γινόμενο. Αν για παράδειγμα το ηθικό είναι μηδενισμένο τότε μηδενίζονται και η εκπαίδευση, η ετοιμότητα και οι άλλοι παράγοντες της μαχητικής ικανότητας.

Η ενίσχυση της στρατιωτικής ισχύος της Κυπριακής Δημοκρατίας (ΚΔ) από τον καιρό της ειρήνης είναι τελείως αναγκαία για την αντιμετώπιση της επιθετικότητας της Τουρκίας, η οποία διατηρεί ισχυρές τουρκικές δυνάμεις κατοχής (ΤΔΚ) στην Κύπρο.

Με αφορμή τον πόλεμο στην Ουκρανία και την σθεναρή αντίσταση του Ουκρανικού λαού και στρατού κατά της Ρωσικής εισβολής, είναι χρήσιμο να επισημανθεί η **αξία τού ηθικού και τής αποφασιστικότητας για αντίσταση**, ως κρίσιμου συντελεστή της μαχητικής ικανότητας των ΕΔ.

Ιδιαίτερα στην πατρίδα μας, η οποία αντιμετωπίζει επί μισό αιώνα την τουρκική επιθετικότητα, είναι απαραίτητο να καλλιεργείται η εξύψωση του ηθικού και της αποφασιστικότητας για αντίσταση του λαού και της ΕΦ. Η πολιτεία, με κύριους φορείς τα υπουργεία παιδείας και άμυνας, έχει ευθύνη, να ενισχύει το ηθικό και εθνικό οπλοστάσιο των νέων μας. Να προβάλλεται μέσα από διδάγματα της Ελληνικής ιστορίας, η **αξία τού ακμαίου ηθικού (ευψυχία)** και της αγωνιστικότητας, για την απόκτηση και διατήρηση του ύψιστου αγαθού της ελευθερίας “**εύδαιμον το ελεύθερον το δ’ελεύθερον το εύψυχον κρίναντες, μη περιοράσθε τους πολεμικούς κινδύνους**” (Θουκυδίδης Β43).

Ιδιαίτερα η καταστροφή του 1974, που έφερε φοβερά δεινά στον Ελληνισμό της Κύπρου, πρέπει να διδάσκεται, προς **εξαγωγή χρήσιμων**

διδασμάτων για την επιβίωση μας, τα κυριότερα των οποίων είναι:

- **Η επικινδυνότητα της Τουρκικής απειλής**. Η Τουρκία με αφορμή το πραξικόπημα και πρόφαση την προστασία των Τουρκοκυπρίων και την αποκατάσταση της συνταγματικής τάξης, εισέβαλε στην Κύπρο για να μείνει. Να διασφαλίσει τα δικά της στρατηγικά συμφέροντα. Να εκριζώσει τον χριστιανικό Ελληνισμό και να εμφυτεύσει τον Τουρκικό ισλαμισμό. Κατέλαβε το βόρειο τμήμα της και προέβη σε βίαιη εκδίωξη του Ελληνικού πληθυσμού, που αποτελούσε την συντριπτική πλειοψηφία του, συστηματικό εποικισμό, εγκατάσταση υποτελούς διοίκησης και διάπραξη από τον Τουρκικό στρατό φρικτών εγκλημάτων πολέμου και κατά της ανθρωπότητας, που παραμένουν ατιμώρητα (εκτέλεση αιχμαλώτων, δολοφονίες αμάχων και απόκρυψη τους σε ομαδικούς τάφους, όπως στην περίπτωση του χωριού Άσσια, βιασμούς, λεηλασίες, καταστροφή θρησκευτικής και πολιτισμικής κληρονομιάς, αλλαγή Ελληνικών τοπωνυμίων κ.α.). Το ίδιο απεργάζεται και για τις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου, που τελούν υπό την διαρκή απειλή των ΤΔΚ και στις οποίες διοχετεύει συστηματικά παράνομους μουσουλμάνους μετανάστες. Τελικός στόχος της είναι ο έλεγχος όλης της νήσου, την οποία επιβουλεύεται ως ζωτικό χώρο επέκτασης της.

- **Η σημασία του αξιόμαχου των ΕΔ για την εθνική ασφάλεια**. Η ΕΦ το 1974 είχε ελλείψεις και πεπαλαιωμένα μέσα και οπλικά συστήματα του Β΄ΠΠ, που επηρέασαν αρνητικά το αξιόμαχό της στις πολεμικές επιχειρήσεις.

- **Η επίδραση του ηθικού στην διεξαγωγή των στρατιωτικών επιχειρήσεων**. Το ηθικό του λαού και της ΕΦ υπέστη καίριο πλήγμα το 1974 λόγω του εθνοκτόνου πραξικοπήματος και της προδοτικής πράξης να μὴ σταλούν οι προβλεπόμενες από το Σχέδιο Αμύνης Κύπρου (ΣΑΚ) Ελλαδικές αεροναυτικές ενισχύσεις και να μην εφαρμοσθεί στο νησί το ΣΑΚ. Πράξη που λειτούργησε ως δούρειος ίππος υποβοήθησης της τουρκικής εισβολής. Το χαμηλό ηθικό επηρέασε σοβαρά την απόδοση της ΕΦ στον πόλεμο.

- **Η προδοσία και τα εγκλήματα πολέμου δεν πρέπει να μένουν ατιμώρητα**, πρὸς αποτροπή επανάληψής τους στο μέλλον. Είναι μάλιστα εθνικών καταστροφών, όπως αυτή της Κύπρου το 1974.

Οι συνέπειες της καταστροφής του 1974, επηρεάζουν μέχρι σήμερα το ηθικό τού Ελληνισμού της Κύπρου και έχουν συμβάλει στην ανά-

πτυξη **κλίματος ηττοπάθειας** σε μέρος του λαού και του πολιτικού μας κόσμου, που πρέπει να εξαλειφθεί. Διαμορφώθηκαν λανθασμένες αντιλήψεις για την ασφάλεια όπως «είναι μάταιο να δίδεται βάρος στη στρατιωτική ισχύ επειδή είμαστε μικρή χώρα έναντι της πανίσχυρης Τουρκίας», «στα πλαίσια λύσης του Κυπριακού το κράτος μας πρέπει να αποστρατικοποιηθεί (θέση που υποστηρίζει και η Τουρκία για να ελέγχει την Κύπρο)», κ.α. Η **εξάλειψη του κλίματος ηττοπάθειας** πρέπει να βασισθεί στα διδάγματα των πολεμικών συγκρούσεων της ιστορίας, που καταδεικνύουν την αναγκαιότητα της στρατιωτικής ισχύος για την επιβίωση ενός κράτους και συγκεκριμένα ότι:

- **Οι ισχυροί δεν σέβονται τις ανοχύρωτες πολιτείες**, γι' αυτό όλες οι χώρες του κόσμου όσο μικρές και να είναι έχουν ΕΔ. Οι ισχυροί υπολογίζουν τις μικρές χώρες, μόνο εφόσον εκτιμήσουν ότι θα υποστούν κόστος σε αίμα και διεθνή κατακραυγή, αν δράσουν επιθετικά εναντίον τους (αποτρεπτικός ρόλος των ΕΔ)

- **Οι χώρες και αυτοκρατορίες που παραμέλησαν την άμυνα τους, από έλλειψη στρατηγικής αντίληψης για την ασφάλεια, κατέρρευσαν (Βυζάντιο).**

- **Η προάσπιση της ελευθερίας απαιτεί ευψυχία και αγώνα, που προϋποθέτει την ύπαρξη στρατιωτικής ισχύος**, η οποία ενισχύει την δυνατότητα αυτοάμυνας του κράτους και σύναψης αμυντικών συμμαχιών, τη διπλωματική ικανότητά του και το αίσθημα ασφάλειας του λαού. Σε μία πολεμική κρίση, **η ασφάλεια του κράτους πρέπει να βασίζεται πρωτίστως στις δικές του ΕΔ και δευτερευόντως στην ξένη βοήθεια** (δίδαγμα και από τον πόλεμο στην Ου-

κρανία).

Από την καταστροφή του 1974 δεν φαίνεται να έχουμε αντλήσει, στον απαιτούμενο βαθμό, τα αναγκαία διδάγματα με αποτέλεσμα:

- Οι κυβερνήσεις μας στις πολιτικές επιλογές τους να υποτιμούν την **επικινδυνότητα της τουρκικής απειλής** (υποστήριξη της τουρκικών όρων λύσης ΔΔΟ, αποδοχή πενταμερών διασκέψεων, προτάσεις ΜΟΕ αναβάθμισης του ψευδοκράτους κ.α.)

- Η ΕΦ να μην έχει την απαιτούμενη **μαχητική ισχύ** και να στερείται ικανού ΠΝ και ΠΑ, λόγω έλλειψης πολιτικής βούλησης να αυξηθούν οι δαπάνες για την άμυνα.

- **Τα εγκλήματα πολέμου που διέπραξε ο τουρκικός στρατός στην Κύπρο το 1974, τα οποία δεν παραγράφονται, έμειναν ατιμώρητα**, όχι μόνο γιατί οι μεγάλες δυνάμεις δεν έδειξαν την ίδια ευαισθησία, όπως στην περίπτωση της Ουκρανίας (λόγω συμφερόντων με την Τουρκία, που έχει πολύ μεγαλύτερο γεωπολιτικό βάρος από την Κύπρο) αλλά και επειδή ο Ελληνισμός δεν έπραξε όσα θα έπρεπε για την διεθνή προβολή και τιμωρία τους.

Αν δεν συνειδητοποιήσουμε την επικινδυνότητα της τουρκικής απειλής και συγκρατήσουμε σε λύση τουρκικών όρων στο κυπριακό, αν δεν ενισχύσουμε την άμυνα μας, δεν μεριμνήσουμε για τη εξύψωση του ηθικού και δεν διαφυλάξουμε το κράτος της ΚΔ και την δημογραφική συνοχή της, δεν θα επιβιώσουμε.

Λευκωσία, Απρίλιος 2022

Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου – Το ιστορικό χρέος μας

Του Αντιπτεράρχου ε.α. Θεοδώρου Γιαννιτσοπούλου

Η 19η Μαΐου είναι για τους Έλληνες ημέρα πένθους και εθνικής μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου και του ξεριζωμού τους.

Είναι η ημέρα που ο Μουσταφά Κεμάλ, ο επονομαζόμενος Ατατούρκ αποβιβάζεται στη Σαμψούντα 19 Μαΐου 1919, δήθεν για να ειρηνεύσει την περιοχή και αντί να προστατέψει τους Έλληνες κατοίκους από τη δολοφονική μανία των Τσέτων, συμμάχησε με αυτούς και τον υπο-κινήτη τους Τοπάλ Οσμάν και με το σύνθημα «Η Τουρκία στους Τούρκους», έθεσε σε εφαρμογή το σχέδιο των Νεότουρκων, για την τελειωτική εξόντωση του ελληνικού πληθυσμού σε όλο τον Πόντο.

Όταν ακούμε τη λέξη Γενοκτονία, η σκέψη μας αυτόματα πηγαίνει στα δύο τραγικά γεγονότα του 20ου αιώνα, τη Γενοκτονία των Αρμενίων το 1915 από τους Νεότουρκους και τη Γενοκτονία των Εβραίων από τους Γερμανούς.

Στον αιώνα μας όμως διαπράχθηκαν εγκλήματα Γενοκτονίας και σε άλλους λαούς, τα οποία, είτε επισκιάστηκαν από τον όγκο των δύο τραγικών περιπτώσεων που προανέφερα, είτε αποσιωπήθηκαν από κυβερνητικές και πολιτικές επιταγές, στο όνομα διακρατικών συμφωνιών και συμφερόντων. Ένας από τους λαούς που έχει υποστεί όλες τις μορφές και τις μεθόδους Γενοκτονίας, μάλιστα από τον ίδιο το σφαγέα του αρμενικού λαού, είναι και ο Ελληνισμός του Πόντου.

Ο Ποντιακός Ελληνισμός ατύχησε να δοκιμάσει όλες τις κατηγορίες των πράξεων που αναφέρονται στη σύμβαση για την πρόληψη και την καταστολή του εγκλήματος της Γενοκτονίας, όπως ακριβώς ψηφίστηκε αυτή στις 9 Δεκεμβρίου 1948 από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών. Τα ντοκουμέντα που βρίσκονται σε δημόσιες και ιδιωτικές βιβλιοθήκες αλλά κυρίως στα επίσημα αρχεία των διαφόρων κρατών, αποκαλύπτουν τους σατανικούς στόχους των Νεότουρκων και των Κεμαλικών.

Τα ιστορικά γεγονότα

Με βάση τα καταγεγραμμένα γεγονότα, η Γενοκτονία εκτελέστηκε ουσιαστικά σε τρεις φάσεις :

Η πρώτη φάση ξεκίνησε το 1908 και κράτησε μέχρι την έναρξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

Η δεύτερη φάση ξεκίνησε το 1914, όταν οι συγκρούσεις του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου αναβάθμισαν την πολιτική της Γενοκτονίας. Η διαταγή του επικεφαλής του οθωμανικού στρατού, Γερμανού διοικητή Λίμαν φον Σάντερς, για εκκένωση περιοχών από Έλληνες, υπό το πρόσχημα στρατιωτικών αναγκών, είναι χαρακτηριστική.

Η περίοδος 1919-1923 αποτελεί την τρίτη και τελευταία αλλά και την πιο έντονη φάση γενοκτονίας, όταν το κίνημα του Μουσταφά Κεμάλ με την Εθνοσυνέλευση στη Σεβάστεια (Σεπτέμβριος 1919) αποφάσισε και προχώρησε **στην τελευταία φάση εξόντωσης των Ελλήνων του Πόντου.**

Τα τάγματα εργασίας, ως αποτέλεσμα του νόμου του 1909 περί στράτευσης των χριστιανών, η επιστράτευση του 1914 και οι εκποτίσεις στα βάθη της Ανατολίας, οδήγησαν στην φυσική εξόντωση των Ελλήνων. Οι Έλληνες και οι Ελληνίδες δολοφονήθηκαν, ατιμάστηκαν, εξορίστηκαν ή κατέφυγαν ομαδικά στα δάση

και στα βουνά. Η τρομοκρατία, τα εργατικά τάγματα, οι εξορίες, οι αγχόνες, οι πυρπολήσεις των χωριών, οι βιασμοί, οι δολοφονίες τους ανάγκασαν να εγκαταλείψουν τις προαιώνιες εστίες τους. Μέχρι τον Μάρτιο του 1924, ο αριθμός των Ελλήνων του Πόντου που δολοφονήθηκαν ήταν 353.000.

Η μνήμη και η λήθη

Όπως αναφέρει στη μελέτη του ο **καθηγητής Κώστας Φωτιάδης** για την Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου, το ελληνοτουρκικό σύμφωνο φιλίας του 1930, η ταυτόχρονη ένταξη της Ελλάδας και της Τουρκίας στο NATO το 1952, αλλά και η αποκαλούμενη προσέγγιση των δύο κρατών, αποτέλεσαν σημεία σταθμούς (και) για το Ποντιακό ζήτημα.

Ωστόσο, μετά από αγώνες και προσπάθειες πολλών ετών από Πόντιους της δεύτερης γενιάς και **συλλόγους του εσωτερικού** και του εξωτερικού, το ελληνικό Κοινοβούλιο αναγνώρισε το 1994 τη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου, θεσπίζοντας την 19η Μαΐου ως ημέρα Μνήμης και Τιμής.

Ο νόμος για την αναγνώριση του μαζικού εγκλήματος είναι από μόνος του ένας σταθμός στη νεότερη ελληνική ιστορία, ό,τι πιο πολύτιμο ίσως είχε να προσφέρει το ελλαδικό κράτος προς τα θύματα της εκκαθάρισης από την ιστορική πατρίδα και προς τους απογόνους τους, τους πρόσφυγες, που έφτασαν ρακένδυτοι στην Ελλάδα και παρόλα αυτά συνεισέφεραν στο ελληνικό πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό γίγνεσθαι.

Δεν ξεχνάμε βέβαια ότι η Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού, αποτελεί την τρίτη πράξη Γενοκτονίας κατά των Ελλήνων από την Τουρκία, έχοντας προηγηθεί η Γενοκτονία των Ελλήνων της Ιωνίας και της Ανατολικής Θράκης, που επισφραγίσθηκαν με την Μικρασιατική Καταστροφή, τη μεγαλύτερη Καταστροφή του Ελληνισμού μετά την Άλωση της Κωνσταντινουπόλεως το 1453, μία από τις πιο μελανές σελίδες της Ιστορίας μας, που φέτος συμπληρώνονται 100 χρόνια από την τέλεσή της.

Θα επισημάνω, όμως, πως δυστυχώς ανάλογες πράξεις φαίνεται πως έχουμε και στις μέρες μας στον πόλεμο στην Ουκρανία, με εκα-

τομμύρια και πάλι ξεριζωμένους από τις πατρογονικές τους εστίες, μεταξύ αυτών δε οι πάνω από 100.000 Έλληνες της Μαριούπολης, οι Έλληνες της Οδησσού, ξεριζωμένοι και πάλι μετά από εκατό χρόνια από τις εστίες τους, όπως οι πρόγονοί τους από τον Πόντο. Οι έρευνες από τους διεθνείς οργανισμούς με τα επίσημα στοιχεία θα δείξουν το μέγεθος!

Το ιστορικό χρέος

Είμαι βέβαιος ότι **ο ανά τον κόσμο διάσπαρτος Ποντιακός Ελληνισμός**, αμάχητο τεκμήριο και ζωντανό κομμάτι του Οικουμενικού Ελληνισμού, θα αγωνιστεί συντονισμένα και με κάθε θεμιτό μέσο για τη διεθνή αναγνώριση της γενοκτονίας των 353,000 θυμάτων προγόνων μας. Το υψηλό φρόνημα και η ελληνική συνείδηση των Ποντίων, παρότι ζούσαν αποκομμένοι από τον εθνικό κορμό στα βόρεια της Μικράς Ασίας, αποδεικνύει ότι είναι ευθύνη και χρέος μας να μεταδώσουμε την ιστορική μνήμη και να αγωνιστούμε για τη διεθνή αναγνώριση της Γενοκτονίας.

Σας καλώ όλους και όλοι μαζί ελάτε να διασώσουμε τη μνήμη της Γενοκτονίας, την πιο ηρωική ελπίδα της Ιστορίας μας και να παλέψουμε γι' αυτήν. Η πράξης μας αυτή αποτελεί το καλύτερο μνημόσυνο και τη μέγιστη απόδοση οφειλόμενης τιμής και επιβράβευσης των προγόνων μας, για το πνεύμα ελευθερίας, ανεξαρτησίας και ανυπακοής τους στα τάγματα εργασίας και τις αναγκαστικές επιστρατεύσεις των Οθωμανών.

Ταυτόχρονα αποτελεί την καλύτερη παρακαταθήκη αρχών και αξιών αλλά και σφυρηλάτησης του σθένους και του ηθικού των επερχόμενων γενεών, που τόσο αναγκαία είναι στις μέρες μας, με τις δυσκολίες που βιώνουμε ως Χώρα αλλά και τις τάσεις επανάληψης αναθεωρητισμού, αυταρχικών συμπεριφορών αλλά και γενοκτονίας λαών εκ μέρους της Τουρκίας.

Ο Πόντος και η Γενοκτονία των Ποντίων προγόνων μας δείχνουν τον δρόμο.

ΑΘΑΝΑΤΟΙ!!!

SLpress.gr στο Google News την 19/05/2022

Πόλεμος στην Ουκρανία: Ο κύβος ερρίφθη, η ευκαιρία χάθηκε

Του Στρατηγού ε.α. Δημητρίου Σκαρβέλη
Επιτίμου Αρχηγού ΓΕΕΘΑ, Ακαδημαϊκού

**Η Δύση δεν παρουσιάστηκε ως αντίπαλος,
αλλά ως πρόκληση, και ο Πούτιν άρπαξε την ευκαιρία.**

Ο κύβος ερρίφθη από τον Πούτιν, ο οποίος απεφάσισε και ενήργησε. Η ευκαιρία χάθηκε από τους Δυτικούς και δεν θα επανέλθει στο ορατό μέλλον, ούτε στις εν ζωή γενεές.

Την ώρα που γράφονται αυτές οι γραμμές, οι ρωσικές στρατιωτικές δυνάμεις οδεύουν προς τα μεγάλα αστικά κέντρα του Κιέβου, του Χαρκόβου, της Οδησσού και έχουν καταλάβει σε σημαντικό βάθος τη βόρεια, ανατολική και νότια περίμετρο της Ουκρανίας, και βέβαια συνεχίζουν. Οι ουκρανικές δυνάμεις αμύνονται γενναία και σθεναρά, αλλά το ισοζύγιο ισχύος κλίνει προς τη ρωσική πλευρά, με ό,τι αυτό σημαίνει για την εξέλιξη των επιχειρήσεων.

Ο Πούτιν, ψυχρός οραματιστής και εκτελεστής ενός σχεδίου, με πρόφαση την ασφάλεια της χώρας του από τη δυτική – νατοϊκή επιβουλή – απειλή (φαντασικό δημιούργημά του), από καιρό ανέμενε την ευκαιρία. Παρά τον προάγγελο των επεμβάσεων του στη Γεωργία, στο Καζακστάν, στην Κριμαία (ρωσική από το 2014), η ευκαιρία εμφανίστηκε, κατά τη δική του εκτίμηση τώρα, στο πρόσωπο μιας ανίσχυρης Ε.Ε., αναλισκομένης σε διαβουλεύσεις και ρητορείες, και μιας ταλανιζομένης από εσωτερικά προβλήματα Αμερικής, με προσανατολισμό πλέον προς τον Ειρηνικό και δηλούσης από στόματος του προέδρου της ότι, ούτως ή άλλως, δεν θα επέμβει στρατιωτικά σε περίπτωση ρωσικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας, καίτοι είχαν προβλέψει την επίθεση με μεγάλη ακρίβεια. Μια τέτοια δήλωση όχι μόνο έλυσε τα χέρια του Πούτιν, αλλά έκαψε και το δυτικό διαπραγματευτικό χαρτί. Η Δύση δεν παρουσιάστηκε ως αντίπαλος, αλλά ως πρόκληση, και ο Πούτιν άρπαξε την ευκαιρία.

Οι επαπειλούμενες κυρώσεις, οικονομικής φύσεως, δεν έχουν για τον αντίπαλο τη βαρύτητα που η Δύση νομίζει, και βέβαια θίγουν και την Ευρώπη, όπως, για παράδειγμα, το εμπόργκο στα

ρωσικά καύσιμα, που είναι γι' αυτήν η μισή της ενέργεια και δεν βρίσκει όλους τους Ευρωπαίους σύμφωνους.

Τώρα λοιπόν, εδώ που έχουν φθάσει τα πράγματα, ποιοι και πώς θα σταματήσουν τον Πούτιν; Κι αφού δεν υπάρχουν αυτοί που θα τον σταματήσουν (μακάρι να το επιτύχουν οι Ουκρανοί), τότε και μέχρι πού θα φθάσει;

Κάποιοι ισχυρίζονται ότι του αρκεί η Ουκρανία σε κατάσταση ομηρίας ή προτεκτοράτου, όμως ακούγονται και η Μολδαβία και οι Βαλτικές χώρες.

Ουδείς αποκλείει να οραματίζεται τη δημιουργία ενός αντι-NATO, αφού το NATO υπάρχει και είναι ο αντίπαλος. Ίσως ακόμα να ονειρεύεται και την επανασύσταση της πάλαι ποτέ ΕΣΣΔ. Ο αυταρχισμός του, η εξόντωση κάθε αντίθετης φωνής, ο έλεγχος των ΜΜΕ και η κρατική καταστολή τον έχουν αναδείξει σε ηγέτη δικτατορικών προδιαγραφών. Η προϋπηρεσία του στην ΚGB και ο ψυχισμός του, η κουλτούρα του, όπως διαμορφώθηκαν κατά την υπηρεσία του αυτή, σήμερα στη θέση που κατέχει του δημιουργούν σύνδρομο μεγαλείου, με ταύτιση του εθνικού μεγαλείου με τον προσωπικό αυτοθαυμασμό. Σιγά σιγά χάνεται η αίσθηση της πραγματικότητας και υπό την επιρροή των προκαταλήψεών του οδηγείται σε πραγμάτωση φαντασιώσεων.

Αλλά ας έλθουμε τώρα και στην ευκαιρία που χάθηκε. Η διάλυση του Συμφώνου της Βαρσοβίας και της ΕΣΣΔ βρήκε την Ε.Ε. απροετοίμαστη και το NATO χωρίς εργασία.

Η πρώτη, η Ε.Ε., εόρταζε το τέλος του Ψυχρού Πολέμου και τη χωρίς τουφεκιά νίκη της επί του αυτοδιαλυθέντος αντιπάλου της και, χωρίς διορατικότητα και δημιουργική διάθεση, άφησε τον αμερικανικό παράγοντα να διατηρήσει το NATO, να του βρει άρον άρον νέου είδους αποστολές (κυρίως ανθρωπιστικές, όπως τις ονόμα-

σαν) και ακόμα να επεμβαίνει σε εσωτερικές υποθέσεις της Ευρώπης σύμφωνα με τις επιδιώξεις των ΗΠΑ (Συμφωνία Ντέιτον, βομβαρδισμός Σερβίας). Και το σοβαρότερο, αυτό που σήμερα φαίνεται απολύτως ξεκάθαρο, να μη δημιουργήσει ποτέ τους δικούς της πυλώνες ασφαλείας και εξωτερικής πολιτικής, ώστε να μένει συνεχώς υπό την προστασία του NATO, δηλαδή των ΗΠΑ.

Υπό αυτές τις συνθήκες δεν είδε ποτέ η Ε.Ε. τον πρώην εχθρό με τη μεγαλοψυχία του νικητού, δεν είδε την ευκαιρία της «σύμπραξης» με αυτόν (ώστε να μη στραφεί προς Ανατολάς) στην οικοδόμηση μιας νέας και πιο στέρεης αρχιτεκτονικής ασφαλείας για τον ευρωπαϊκό χώρο, που να συμπεριλαμβάνει και τη Ρωσική Ευρώπη.

Αγνόησε την Ιστορία, που ήθελε την προκομμουνιστική Ρωσία μεγάλη δύναμη της Ευρώπης (Αγγλία, Γαλλία, Ρωσία, εξ ου και τα τρία πρώτα κόμματα της Επανάστασης του 1821), τον τσάρο, συμμετέχοντα στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, να αποκηρύττει από το Συνέδριο της Βιέννης και όχι από την Αγία Πετρούπολη τον Υψηλάντη για την εξέγερση στο Ιάσιο και τον ρωσικό στόλο να ναυμαχεί στο Ναβαρίνο με τους Αγγλους και τους Γάλλους κατά των τουρκοαιγυπτιακών ναυτικών δυνάμεων.

Μια ευρωπαϊκή αυτόνομη αρχιτεκτονική ασφαλείας, που θα εκάλυπτε την Ε.Ε. από την Ανατολή και θα της εξασφάλιζε και τις ενεργειακές ανάγκες της, όχι βέβαια σε αντιπαράθεση με τις ΗΠΑ, αλλά σε εποικοδομητική ισότιμη συνεργασία, σε αντίθεση με τη σημερινή υποταγμένη Ευρώπη του γεωπολιτικού ελλείμματος και της υποτίμησης.

Αντ' αυτού το NATO, με προτροπή των ΗΠΑ, επεκτάθηκε σε χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και σταδιακά έφθασε στο κατώφλι της Ρωσίας.

Εθελουφλία ή μάλλον πιεστική επέμβαση των ΗΠΑ, που είχαν τον δικό τους στρατηγικό σχεδιασμό. Η προαναφερθείσα «σύμπραξη» ήταν απαράδεκτη για τις ΗΠΑ, των οποίων η σύγχρονη ιστορία μάς διδάσκει ότι τους είναι αναγκαίος πάντοτε ένας αντίπαλος για να πιστοποιείται διαρκώς ο ηγετικός ρόλος τους στα παγκόσμια

πράγματα. Στρατευμένος και ο Χάντιγκτον, όρισε με τη γνωστή του διαχωριστική γραμμή τον αντίπαλο με πολιτισμικά κριτήρια (πόλεμος των πολιτισμών).

Σε άρθρο του στην «Καθημερινή», 5/6 Μαρτίου, ο καθηγητής κ. Μαραντζίδης αναφέρεται στον Τζορτζ Κέναν, ο οποίος εχαρακτήρισε «μοιραίο λάθος» (fateful error) την κίνηση αυτή του NATO, η οποία μελλοντικά «θα υποδαύλιζε εθνικιστικές, αντιδυτικές και μιλιταριστικές τάσεις στον λαό της Ρωσίας και θα είχε αρνητικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη της ρωσικής δημοκρατίας και στην αποκατάσταση των σχέσεων Ανατολής – Δύσης». Και ιδού πού έχουμε φθάσει σήμερα, σε έναν απαράδεκτο και επιζήμιο πόλεμο σε ευρωπαϊκό έδαφος το έτος 2022.

«ΝΑΙ στον πόλεμο, ΟΧΙ στην ειρήνη» ήταν η απάντηση μιας ομάδας σοφών των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, στους οποίους τέθηκε το θέμα «της εξέτασης των προβλημάτων που θα δημιουργούσε το πέρασμα σε μια γενική ειρήνη και ποια μέτρα έπρεπε να ληφθούν για να αντιμετωπισθεί αυτό το ενδεχόμενο». Αυτός είναι και ο τίτλος του βιβλίου που αναφέρεται στα συμπεράσματα των σοφών. Φιλοπόλεμοι, λοιπόν, οι σοφοί των ΗΠΑ.

Καλώς ή κακώς, τα γενόμενα ουκ απογίνονται, και σήμερα το τι πρέπει να πράξει η Ε.Ε. και το NATO είναι πλέον μονόδρομος. Προέχει να επιδιώξουν λύση διά της διπλωματικής οδού, αλλά παράλληλα και με σπουδή να φροντίσουν τη «στρατιωτική ισχύ» τους και την ετοιμότητά τους για πόλεμο.

Διπλωματία χωρίς στρατιωτική ισχύ δεν γίνεται από «θέση ισχύος» και τείνει προς παραχωρήσεις. Εξάλλου, οι δικτατορισμοί αδιαφορούν για την ανεξαρτησία των κρατών, για τις συνθήκες και το διεθνές δίκαιο, για το δίκαιο του πολέμου και τα ανθρώπινα δικαιώματα, για τη δημοκρατία και την ελευθερία, και το μόνο που υπολογίζουν είναι η στρατιωτική ισχύς.

Ας δώσουν στον Πούτιν να καταλάβει ότι η Δύση έχει ξυπνήσει από τον λήθαργο της ευημερίας της και, αν συνεχίσει, η όποια νίκη του θα είναι πύρρειος.

16.03.2022

A nation's strength ultimately consists in what it can do on its own, and not in what it can borrow from others.

Indira Gandhi

Πού το πάει ο Ερντογάν;

Του Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΝ
Επιτίμου Διοικητού ΣΝΔ & Αντιπροέδρου ΕΛΙΣΜΕ

Παρατηρούμε εσχάτως μία παρατεταμένη και ενορχηστρωμένη αναβάθμιση των τουρκικών διεκδικήσεων και απειλών έναντι της Ελλάδος, με χρήση παιδαριωδών επιχειρημάτων και ταυτόχρονα μεγάλες δόσεις τουρκικής αντιδυτικής ρητορικής. Πλέον της «Γαλάζιας Πατρίδας», των «Γκρίζων Ζωνών» και των «δύο κυριάρχων κρατών» στην Κύπρο, έχει προστεθεί η διεκδίκηση της κυριαρχίας κατονομασμένων μεγάλων νήσων του Ανατολικού Αιγαίου, όπως η Λέσβος, Χίος, Σάμος κ.λπ., καθώς και του συνόλου των Δωδεκανήσων. Ο συγκυβερνήτης Μπαχτσελί προτείνει και κατάλληλη μεθόδευση των τουρκικών ενεργειών προς εκπλήρωση του σκοπού αυτού.

Με την ανωτέρω αναβάθμιση των απειλών, εκπέμπεται πολιτικό μήνυμα προς διάφορες κατευθύνσεις. Προς την Ελλάδα επιχειρείται συνδυασμός εκφοβισμού και εθισμού για μία διαπραγμάτευση με τουρκικούς όρους. Προς την Δύση η Τουρκία δηλώνει ότι είναι ισχυρή, έχει αυτονομηθεί, «αλληθωρίζει» προς Ευρασία και κατά συνέπεια πρέπει να λάβει αρκετά ανταλλάγματα στο ανατολίτικο παζάρι της για να ενδώσει σε κρίσιμους τομείς για την Δύση (π.χ. ένταξη Φινλανδίας και Σουηδίας στο ΝΑΤΟ, Συρία, Ιράκ, Α. Μεσόγειος, Λιβύη κ.λπ.).

Προς το εσωτερικό κοινό της η τουρκική κυβέρνηση εμφανίζει την Δύση ως την αιτία όλων των δεινών της Τουρκίας, τις Ελλάδα και Κύπρο ως δυτικά υποχείρια προορισμένα να συρρικνώσουν την χώρα και την ίδια την κυβέρνηση να ορθώνει άφοβα το ανάστημά της έναντι όλων αυτών προασπίζοντας ταυτόχρονα τους απανταχού Μουσουλμάνους.

Δεδομένης της διαρκώς επιδεινούμενης οικονομικής καταστάσεως με άμεσο αντίκτυπο στην καθημερινότητα των Τούρκων πολιτών και της δημοσκοπικής πρωτοφανούς υστερήσεως του Προέδρου Ερντογάν, ενδεχομένως να απαιτείται κάποιο εντυπωσιακό κέρδος προκειμένου να μεταστραφεί η κοινή γνώμη. Η εικασία αυτή εγείρει ανησυχία ως προς την έκταση και το είδος του εν λόγω κέρδους (κέρδη από την Ελλάδα και την Κύπρο ή την Συρία ή

μία ηρωϊκή έξοδος από το ΝΑΤΟ;). Αρκετά θα κριθούν στην επικείμενη σύνοδο κορυφής του ΝΑΤΟ στο τέλος Ιουνίου.

Η Ελλάς σε κάθε περίπτωση δεν πρέπει να συνδράμει στο τουρκικό παιχνίδι. Οι εγχώριες ανέξοδες κορώνες και οι ενθουσιώδεις προτάσεις (να ρίχνουμε τα UAV's σαν κουφέτα, να κτυπήσουμε προληπτικά την Τουρκία, να γκρεμίσουμε τις γέφυρες του Βοσπόρου γεγονός που αφορά άλλωστε και την διεθνή ναυσιπλοΐα) αλλά και ο «ειρηνόφιλος» πεσιμισμός του Δόγματος «ταΐστε το θηρίο πριν θυμώσει» δεν έχουν θέση στον ρεαλιστικό σχεδιασμό της χώρας μας.

Η Ελλάς πρέπει να μάθει να αναπτύσσει πρωτοβουλία και να μην αυτοπαγιδεύεται ακολουθώντας ανακλαστικά τις πρωτοβουλίες άλλων. Η χώρα μας πρέπει να επιλέξει τότε, που και πως θα συγκρουσθεί με την Τουρκία και όχι το αντίστροφο. Θεωρούμε ότι αυτή είναι και η στρατιωτική εισήγηση προς την πολιτική ηγεσία. Έως τότε η μεθοδευμένη πολιτική, διπλωματική και κυρίως στρατιωτική προετοιμασία σε Ελλάδα και Κύπρο θα πρέπει να συνεχίζεται με σπουδή.

Η Κυβέρνηση της χώρας θα πρέπει να έχει έτοιμες απαντήσεις και «κόκκινες γραμμές» για όλα τα ενδεχόμενα σενάρια κλιμακώσεως (π.χ. έρευνα ή γεώτρηση σε ελληνική ΑΟΖ σε διάφορες αποστάσεις από ακτές, σενάρια μεταναστών, παρεμπόδιση προσβάσεως σε νήσο, κατάληψη βραχονησίδος, προσάρτηση κατεχομένων Κύπρου κ.λπ.) και θα πρέπει να τις κοινώσει κατάλληλα προς αντιπάλους και «συμμάχους» προκειμένου οι τελευταίοι να ενεργήσουν προληπτικά και όχι κατόπιν εορτής. Οι γενικόλογες προειδοποιήσεις τύπου «μολών λαβέ» ή «θα προασπίσουμε τα εθνικά μας συμφέροντα» δεν είναι αξιόπιστες και δεν αποτρέπουν.

Τέλος η κοινή γνώμη θα πρέπει να ενημερώνεται υπεύθυνα ώστε να διατηρείται σε εγρήγορση, δίχως απλουστεύσεις εφησυχασμού αλλά και δίχως πανικό.

15 – Ιουνίου – 2022

You must all be aware that modern war is not a mere matter of military operations. It involves the whole strength and all the resources of the nation. Not only soldiers, but also all citizens without exception, take part.

Chiang Kai-shek

Η «Επιτήδεια Επικίνδυνη» Τουρκία και το Υβριδικό Δόγμα των Τριών Πολέμων

Του Αντιστρατήγου ε.α. Ιωάννη Μπαλτζώη
Προέδρου ΕΛΙΣΜΕ

Η γνωστή πολιτική τακτική της εριστικής, επιθετικής και αναθεωρητικής Τουρκίας έχει πλέον αλλάξει και από «επιτήδεια ουδέτερα», όπως στον Β'ΠΠ, γίνεται τα τελευταία χρόνια σε «επιτήδεια επικίνδυνη» χώρα. Η Τουρκία, με την στάση της για λόγους συμφερόντων της, προκαλεί ακόμη και τους απομεινάντες υποστηρικτές της και θέτει σε κίνδυνο όλη την ΝΑΤΟική, αμερικανική και ευρωπαϊκή προσπάθεια, για την τιθάσευση της ρωσικής ομοσπονδίας. Το «αγαπημένο παιδί» του ανεκδιήγητου Γ.Γ. του ΝΑΤΟ, έχει κάνει άνω κάτω την Συμμαχία και τις ΗΠΑ, αλλά ο κ. Γ.Γ. την δικαιολογεί για μια ακόμη φορά, προκαλώντας τον εκνευρισμό των υπολοίπων κρατών του ΝΑΤΟ.

Προβληματική, Αναθεωρητική, Επικίνδυνη

Το διεθνές σύστημα αλλάζει και οδηγούμαστε σε έναν νέο κόσμο, σε μια νέα αρχιτεκτονική ασφαλείας. Η Τουρκία έχει στόχο να γίνει σύντομα ένα ισχυρό κομμάτι της νέας κατανομής ισχύος, μια ισχυρή περιφερειακή ηγεμονική δύναμη που θα μπορεί να υπαγορεύει την πολιτική της. Και το 2053, 600 χρόνια μετά την άλωση της Πόλης, όπως ισχυρίζονται οι Τούρκοι, να καταστεί η 5η πλανητική δύναμη, με ότι αυτό συνεπάγεται. Η Τουρκία λοιπόν, μπλοκάρει την διεύρυνση του ΝΑΤΟ, απειλεί και είναι έτοιμη να την υλοποιήσει, με νέα εισβολή στην Συρία, για να διευρύνει την υποτιθέμενη «Ζώνη Ασφαλείας» στην Βόρεια Συρία και ακόμη απειλεί στρατιωτικά και διακόπτει επαφές με έναν εταίρο και «σύμμαχο» στο ΝΑΤΟ. Το χρονικό σημείο έχει επιλεγεί συνειδητά από τον πρόεδρο Ερντογάν, προκαλώντας ιδιαίτερα αυτή την περίοδο την τέλεια καταίγίδα για ΗΠΑ και Ευρώπη.

Η Τουρκία πίσω από την άρνηση εκτός από αυτά που ισχυρίζεται η Τουρκία, ή υπονοούνται υπάρχει και μια άλλη θεωρία. Ο Ρώσος πολιτικός αναλυτής Κονσταντίν Σοκόλοφ αλλά και ο γενικός γραμματέας του Τουρκικού Κόμματος Μητέρας Πατρίδας, Dogu Perincek, αποκάλυψαν πως πίσω από την κρίση ΝΑΤΟ-Τουρκίας βρίσκεται μάλλον το αμερικανικό σχέδιο δημιουργίας Κουρδικού κράτους. Αυτό αποδεικνύεται από τρία σημαντικά θέματα και όχι μόνο. Το πρώτο αφορά την εκβιαστική πολιτική της στο θέμα της άρνησης εισόδου Σουηδίας και Φινλανδίας στο ΝΑΤΟ, με το πρόσχημα ότι στηρίζουν τρομοκρατικές οργανώσεις. Στην πραγματικότητα, ως γνήσιες δημοκρατικές χώρες παρέχουν άσυλο σε Κούρδους του PKK και «Γκιουλενιστές», που διώκονται από την Τουρκία. Το δεύτερο έχει σχέση με την πρόθεση της Τουρκίας να εισβάλει για

τέταρτη φορά στην Βόρεια Συρία, με το πρόσχημα της επέκτασης της ήδη υφισταμένης «Ζώνης Ασφαλείας», παρά την αντίθεση των ΗΠΑ. Το τρίτο αφορά την απίστευτη προκλητικότητα της Τουρκίας και την πρωτοφανή επίθεση κατά της Ελλάδος, αποδεικνύοντας την αναθεωρητική, επιθετική και επικίνδυνη πολιτική που βάζει σε κίνδυνο όχι μόνο την Ελλάδα, αλλά ολόκληρη την περιοχή και φυσικά ακόμη και την συνοχή του ΝΑΤΟ, ιδιαίτερα σε αυτή την κρίσιμη περίοδο, με τον πόλεμο στην Ουκρανία. Οι απίστευτες δηλώσεις της τουρκικής ηγεσίας και των λοιπών συμβούλων του αποτελούν πρωτοφανείς απειλές πολέμου και διεκδίκησης ελληνικής εθνικής κυριαρχίας, όταν αμφισβητούν την εθνική κυριαρχία των νησιών του Ανατολικού Αιγαίου, επειδή η Ελλάδα εφαρμόζει το δικαίωμά της αυτοάμυνας, σύμφωνα με τον Καταστατικό Χάρτη του ΟΗΕ, απέναντι στην 4η Στρατιά του Αιγαίου, που διαθέτει τον μεγαλύτερο αποβατικό στόλο ολόκληρης της Μεσογείου.

Η Τουρκία, εκτός από τις παράνομες δεσμεύσεις περιοχών στο κεντρικό Αιγαίο, φαίνεται ότι το τελευταίο διάστημα προσπαθεί να ενεργοποιήσει τις μεταναστευτικές και προσφυγικές ροές προς τα ελληνικά νησιά, με τις ελληνικές δυνάμεις να βρίσκονται σε πλήρη επιφυλακή και να αντιμετωπίζουν με επιτυχία την μέχρι τώρα κατάσταση. Είναι φανερό η ενόχληση των Τούρκων, **από την στρατηγική αναβάθμιση της Ελλάδος με τις συμμαχίες Ελλάδος- Γαλλίας, Ελλάδος - Εμιράτων και ιδιαιτέρως με τη ΜDCA, την στρατιωτική συμφωνία Ελλάδος - ΗΠΑ και τον ρόλο της Αλεξανδρούπολης στην ευρύτερη περιοχή, Βαλκάνια, Αιγαίο και Εύξεινος Πόντος.** Και σαφώς τους ενόχλησε και η επίσκεψη του Έλληνα πρωθυπουργού στις ΗΠΑ, η συνάντησή του με τον πρόεδρο Μπάιντεν, κάτι που ο κ. Ερντογάν επιδιώκει μανιωδώς και δεν το έχει επιτύχει και ακόμη περισσότερο η ομιλία του Έλληνα πρωθυπουργού στο Κογκρέσο. Ο Ερντογάν αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα και η επανεκλογή του αποτελεί υπαρξιακό θέμα για αυτόν. Απώλεια της εξουσίας, θα αποτελέσει θανάσιμη απειλή για αυτόν και την οικογένειά του και το ξέρει πολύ καλά. **Ο Ερντογάν είναι ένας πολιτικός που ζει στα άκρα και λειτουργεί με θραύσεις και κρίσεις. Έτσι διαπιστώνουμε ότι η Τουρκία φθάνει στα όρια της γεωπολιτικής παράνοιας.** Έτσι ανεβαίνει «πίστα» και αμφισβητεί ανοιχτά την εθνική κυριαρχία όλων των Ελληνικών νησιών του Ανατολικού Αιγαίου, ζητώντας ανοιχτά αλλαγή συνόρων, κάτι πρωτοφανές και αδιανόητο.

Το Υβριδικό Δόγμα των Τριών Πολέμων

Όπως πολύ σωστά αναλύει ο καθηγητής της ΣΣΕ Κώστας Γρίβας, η Τουρκία έχει κηρύξει ολοκληρωτικό υβριδικό πόλεμο εναντίον της Ελλάδος, με το **Υβριδικό Δόγμα των τριών πολέμων**. Συγκεκριμένα, όπως αναφέρει ο καθηγητής, η Τουρκία ακολουθεί την κινεζική μεθοδολογία, που πρώτη εφαρμόζει την μορφή αυτών των πολέμων. **Για την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η παρανοϊκή ανάγνωση του Διεθνούς Δικαίου και όσο πιο παρανοϊκή είναι τόσο το καλύτερο.** Έχουμε λοιπόν:

A. Πρώτος Υβριδικός Πόλεμος.

Η Κίνα π.χ. ισχυρίζεται ότι κάποιος ύφαλος στην κινεζική θάλασσα, 10 μέτρα κάτω από την θάλασσα είναι νησί (!!!) και της ανήκει, επειδή το λέει αυτή. **Το ίδιο και η Τουρκία, ισχυρίζεται, παρά το τι καθορίζει το Διεθνές Δίκαιο για την Θάλασσα (Συνθήκη UNCLOS) που είναι πλέον εθιμικό Δίκαιο και ότι τα όλα τα ελληνικά νησιά δεν έχουν υφαλοκρηπίδα, άρα ούτε ΑΟΖ και έχουν μόνο 6 ναυτικά μίλια χωρικά ύδατα, μόνο τα ελληνικά νησιά σε όλο τον πλανήτη, επειδή το λέει η Τουρκία** και μάλιστα απαγορεύει την εφαρμογή του Διεθνούς Δικαίου, με την απειλή του πολέμου (Causus Belli).

B. Δεύτερος Υβριδικός Πόλεμος.

Είναι ο ψυχολογικός και επικοινωνιακός πόλεμος που έχει εξαπολύσει η Τουρκία κατά της Ελλάδος. Απειλές, προσβολές ηγετών και λαού, ιστορικά εμετικά αναμασήματα, ιδιαίτερα εφέτος με τα 100 χρόνια από την Μικρασιατική καταστροφή, μετατροπή ισχυρών θρησκευτικών συμβόλων σε ισλαμικά και επίδειξη κατάκτησής των, όπως η Αγία Σοφιά κλπ.

Γ. Τρίτος Υβριδικός Πόλεμος.

Επίδειξη Σημαίας, στρατιωτικής ισχύος και συνεχής απειλή χρήσης στρατιωτικής βίας. Είναι όλα αυτά που βιώνουμε από τον Μάρτιο 2020, με τα γεγονότα του Έβρου, την τρίμηνη «κρουαζιέρα» του ερευνητικού σκάφους Ουρούτς Ρέις στην ελληνική υφαλοκρηπίδα, όπου εξευρενούσαν τον υπέροχο βυθό της ελληνικής υφαλοκρηπίδα, καθώς και όλα τα άλλα γεγονότα μέχρι σήμερα.

Εκτιμήσεις

Τι πρέπει να κάνουμε; Θέλουμε μια εθνική στρατηγική, μια αξιόπιστη αποτροπή. Η αποτροπή αποτελείται από τρεις παράγοντες. **Από την πολιτική βούληση, από την στρατιωτική ισχύ και από την εκφαινόμενη απειλή,** που πρέπει να είναι

σαφής, αξιόπιστη και υφισταμένη. Πρέπει να τονίζουμε στους γείτονές μας ότι έχουμε κόκκινες γραμμές, που αν τις παραβιάσουν θα υποστούν τις συνέπειες. Και να είμαστε απόλυτοι σε αυτό και να τις υλοποιούμε.

Αποτροπή δε σημαίνει πόλεμος, αλλά διατήρηση της ειρήνης. Έτσι ως παράδειγμα, αφού ενημερώσουμε φίλους, συμμάχους και υποτιθέμενους συμμάχους, θα μπορούσαμε να είχαμε καταρρίψει drone που πέρασε πάνω από τα ελληνικά νησιά. Θα είχαμε περάσει ένα μήνυμα. Η σταθερότητα στην περιοχή δεν μπορεί να εξασφαλίζεται με τις υποχωρήσεις της Ελλάδας. Ούτε μπορεί η Ελλάδα να συρθεί εκβιαζόμενη σε συζητήσεις με ανοιχτή ατζέντα από την πλευρά της Τουρκίας, όπως φαίνεται να επιδιώκουν Τούρκοι και κάποιοι δυτικοί «σύμμαχοι και εταίροι», **με την άθλια και απaráδεκτη συμβουλή «Βρείτε τα»**, κάτι που η Ελλάδα πρέπει να αποκηρύξει άμεσα και να καταγγείλει την τακτική των «ίσων αποστάσεων» των ευρωπαίων εταίρων μας και ιδιαιτέρως της Γερμανίας.

Οι Τούρκοι ξέρουν ότι οποιαδήποτε προσπάθεια θερμού επεισοδίου θα είναι οδυνηρή για αυτούς. Οι ελληνικές ένοπλες δυνάμεις μπορούν να επιφέρουν θανάσιμα χτυπήματα και το γνωρίζουν πολύ καλά οι τουρκικές ένοπλες δυνάμεις. Οι Τούρκοι θα ήθελαν ένα ελεγχόμενο θερμό επεισόδιο, αλλά αυτό δεν μπορεί να γίνει. Όπως έχει δηλώσει και ο Α/ΓΕΕΘΑ Στγος Κων. Φλώρος, δεν μπορεί να υπάρξει σημειακή σύγκρουση, καθόσον οι Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις θα κτυπήσουν, όπου θεωρήσουν απαραίτητο, γενικεύοντας την σύρραξη. Και να είμαστε σίγουροι ότι τα αποτελέσματα θα είναι πολύ οδυνηρά για την Τουρκία.

Οι Τούρκοι το γνωρίζουν και ο τούρκος πρόεδρος θα πρέπει να σκεφτεί πολύ σοβαρά αν θα προχωρήσει στο επόμενο στάδιο. Οι απειλές, οι άθλιες και απaráδεκτες δηλώσεις των διαφόρων συμβούλων του κ. Ερντογάν, καθώς και τα «σκυλιά του πολέμου» στην Τουρκία, που απειλούν με πόλεμο και αίμα, θα πρέπει να αντιληφθούν ότι το αποτέλεσμα θα είναι πολύ διαφορετικό από αυτό που επιθυμούν.

Η Τουρκία μας οδηγεί σε διακεκαυμένη ζώνη το καλοκαίρι, εκτιμώ ότι θα έχουμε κάποια σοβαρά επεισόδια, ελπίζω πως δε θα υπάρξει όμως θερμό και ανεξέλεγκτο επεισόδιο, καθόσον οι ελληνικές ένοπλες δυνάμεις μπορούν να αντιμετωπίσουν την κατάσταση με τον καλύτερο τρόπο και το αποτέλεσμα θα είναι οδυνηρό για την Τουρκία, αν συμβεί, όπως συνέβη και το καλοκαίρι του 2020. Σε ότι αφορά τις αντιρρήσεις της Τουρκίας στο θέμα ένταξης Σουηδίας και Φινλανδίας στο NATO, έχουμε αναφερθεί σε πρόσφατο άρθρο μας. Σε όλα τα παραπάνω, άξια μνείας είναι οι δηλώσεις στήριξης του προέδρου Μακρόν για την Ελλάδα, αποδεικνύοντας την στρατηγική μας σχέση, καθώς και η σταθερή στάση του γερουσιαστή Μενέντεζ για μη χορήγηση πολεμικού υλικού στην Τουρκία.

Πρώτο πλήγμα και παθητική άμυνα – Μήπως η Ελλάδα πρέπει να γίνει Ισραήλ;

Του καθηγητού κ. Κωνσταντίνου Γρίβα

Σε προηγούμενο άρθρο είχαμε αναφέρει ότι όταν μία χώρα απειλείται ευθέως και ρητά, όπως συμβαίνει με την Ελλάδα, έχει δικαίωμα ακόμα και για προληπτικό πλήγμα. Και μόνο η αναφορά ότι υπό αυτές τις συνθήκες μπορεί η Ελλάδα να εξετάσει το ενδεχόμενο να καταφέρει πρώτο πλήγμα στην Τουρκία, ξεσήκωσε τις γνωστές αντιδράσεις. Πολλές από τις αντιδράσεις προέρχονται κι από ανθρώπους που δεν ανήκουν στους γνωστούς εθνομηδενιστικούς κύκλους, γι' αυτό και αξίζει να μιλήσουμε πιο αναλυτικά για το ζήτημα αυτό.

Οι περισσότεροι που αντέδρασαν αρνητικά ουσιαστικά υποστηρίζουν ότι «αυτά τα πράγματα δεν γίνονται» κι αν γίνονται γενικά «δεν μπορούν να γίνουν από την Ελλάδα». Το εάν η ελληνική πολιτική ηγεσία, που έχει και την αρμοδιότητα να αποφασίσει, έχει το σθένος να εντάξει το πρώτο πλήγμα στη δέσμη των επιλογών της, είναι ένα άλλο ζήτημα. Αυτό που εξετάζουμε είναι εάν από στρατηγικής απόψεως πρέπει υπάρχει στη δέσμη των επιλογών.

Το πρώτο ερώτημα είναι εάν η Ελλάδα έχει ή όχι το δικαίωμα στην αυτοάμυνα; Και επειδή μάλλον η απάντηση θα είναι καταφατική, προκύπτει το δεύτερο ερώτημα: το δικαίωμα της αυτοάμυνας πρέπει να ασκείται με τους όρους που επιβάλλει ο επιτιθέμενος; Ο επιτιθέμενος είναι αυτός που πρέπει να έχει την πρωτοβουλία των κινήσεων; Δεν του χαρίζουμε έτσι ένα κρίσιμο πλεονέκτημα, τοποθετώντας την πατρίδα μας σε μειονεκτική θέση;

Όταν η Τουρκία συνεχίζει να κατεδαφίζει την ελληνική εθνική κυριαρχία και να απειλεί με πολεμική ενέργεια, η Ελλάδα δεν νομιμοποιείται να αντιδράσει με μαζικό πρώτο πλήγμα στην τουρκική πολεμική μηχανή; Οι ελληνικές κινήσεις πρέπει να είναι μόνον απαντήσεις στις τουρκικές ενέργειες; Δηλαδή, να προσφέρουμε στην Άγκυρα στο πιάτο τον έλεγχο της κλιμάκωσης και την πρωτοβουλία των κινήσεων για “να μην εμφανιστούμε ως επιτιθέμενοι”; Ακόμη κι αν θεωρήσουμε από γεγονότα κι όχι από αυθαίρετες υποθέσεις πως η πολεμική αναμέτρηση είναι επικείμενη, η Ελλάδα πρέπει να περιμένει παθητικά να εκδηλωθεί η τουρκική επίθεση και μόνον μετά να αντιδράσει, αφού θα έχει υποστεί το πρώτο πλήγμα με ό,τι αυτό συνεπάγεται;

Θα χάσουμε την διεθνή υποστήριξη

Σύμφωνα, λοιπόν, με αυτή την άποψη, αν εμφανιστούμε ως επιτιθέμενοι θα «χάσουμε την διεθνή υποστήριξη» και θα υποστούμε οδυνηρές συνέπειες. Κάποιοι, μάλιστα, αναφέρουν ότι θα χάσουμε τη δυνατότητα να μας στηρίξει ενόπλως η ΕΕ. Αυτές οι απόψεις είναι –για

να το πούμε ευγενικά– η αντεστραμμένη εικόνα των ουτοπικών αντιλήψεων, σύμφωνα με τις οποίες θα λάβουμε ουσιαστική βοήθεια εναντίον της Τουρκίας από τις ΗΠΑ, την ΕΕ ή από οπουδήποτε αλλού γιατί είμαστε “παράγοντας σταθερότητας”!

Όσο εξωπραγματικό είναι να περιμένουμε άλλους να έλθουν να πολεμήσουν για λογαριασμό μας, άλλο τόσο εξωπραγματικό είναι να φοβόμαστε πως θα υποστούμε συντριπτικές κυρώσεις από το εξωτερικό μόνο και μόνο γιατί θα υπερασπίσουμε την πατρίδα μας με τον τρόπο που εμείς κρίνουμε πιο πρόσφορο κι όχι αντιδρώντας αντανακλαστικά στις πρωτοβουλίες της Τουρκίας. Προφανώς, δεν μιλάμε για στρατιωτικό τυχοδιωκτισμό. Μιλάμε για τον τρόπο διεξαγωγής ενός πολέμου που μπορεί επισήμως να μην έχει αρχίσει, αλλά έχει ουσιαστικά και προαναγγελθεί από την Τουρκία και με υβριδικό τρόπο έχει ήδη ξεκινήσει.

Κανείς δεν υποτιμά τη δημόσια διπλωματία, αλλά η στρατηγική μιας χώρας δεν έχει κύριο στόχο να κερδίσει τη διεθνή συμπάθεια. Αν θέλουμε κάτι τέτοιο, τότε όντως ο καλύτερος τρόπος για να το επιτύχουμε είναι να περιμένουμε παθητικά την επίθεση του αντιπάλου. Η Κύπρος το 1974, πράγματι, κέρδισε πάρα πολύ συμπάθεια διεθνώς και συνέλεξε πολλά ψηφίσματα συμπαράστασης και καταδίκης της Τουρκίας, αλλά ο τουρκικός στρατός είναι στη βόρεια Κύπρο μισό αιώνα μετά...

Η Ελλάδα δεν είναι Ισραήλ

Υποστηρίζεται από πολλούς ότι «η Ελλάδα δεν είναι Ισραήλ», με την έννοια ότι το Ισραήλ έχει και τις δυνατότητες και τις “πλάτες” να κάνει κάτι τέτοιο. Το Ισραήλ, όμως, προχώρησε σε προληπτικό πρώτο πλήγμα στον Πόλεμο των Έξι Ημερών το 1967 γιατί είχε μικρότερη κι όχι μεγαλύτερη ισχύ από τους αντιπάλους του. Το Ισραήλ προχώρησε τότε στο αιφνιδιαστικό πλήγμα, γιατί το ισοζύγιο ισχύος ήταν δραματικά εις βάρος του, όχι μόνο σε στρατιώτες, αλλά και στον αριθμό κρίσιμων οπλικών συστημάτων, όπως μαχητικών αεροσκαφών. Επίσης, σε αντίθεση με ό,τι γενικά πιστεύεται, το Ισραήλ δεν είχε εξασφαλίσει τη συναίνεση των ΗΠΑ, πολλώ δε μάλλον τη στήριξή τους για να προχωρήσει σε αυτήν την ενέργεια.

Δεν δίστασε μάλιστα να προχωρήσει και σε προβολή αμερικανικών δυνάμεων. Στις 8 Ιουνίου 1967, κατά τη διάρκεια του πολέμου, ισραηλινά μαχητικά και τορπιλάκατοι διεξήγαγαν πολλαπλές επιθέσεις εναντίον του πλοίου του Πολεμικού Ναυτικού των ΗΠΑ USS Liberty, που βρισκόνταν σε διεθνή ύδατα στη Μεσόγειο, σκοτώ-

νοντας 34 μέλη του πληρώματος και πεζοναύτες και τραυματίζοντας άλλους 171.

Εκ των υστέρων το Ισραήλ δήλωσε ότι η επίθεση έγινε από λάθος, αλλά όλα δείχνουν ότι ήταν μάλλον εσκεμμένη ενέργεια που είχε σκοπό να δείξει ότι ήταν αποφασισμένο για τα πάντα και δεν επρόκειτο να δεχθεί παρεμβάσεις από κανέναν. Η Ελλάδα, ευτυχώς, δεν είναι στην κατάσταση που ήταν το Ισραήλ τότε. Χάρη κυρίως στη συμμετοχή της στην ΕΕ και το ΝΑΤΟ, βρίσκεται σε έναν σχετικά προστατευμένο θύλακα όσον αφορά τις διεθνείς αντιδράσεις, σε περίπτωση που προέβαινε σε παρόμοια ενέργεια.

Τι εννοούμε προληπτικό πλήγμα

Μία άλλη αντίρρηση είναι ότι η Ελλάδα δεν έχει τα μέσα για να επιφέρει ένα προληπτικό πρώτο πλήγμα. Η απάντηση είναι ότι τα έχει. Γιατί εάν δεν τα είχε θα ήταν έρμαιο της Τουρκίας από στρατιωτικής απόψεως. Είναι αληθές ότι οπλικά συστήματα που θα μπορούσαν να παίξουν πολύ σημαντικό ρόλο σε μια παρόμοια ενέργεια, όπως τα βομβαρδιστικά A-7 Corsair, δεν βρίσκονται πλέον στο ελληνικό οπλοστάσιο, εντούτοις η ελληνική πολεμική μηχανή διαθέτει τεράστια ισχύ πυρός, την οποία μπορεί να εξαπολύσει τόσο από αέρος, όσο και από στεριάς και θάλασσας.

Άλλωστε, όταν μιλάμε για αποφασιστικό πρώτο πλήγμα δεν αναφερόμαστε στην εξαφάνιση του τουρκικού στρατεύματος, ούτε στην “ολοκληρωτική νίκη”, όπως παρανόησαν κάποιοι. Με τον όρο αυτό εννοούμε την προσβολή κομβικών στοιχείων της τουρκικής πολεμικής μηχανής, έτσι ώστε να δυσκολευθεί να λειτουργήσει ως ολόκληρο σε όλο το εύρος και βάθος του σύνθετου γεωγραφικά και επιχειρησιακά ελληνοτουρκικού συστήματος.

Επίσης, μιλάμε για προσβολή με σκοπό την απομείωση κρίσιμων οπλικών συστημάτων της Τουρκίας, έτσι ώστε η Ελλάδα να βρεθεί με εμφανή πλεονεκτήματα στα χέρια της και να αναγκάσει τον αντίπαλο ή να σταματήσει την σύγκρουση και να αποφευχθεί ο μεγάλος κλίμακας πόλεμος, ή, αν επιλέξει να συνεχίσει τη σύγκρουση, να την συνεχίσει από δυσμενή θέση.

Το μήνυμα που περνάς

Με όλα τα παραπάνω, βέβαια, ο γράφων δεν συστήνει την πραγματοποίηση προληπτικού πλήγματος στην Τουρκία “εδώ και τώρα”, ούτε ποτέ το υπονόησε σ’ αυτό ή στο προηγούμενο άρθρο. Αυτό ήταν σαφές και στο προηγούμενο άρθρο. Η πρόταση ήταν και παραμένει να υπάρξει επιτελικός σχεδιασμός και γι’ αυτό το σενάριο, ώστε να το βάλλουμε στο τραπέζι. Να το εντάξουμε στην “εργαλειοθήκη” των διαθέσιμων επιλογών και να το θέσουμε στην υπηρεσία της αποτροπής και της διπλωματίας. Μην έχετε καμία αμφιβολία ότι η Τουρκία διαθέτει ήδη επιτελικό σχέδιο για πρώτο πλήγμα κατά της Ελλάδας.

Αξίζει να σημειωθεί πως το Ισραήλ έχει ενσωματώσει στο αποτρεπτικό του δόγμα το προληπτικό πρώτο πλήγμα, λόγω των μικροσκοπικών του γεωγραφικών διαστάσεων που το καθιστούν ευάλωτο σε επιθέσεις μεγάλης κλίμα-

κας. Προβάλλει δηλαδή αυτήν την επιλογή έτσι ώστε να αποτρέψει τους αντιπάλους και να μην αναγκαστεί να την χρησιμοποιήσει. Δηλαδή, το πρώτο πλήγμα δεν είναι ένα ύπουλο όπλο που το κρατάς κρυμμένο και περιμένεις την κατάλληλη στιγμή για να το χρησιμοποιήσεις, αλλά ένα κομμάτι της αποτρεπτικής σου στρατηγικής που το διαφημίζεις στον αντίπαλο.

Παρεμπιπτόντως, η στρατιωτική αποτροπή δεν συνίσταται στο πόση στρατιωτική ισχύ έχεις στα χέρια σου, αλλά κυρίως με πόσους και με ποιους τρόπους είσαι διατεθειμένος να την αξιοποιήσεις και πως αυτό το επικοινωνείς στον αντίπαλο. Όσα όπλα κι αν έχεις στα χέρια σου, αν έχεις περάσει το μήνυμα ότι δεν πρόκειται να τα χρησιμοποιήσεις παρά μόνο στο είδος της αντιπαράθεσης που επιλέγει και καθορίζει ο αντίπαλος, τότε η αποτροπή σου είναι διάτρητη.

Προληπτικό πλήγμα και διπλωματία

Αντιθέτως, ακόμη και αν υστερείς σαφώς έναντι του αντιπάλου όσον αφορά την στρατιωτική ισχύ, αλλά είσαι απρόβλεπτος στο πως θα την χρησιμοποιήσεις, τότε η αποτρεπτική σου ικανότητα βελτιώνεται σημαντικά. Και η Ελλάδα πρέπει να πράξει ακριβώς αυτό. Να καταστεί απρόβλεπτη έναντι των αντιδράσεων της προς την δεδηλωμένη τουρκική επιθετικότητα. Και βέβαια αυτήν της την ιδιότητα του απρόβλεπτου να την αξιοποιήσει τόσο έναντι της Τουρκίας όσο και των δυτικών “συμμάχων”. Κάποια στιγμή πρέπει να κατανοήσουμε ότι μόνο μια απρόβλεπτη στις αντιδράσεις της Ελλάδα μπορεί να αναγκάσει τη Δύση να παρέμβει αποφασιστικά για να φρενάρει την τουρκική επιθετικότητα.

Το να εμπλουτίσεις με το προληπτικό πρώτο πλήγμα την “εργαλειοθήκη” των δυνητικών επιλογών σου δεν αντιβαίνει τη διπλωματία. Αντιθέτως, τη συμπληρώνει και την υπηρετεί. Για παράδειγμα, μπορούμε να προτάξουμε προς την Τουρκία (και στον διεθνή παράγοντα) ότι η διευρυνόμενη αποδόμηση της ελληνικής κυριαρχίας μπορεί να απαντηθεί με μια αναπάντεχα οξεία αντίδραση. Αυτή δεν θα ήταν “αναγκαία” επιλογή για την Ελλάδα, αλλά θα μπορούσε να την αξιοποιήσει όταν και εάν έκρινε σκόπιμο. Το γεγονός, μάλιστα, ότι η Τουρκία έχει δηλώσει επισήμως ότι η άσκηση του νόμιμου δικαιώματος για επέκταση των χωρικών υδάτων της Ελλάδας είναι αιτία πολέμου, αυτομάτως καθιστά το πρώτο πλήγμα ενέργεια αυτοάμυνας, άρα νόμιμη.

Κλείνοντας υπογραμμίζουμε ότι το προληπτικό πλήγμα, ακόμη και υπό τις βέλτιστες συνθήκες, είναι μια εξαιρετικά παρακινδυνευμένη ενέργεια και θα πρέπει να υπάρχει αποκλειστικώς και μόνον ως “τελευταία επιλογή” (choice of last resort), αλλά πρέπει να υπάρχει. Είναι άλλο να έχεις μια επιλογή και να μην την εξασκείς, θεωρώντας την άκρως επικίνδυνη και, εν πάση περιπτώσει, μη παραγωγική. Και άλλο να θεωρείς πως δεν έχεις το δικαίωμα να έχεις αυτήν την επιλογή γιατί “είσαι η Ελλάδα κι όχι το Ισραήλ”!

SIpress.gr

Η αλλαγή του “Επιτήγειου Ουδέτερου”- Η αλλαγή της Τουρκικής Στρατηγικής

Του Αντιστρατήγου ε.α Λάζαρου Καμπουρίδη

Πολλοί αναλυτές το τελευταίο διάστημα, με αφορμή τη στάση της Τουρκίας στην επέμβαση της Ρωσίας στην Ουκρανία, χρησιμοποίησαν τον χαρακτηρισμό «Επιτήδειος Ουδέτερος» για να περιγράψουν την υποκριτική – ουδέτερη – καιροσκοπική στάση της Άγκυρας. Μάλιστα κάποιοι βιάστηκαν να εκτιμήσουν ότι ο Τούρκος Πρόεδρος θα κληθεί να πάρει ξεκάθαρη θέση καθώς θα πιεστεί και θα ταχθεί υπέρ της μιας ή της άλλης πλευράς.

Στην ανάλυση, καταδεικνύεται η αλλαγή της στάσης της Άγκυρας στο θέμα της τήρησης ουδετερότητας, αφού πλέον η «επιτήδεια ουδετερότητα» εκ μέρους της «Νέας Τουρκίας» έχει άλλα, περισσότερο επιθετικά χαρακτηριστικά, τα οποία βρίσκουν εφαρμογή σε μία νέα Στρατηγική, η οποία αποτελεί άμεση απειλή για τη Χώρα μας.

Σημειώνεται ότι, ο όρος «Επιτήδειος Ουδέτερος», χρησιμοποιήθηκε σε τίτλο βιβλίου του F. Weber, για να περιγράψει την ουδετερότητα που τήρησε η Άγκυρα κατά τον Β΄ΠΠ προκειμένου να μη ζημιωθεί η Τουρκία και να καρπωθεί κέρδη από την σύγκρουση του δυτικού συνασπισμού με τις δυνάμεις του Άξονα. Η τήρηση της ουδετερότητας αποτελούσε πολιτική των «κεμαλικών» κυβερνήσεων για την αποφυγή απωλειών – επίτευξη μέγιστου οφέλους από τις περιφερειακές συγκρούσεις.

Το όραμα της «Νέας Τουρκίας» ορίστηκε για πρώτη φορά στο Συνέδριο του κυβερνώντος κόμματος ΑΚΡ, τον Ιούλιο του 2014.

Η αλλαγή της στάσης της Τουρκίας, μπορεί να ερμηνευτεί με βάση ορισμένα σημαντικά γεγονότα της τελευταίας 10ετίας, τα οποία σημάδεψαν καθοριστικά την πολιτική ιστορία της γειτονικής χώρας και άλλαξαν τη στάση αλλά και την πολιτική του βασικού πρωταγωνιστή των εξελίξεων, (R. T. Erdoğan). Επιπλέον, η αλλαγή αυτή έχει και συγκεκριμένο ιδεολογικό υπόβαθρο, πάνω στο οποίο ορίστηκαν οι νέοι εθνικοί στόχοι της «Νέας Τουρκίας» με καταληκτικό ορόσημο επίτευξης αυτών, το έτος 2023.

Τα γεγονότα αυτά αύξησαν την καχυποψία του Τούρκου Προέδρου έναντι της Δύσης και ιδιαίτερα των ΗΠΑ, με αποτέλεσμα η Άγκυρα να απομακρυνθεί από της «σκιά» της Αμερικής, να «παίξει το χαρτί» της βελτίωσης των σχέσεων με Ρωσία και Κίνα, και να θέσει τον εαυτό της στο κάδρο των μεγάλων περιφερειακών δυνάμεων.

Ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει να γίνει στην απόπειρα του πραξικοπήματος της 15 Ιουλίου 2016, αφού ο Τούρκος Πρόεδρος θεώρησε άμεσα εμπλεκόμενο τον αμερικανικό παράγοντα και σε συνδυασμό με την αποκατάσταση λίγο νωρίτερα (Μάιος 2016) των σχέσεων με τη Μόσχα, η τουρκική πολιτική έδειξε καθαρά σημάδια προσανατολισμού προς Ρωσία – Κίνα. Στο τελευταίο συνετέλεσε και η συμμαχία του κυβερνώντος κόμματος ΑΚΡ με

το Κόμμα Εθνικιστικής Δράσης (MHP), η πολιτική της Άγκυρας να γίνεται περισσότερο ανεξάρτητη, μακριά από δυτικές αγκυλώσεις. Είναι χαρακτηριστικό ότι, αξιωματούχοι του ΑΚΡ αλλά και δημοσιογράφοι που προσκυνούν στο κυβερνών κόμμα, πολλές φορές μετά την απόπειρα του πραξικοπήματος τόνιζαν χαρακτηριστικά δημόσια λέγοντας ότι, «πέρασε η εποχή που οι ΗΠΑ κουνούσαν το δάχτυλο στην Τουρκία» προκαλώντας αμηχανία σε χώρες της Δύσης και φυσικά την ικανοποίηση της Μόσχας.

Κυριότερα σημαντικά γεγονότα

(α) Ταραχές Πάρκου Gezi

Την περίοδο Μαΐου – Ιουνίου 2013, σημειώθηκαν ταραχές αρχικά στην Κων/πολη και στη συνέχεια σε πολλές περιοχές της Τουρκίας με αφορμή τα γεγονότα στο Πάρκο Gezi της Κωνσταντινούπολης. Οι ταραχές προκάλεσαν μεγάλη ανησυχία στον τότε Πρωθυπουργό, R. T. Erdoğan, αλλά και καχυποψία προς τη Δύση. Μάλιστα ο ίδιος επιστρέφοντας από ταξίδι του στη βόρεια Αφρική, κατέδειξε ως υποκινητές, «σκοτεινές δυνάμεις» της Δύσης.

(β) Εκλογές της 07 Ιουνίου 2015

Η είσοδος του φιλοκουρδικού κόμματος στη Μεγάλη Τουρκική Εθνοσυνέλευση ξεπερνώντας για πρώτη φορά το φράγμα του 10 % σημειώνοντας ποσοστό 13,1 % και εκλέγοντας 80 βουλευτές, προκάλεσε τη μεγάλη πτώση των ποσοστών του κυβερνώντος κόμματος ΑΚΡ και την αλλαγή της στάσης του R. T. Erdoğan στο Κουρδικό. Την πολιτική της συζήτησης – συνεννόησης με τον κουρδικό παράγοντα, ακολούθησαν οι μεγάλης έκτασης και έντασης ένοπλες επιχειρήσεις ιδιαίτερες σε κατοικημένες περιοχές της ΝΑ Τουρκίας, καθώς και μαζικές διώξεις Κούρδων πολιτικών.

(γ) Σύγκρουση με F. Gülen – Απόπειρα πραξικοπήματος / 15 Ιουλίου 2016

Η σύγκρουση του Τούρκου Προέδρου με τον Ιμάμη F. Gülen, ο οποίος συνεχίζει να ζει στις ΗΠΑ και οι αποκαλύψεις της περιόδου 2013 – 2014, αλλά κυρίως η απόπειρα πραξικοπήματος της 15 Ιουλίου 2016, βάθαινε το χάσμα στις σχέσεις της Τουρκίας με ΗΠΑ. Σημειώνεται ότι, αμέσως μετά την απόπειρα του πραξικοπήματος, ο Τούρκος Πρόεδρος δημόσια ενέπλεξε τον αμερικανικό παράγοντα στην απόπειρα αυτή.

(δ) Κατάρριψη ρωσικού αεροσκάφους – Άριστες σχέσεις με Ρωσία

Μετά την κατάρριψη του ρωσικού μαχητικού αεροσκάφους στη Συρία από τουρκικά πυρά (24 Νοεμβρίου 2015) και τη ρήξη των σχέσεων Ρωσίας – Τουρκίας, ακολούθησε ο «εναγκαλισμός» Μόσχας – Άγκυρας μετά από τη συγγνώμη του Τούρκου Προέδρου στον Ρώσο ομόλογό του (Ιούνιος 2016). Οι σχέσεις αυτές συνεχίζονται παρά

τις δοκιμασίες στο συριακό αλλά και στο ουκρανικό, αφού οι 2 χώρες συνδέθηκαν με ενεργειακές συμφωνίες αλλά και συμφωνίες αμυντικού υλικού, με αποκορύφωμα την προμήθεια από την Τουρκία του συστήματος S-400 με τα γνωστά συνεπακόλουθα στις αμερικανοτουρκικές σχέσεις.

Ιδεολογικό υπόβαθρο

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, η νέα επιθετική ουδετερότητα την οποία εφαρμόζει η Άγκυρα, ορίστηκε πάνω σε συγκεκριμένο ιδεολογικό υπόβαθρο, το οποίο αποτελεί και τη μήτρα ερμηνείας των εξελίξεων στην Τουρκία. Η «Νέα Τουρκία» θα πρέπει επικαλούμενη το ιστορικό οθωμανικό της παρελθόν να διαθέτει και ένα ιδεολογικό αφήγημα με αρχικό χρονικό ορόσημο εκπλήρωσης των εθνικών στόχων το έτος 2023, δηλαδή την επέτειο από τα 100 χρόνια ίδρυσης της Τουρκικής Δημοκρατίας.

(α) Α. Davutoğlu / Στρατηγικό Βάθος

Από το 2010 και μετά φαίνεται ότι ο Τούρκος Πρόεδρος και το κυβερνών κόμμα ΑΚΡ, επηρεάστηκαν στην ιδεολογία αλλά και στην εξωτερική πολιτική από το Δόγμα Davutoğlu (πρώην ΥΠΕΞ και Πρωθυπουργός της Τουρκίας) για το απαραίτητο Στρατηγικό Βάθος που πρέπει να διαθέτει η Τουρκία ως μεγάλη δύναμη της περιοχής.

(β) Το ιδεολόγημα της «Νέας Τουρκίας» – Συνέδριο ΑΚΡ (Ιουλ 2014)

Ο νέος ανεξάρτητος ρόλος της «Νέας Τουρκίας», η οποία πλέον θα αποτελεί ρυθμιστή των εξελίξεων, αναφέρθηκε στο Συνέδριο του κυβερνόντος κόμματος ΑΚΡ τον Ιούλιο του 2014 (Κων/πολη), δηλαδή 1 μήνα πριν τις Προεδρικές Εκλογές όπου για πρώτη φορά εκλέχθηκε ως Πρόεδρος ο R. T. Erdoğan.

(γ) Ομιλία Τούρκου Προέδρου – Αμφισβήτηση Συνθήκης Λωζάνης

Ο Τούρκος Πρόεδρος, 2 μήνες μετά την απόπειρα του πραξικοπήματος της 15 Ιουλίου 2016, σε δημόσια ομιλία του στους Επάρχους της Τουρκίας, αμφισβήτησε για πρώτη φορά τη Συνθήκη της Λωζάνης, προκαλώντας προβληματισμό. Την ίδια περίοδο καθιερώνεται από τον Τούρκο Πρόεδρο ο όρος «**σύνορα της καρδιάς μας**» αλλά και το Δόγμα της «**Γαλάζιας Πατρίδας – Mavi Vatan**», απειλώντας άμεσα περιοχές της ελληνικής εδαφικής – θαλάσσιας επικράτειας και κυριαρχίας. Σημειώνεται ότι λίγο πριν, ο R. T. Erdoğan, είχε επιτύχει την αποκατάσταση των σχέσεων με τον Ρώσο Πρόεδρο, είχε βγει νικητής από την απόπειρα του πραξικοπήματος και είχε εισβάλει στη Συρία (Επιχείρηση «Ασπίδα του Ευφράτη»).

Οι «Επιτήδευτοι Ουδέτεροι» Νεοοθωμανιστές

Η κυβέρνηση των νεοοθωμανιστών του R. T. Erdoğan, εφαρμόζει την πολιτική της ουδετερότητας όχι μόνο για ωφελμιστικούς και καιροσκοπικούς σκοπούς όπως προαναφέρθηκε, αλλά κυρίως για λόγους ιστορικής αναγκαιότητας, νεοοθωμανικής έπαρσης και μεγαλοϊδεατισμού.

Αν και η υποκριτική ουδετερότητα της Τουρκίας αποτελεί μία μόνιμη «σταθερά» στον χειρισμό των θεμά-

των της εξωτερικής της πολιτικής, παρατηρούμε την τελευταία οκταετία, μία αλλαγή της αφετηρίας αλλά και του σκοπού αυτής της ουδετερότητας. Αλλαγή, η οποία δυστυχώς επηρεάζει και τα εθνικά μας θέματα.

Η ουδετερότητα αυτή δεν αποτελεί πλέον μόνο μία στρατηγική επιλογή καιροσκοπισμού και καρτερικότητας της Άγκυρας για να αποφύγει κάθε ρίσκο στα εθνικά της συμφέροντα, αλλά επιβεβλημένη στάση που θα πρέπει να τηρεί η ίδια και η οποία πηγάζει από την επιταγή του ιστορικού μεγαλειώδους οθωμανικού παρελθόντος της, καθώς και από τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεται πλέον ο Τούρκος Πρόεδρος τον γεωστρατηγικό ρόλο της Τουρκίας στο παγκόσμιο στερέωμα.

Αυτή η νέα «Επιτήδεια Ουδετερότητα» έχει νεοοθωμανικές καταβολές, αφού έτσι αντιλαμβάνεται ο R. T. Erdoğan το ρυθμιστικό ρόλο που θα πρέπει να έχει η Τουρκία στις παγκόσμιες εξελίξεις, μιας και αυτό επιβάλλεται από το «μεγαλειώδες παρελθόν της». Δηλαδή μία μεγάλη «Νέα Τουρκία» η οποία θα πρέπει να έχει ηγετικό και ρυθμιστικό ρόλο στις εξελίξεις **ως παγκόσμια – περιφερειακή δύναμη, θα πρέπει να τηρεί τα προσχήματα της ουδετερότητας.**

Η «Νέα Τουρκία» (κατά τη νεοοθωμανική θεώρηση) θα πρέπει να είναι ουδέτερη, ρυθμιστής και όχι θεατής των εξελίξεων, διαιτητής στις συγκρούσεις των άλλων κρατών και επικριτής – αμφισβήτησης των διεθνών συνθηκών και του Διεθνούς Δικαίου. Επιπλέον, αυτή η Τουρκία του R. T. Erdoğan, αυτονομιμοποιείται στο «επικίνδυνο» δικαίωμα να διαθέτει το απαραίτητο στρατηγικό βάθος εις βάρος της εδαφικής ακεραιότητας των γειτονικών της χωρών, οι οποίες απέκτησαν την εθνική τους υπόσταση μετά από την κατάρρευση της οθωμανικής αυτοκρατορίας. Η ίδια αντίληψη δίνει το δικαίωμα στην Τουρκία να επεμβαίνει σε συγκρούσεις άλλων χωρών ώστε να προκρίνονται κυβερνήσεις της αρεσκείας της, να δημιουργεί στρατιωτικές βάσεις σε χώρες ακόμη και πολύ μακριά από την επικράτειά της, να χρησιμοποιεί ξένους μισθοφόρους σε συγκρούσεις που είναι έξω από την περιφέρειά της και να απαιτεί να έχει ενεργειακό ρόλο σε περιοχές που δεν αποτελούν μέρος της δικής της κυριαρχίας.

Η ουδέτερη «Νέα Τουρκία» πλέον θέλει να βλέπει τον εαυτό της στο ίδιο επίπεδο με τους ισχυρούς δρώντες και να επιδιώκει τη «φιλανδοποίηση» γειτονικών χωρών. Επιπρόσθετα, την ίδια περίοδο αναφέρεται μία αλλαγή στην Αμυντική Στρατηγική της Τουρκίας, αφού **από Στρατηγική Αποτροπής πλέον μετατρέπεται σε μία καθάρη επιθετική Στρατηγική του Προληπτικού Χτυπήματος** εποφθαλμιώντας εδάφη και θαλάσσιες ζώνες άλλων χωρών. Ταυτόχρονα καταγράφονται ραγδαίες εξελίξεις και σημαντικές ενέργειες εξοπλιστικής ανεξάρτησης από άλλες χώρες και κυρίως τις ΗΠΑ, κάνοντας σημαντικά βήματα αύξησης των εξαγωγών πολεμικού υλικού.

Η «Νέα Τουρκία» εφαρμόζοντας την ίδια «επιτήδεια ουδετερότητα» με τον ιδιότυπο αυτό τρόπο, αποκτά επίσης δικαίωμα να «ουδετεροποιεί» προσωρινά τις σχέ-

σεις με ιδεολογικά ρεύματα και έθνη (**Αδελφοί Μου- σουλμάνοι, Παλαιστίνη κ.α.**) προκειμένου να εξυπηρετή- τήσει τα δικά της στρατηγικά συμφέροντα και να αξιολογεί εκ νέου τις σχέσεις της με χώρες που λίγο πριν θεωρούνταν εχθρικές (**Ισραήλ, ΗΑΕ, Σαουδική Αραβία κ.α.**). Επίσης, η εφαρμογή της ίδιας ουδέτερης πολιτικής, επιτρέπει στην Άγκυρα να μην εφαρμόζει τις κυρώσεις της Δύσης έναντι της Ρωσίας, να βοηθάει με αμυντικό υλικό την Ουκρανία και να επιδεικνύει επιδεικτικά στο ΝΑΤΟ ότι, μπορεί ταυτόχρονα να είναι μέλος της Συμμαχίας αλλά σε θέματα εθνικού της ενδιαφέροντος, αυτονομιο- ποιείται να είναι ουδέτερη και να μην την δεσμεύει καμία συμφωνία και συνασπισμός – συμμαχία.

Συμπεράσματα

Η επιτήδεια ουδετερότητα της «Νέας Τουρκίας» του R. T. Erdoğan έχει αλλάξει και είναι επιθετικά επικίν- δυνη για χώρες της περιοχής αλλά και για τη Χώρα μας.

Αυτή έχει θεμελιωθεί σε οθωμανικό ιστορικό υπόβαθρο με πολύ επικίνδυνες παρακαταθήκες και έχει χρονικό καταληκτικό ορόσημο το έτος 2023.

Η τελευταία έρευνα του Ινστιτούτου Friedrich Ebert (FES), με τίτλο «2022 Security Radar», στην οποία, το 56% των Τούρκων πιστεύουν ότι ορισμένα εδάφη πέρα από τα σύνορα (της Τουρκίας) ανήκουν στην πραγματι- κότητα στην Τουρκία, δείχνει ότι η πλειοψηφία της δεξα- μενής ψηφοφόρων στη γειτονικής χώρας, συμφωνεί με το αλτρωτικό όραμα του Τούρκου Προέδρου, κάτι το οποίο θα «ρευστοποιήσει» εκλογικά ο R. T. Erdoğan.

Η Τουρκία χρησιμοποιεί τη νέα «επιτήδεια ουδε- τερότητα» και θεωρεί ότι δεν αρμόζει στο ιστορικό πα- ρελθόν – μεγαλείο της, καθώς και στο status μιας μεγάλης δύναμης όπως η ίδια αντιλαμβάνεται τη θέση της στο γε- ωστρατηγικό στερέωμα, να λαμβάνει ξεκάθαρη θέση υπέρ της Δύσης ή της Ρωσίας σε κάθε πρόκληση.

Δεν θα πρέπει να αναμένεται από τη «Νέα Τουρ- κία» στο μέλλον να παρεκκλίνει από αυτή την ουδετερό- τητα, αφού από αυτή αντλεί την ισχύ της και καθίσταται αυτόματα απαραίτητη σε ΗΠΑ και Ρωσία. Είναι ένα παι- χνίδι που ο Τούρκος Πρόεδρος φαίνεται να γνωρίζει να το χειρίζεται άριστα, διότι έχει πετύχει ώστε η Τουρκία να είναι απαραίτητη ταυτόχρονα στην Ουάσιγκτον και στη Μόσχα, αφού καμία από τις δύο δεν θα ρισκάρει να διαρ- ρήξει εντελώς τις σχέσεις τις με την Άγκυρα. Ενδεικτικό στοιχείο αυτού, αποτελεί και η τουρκική στάση στην ει- σβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία.

Νέα «Επιτήδεια Ουδετερότητα» – Ελλάδα

Το άκρως ανησυχητικό είναι ότι, όλα τα προανα- φερόμενα δείγματα, της πονηρής – επικίνδυνης νέας «επι- τήδειας ουδετερότητας» με χαρακτηριστικά οθωμανικού μεγαλείου, εφαρμόζει η Τουρκία και στα εθνικά μας θέ- ματα.

Η νέα «επιτήδεια ουδετερότητα» της «Νέας Τουρ- κίας» του R. T. Erdoğan, έχει κλιμακώσει τον αναθεωρη- τισμό, αφού πέραν των άλλων η Άγκυρα έχει θέσει την τελευταία 5ετία το θέμα της **αμφισβήτησης και αξίωσης ελέγχου θαλασσιών ζωνών εθνικής μας κυριαρχίας με**

το γνωστό Δόγμα της «Γαλάζιας Πατρίδας», ενώ ταυ- τόχρονα τελευταία ασκεί ασφυκτική πίεση και για το κα- θεστώς **αποστρατικοποίησης νησιών του Αιγαίου**. Χαρακτηριστικό δείγμα μεγαλοϊδεατισμού της «Νέας Τουρκίας», αποτελεί μεταξύ των άλλων και η ρητορική του Τούρκου Υπουργού Εθνικής Άμυνας, H. Akar, ο οποίος εκδηλώνει ενόχληση ακόμη και σε επισκέψεις αξιωματούχων της Χώρας μας σε ελληνικούς ακριτικούς νησιωτικούς σχηματισμούς κριτικάροντας ακόμη και δη- λώσεις δικών μας κυβερνητικών παραγόντων για το δι- καίωμα υπεράσπισης των εθνικών μας δικαιωμάτων στο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο.

Οι νεοοθωμανιστές πλέον, δεν τρομάζουν «από το κούνημα του δάχτυλου των ΗΠΑ», αφού η «Νέα Τουρ- κία» αυτοπροσδιορίζεται ως μεγάλη δύναμη με ανεξάρ- τητη πολιτική χωρίς αγκυλώσεις και εξαρτήσεις, κοιτάζοντας στα μάτια τους ισχυρούς δρώντες.

Ο ισχυρισμός των δύσπιστων στην Ελλάδα ότι, είμαστε στη Δύση και η Άγκυρα θα αποφύγει τη σύγ- κρουση με τη Χώρα μας καθώς και η τακτική του στρουθοκαμηλισμού που οι ίδιοι αρέσκονται προσβλέ- ποντας σε πιθανή βοήθεια από Ε.Ε. και ΝΑΤΟ, πλέον δεν ισχύει, αφού έχει αλλάξει ο τρόπος με τον οποίο η γειτονική χώρα αντιλαμβάνεται την ουδετερότητα. Ση- μειώνεται η ουδέτερη στάση του Γ.Γ. του ΝΑΤΟ όταν κλήθηκε κατά το παρελθόν να πάρει θέση για τα θέ- ματα των τουρκικών αμφισβητήσεων στο Αιγαίο.

Ο Επιτήδειος Ουδέτερος αυτοπροσδιορίζεται ως μεγάλη δύναμη και δεν δέχεται εμπλοκή άλλων δυνάμεων – συμμαχιών στους στόχους της «Νέας Τουρκίας» που έχει θέσει με ορόσημο το 2023. Εξάλλου, ο γείτονας έχει αποδείξει στο απώτερο αλλά και στο πρόσφατο παρελθόν ότι, αν και ουδέτερος είναι ραδιούργος και «μάστορας» στην αυτοθυματοποίηση, ώστε να δικαιολογεί τις επιθε- τικές στρατιωτικές επιχειρήσεις του σε άλλες χώρες, προ- βάλλοντας ταυτόχρονα στους «καλόπιστους θεατές» ότι, οι επιχειρήσεις του αποτελούν αναγκαιότητα, για λόγους αυτοάμυνας, αντιμετώπισης της τρομοκρατίας, υποστή- ριξης των δικαιωμάτων συγγενικών μειονοτήτων, προ- σφύγων κλπ.

Η ισχνή ή μηδενική αντίδραση της Δύσης στην κατοχή εδαφών σε Συρία και Ιράκ από τις ΤΕΔ, αποκα- λύπτει ότι, η Τουρκία μπορεί και πείθει στο βρώμικο αυτό παιχνίδι της εις βάρος άλλων κρατών.

Τα κρίσιμα ερωτήματα καταλήγοντας είναι τα παρακάτω:

Είμαστε έτοιμοι να αντιληφθούμε και να αντιμε- τωπίσουμε μία προβοκάτσια αυτοθυματοποίησης της Άγ- κυρας όταν θα επιχειρήσει να μας φορτώσει το ρόλο του επιτιθέμενου και θα εμφανίζεται ως ο αμυνόμενος στην εφαρμογή των σχεδίων του εις βάρος της εδαφικής κυ- ριαρχίας μας;

Για ποιο λόγο η Άγκυρα κλείνει βιαστικά όλα τα μέτωπα με όλες τις χώρες που είχε ανοιχτά ακόμη και εις βάρος βασικών ιδεολογικών γραμμών που τηρούσε μέχρι στιγμής, ενώ συνεχίζει να κλιμακώνει επικίνδυνα με τη Χώρα μας;

Από την Ουκρανία στο Αιγαίο – Ο πόλεμος ως φαινόμενο της πολιτικής

Του Αντιστρατήγου ε.α. Παναγιώτη Γκαρτζονίκα

Ο πόλεμος στην Ουκρανία συνεχίζεται, χωρίς κάποιος να μπορεί να προβλέψει πότε και πώς θα τελειώσει. Παρότι πρόκειται για έναν πόλεμο υψηλής έντασης της μεταβιομηχανικής εποχής, διατηρεί χαρακτηριστικά προηγούμενων πολέμων. Ο πόλεμος πλέον διεξάγεται από το Χάρκοβο μέχρι τη Χερσώνα, σε ένα μέτωπο 900 χιλιομέτρων, μεγαλύτερο από το μήκος του Δυτικού Μετώπου, όπως σταθεροποιήθηκε τον χειμώνα του 1914-15.

Δεν μοιάζει με τους πολέμους κινήσεων των αραβοϊσραηλινών συγκρούσεων, ή τον πόλεμο του Κόλπου το 1991, ή ακόμα την αμερικανική εισβολή στο Ιράκ το 2003, αλλά με τον πόλεμο της Κορέας μετά το 1951. Παρά τον καθημερινό βομβαρδισμό πληροφοριών και αναλύσεων, οι περισσότερες είναι ελλειψεις ή παραπλανητικές. Η εξαγωγή διδαγμάτων, πάντως, έχει αρχίσει και είναι σίγουρο ότι ο πόλεμος αυτός θα αναλύεται τις επόμενες δεκαετίες σε όλες του τις διαστάσεις.

Οι ιστορικοί είναι επιφυλακτικοί με τα διδάγματα της ιστορίας και τις ιστορικές αναλογίες και δικαιολογημένα. Ο καθένας μπορεί να βρει αναλογίες στο παρελθόν και διδάγματα που να δικαιολογούν ακόμη και αντίθετα συμπεράσματα για το ίδιο γεγονός. **Ωστόσο, παρά τις επιφυλάξεις, δεν έχουμε να καταφύγουμε κάπου αλλού για καθοδήγηση και συμβουλές, παρά μόνο στην ιστορία.** Στην προκειμένη περίπτωση, ο πόλεμος στην Ουκρανία είναι ιστορία εν τη γενέσει της και θα τον χρησιμοποιήσουμε όχι για να αντλήσουμε διδάγματα, αλλά για να αναστοχαστούμε και να προβληματιστούμε για το πλαίσιο της ελληνοτουρκικής αντιπαράθεσης. Θα περιοριστούμε αρχικά σε δύο μόνο ζητήματα πολιτικού και στρατηγικού επιπέδου.

Οι πόλεμοι ανήκουν στο παρελθόν

Στη Δύση, ειδικά μετά το 1990, επικράτησε η αντίληψη ότι η εποχή των πολέμων μεταξύ κρατών, ανήκει στο παρελθόν, πόλεμοι διεξάγονται με μη κρατικούς δρώντες, κυρίως στην Ασία και την Αφρική. Μάλιστα διατυπώθηκαν και ποικίλες θεωρίες από ειδικούς. Ο Steven Pinker μάς είπε ότι η μείωση μεγάλων πολέμων αποτελεί ένδειξη ότι οι ένοπλες συγκρούσεις θα εξαφανιστούν.

Ο Samuel Huntington ισχυρίστηκε ότι οι πόλεμοι θα γίνονται μεταξύ χωρών που ανήκουν σε διαφορετικούς πολιτισμούς (θρησκείες), ενώ ο Thomas Friedman έγραψε πως δεν πολεμούν μεταξύ τους δύο χώρες που διαθέτουν εστιατόρια McDonald's. Ο πόλεμος στην Ουκρανία, με την εισβολή της Ρωσίας, περιλαμβάνει τις δύο σχεδόν μεγαλύτερες χώρες της Ευρώπης, που μοιράζονται την ίδια θρησκεία και καταγωγή και είχαν πολλά εστιατόρια McDonald's.

Και στην Ελλάδα εν πολλοίς επικράτησε η αντί-

ληψη ότι στην Ευρώπη δεν γίνονται τέτοια πράγματα, σαν να είμαστε στο Λουξεμβούργο, αν και βρισκόμαστε σε ένα ιδιότυπο ψυχρό πόλεμο με την Τουρκία από το 1955. Μάλιστα, είναι διαδεδομένη η άποψη ότι η διαφορά μας με τους Τούρκους είναι πολιτισμική, είναι Ασιάτες, καθυστερημένοι και δεν κατανοούν την ευρωπαϊκή κουλτούρα όπως εμείς.

Ακόμη και Ευρωπαίοι σε ιδιωτικές συζητήσεις, θέτουν το εξής ερώτημα: Αφού η Γαλλία και η Γερμανία δεν είναι εχθρικές μετά το 1945, δεν μπορείτε κι εσείς να τα βρείτε με την Τουρκία; Βέβαια, όσοι αντιμετωπίζουν το ζήτημα με τέτοιο τρόπο, δηλαδή πολιτισμικό, ξεχνούν ότι οι διαφορές Γερμανίας και Γαλλίας έπαψαν να έχουν σημασία με την έλευση των Αμερικανών στην Ευρώπη και όχι επειδή είναι πολιτισμένοι και έγιναν φίλοι.

Ο πόλεμος ως όργανο πολιτικής

Αποτελεί πλέον κοινοτοπία η έκφραση πως ο πόλεμος είναι συνέχεια της πολιτικής με άλλα, βίαια μέσα, η οποία τυχαίνει γενικής αποδοχής. Τη στρατιωτική ισχύ για την επίτευξη πολιτικών σκοπών χρησιμοποιούν οι μεγάλες χώρες, διότι οι μικρές συνήθως δεν έχουν τέτοια επιλογή. Ο Πούτιν μιμείται τους Αμερικανούς, που έχουν επανειλημμένα χρησιμοποιήσει τη στρατιωτική τους δύναμη, επεμβαίνοντας σε διάφορα σημεία του πλανήτη.

Βεβαίως πολλοί αναλυτές δεν δέχονται ότι η Ρωσία από το 1990 και μετά είναι μεγάλη δύναμη, καθόσον το ΑΕΠ της είναι περίπου το ίδιο με αυτό της Ισπανίας. Κάτι τέτοιο μπορεί να είναι σωστό, σημασία παρά ταύτα έχει το τι πιστεύει η ίδια η Ρωσία και δη ο ηγέτης της. Ο Πούτιν αναφέρεται στους πολέμους του Μεγάλου Πέτρου, στις κατακτήσεις της Μεγάλης Αικατερίνης μέχρι την Κριμαία και θεωρεί, ότι αποστολή του είναι να επεκτείνει τη Ρωσία, μετά τη γεωπολιτική καταστροφή που υπέστη με τη διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης.

Η σημερινή Τουρκία είναι ο άμεσος απόγονος και κληρονόμος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Ο Ερντογάν θεωρεί ότι η Τουρκία είναι μία περιφερειακή δύναμη και η αποστολή του είναι να ξεπεράσει τον Κεμάλ και να “διορθώσει” τα λάθη του στο Αιγαίο. Το κυριότερο φυσικά δεν είναι ότι αυτά τα πιστεύουν δύο αυταρχικοί ηγέτες και οι αντικαταστάτες τους θα αλλάξουν κατεύθυνση. Πρόκειται για το εθνικό αφήγημα κάθε χώρας που το υιοθετεί η ιθύνουσα τάξη της και το ασπάζεται ο αντίστοιχος λαός. Όλοι οι πολιτικοί αντίπαλοι του Ερντογάν τον κατηγορούν ως προδότη, που έχει παραχωρήσει τα νησιά του Αιγαίου στην Ελλάδα και τον εγκυβερνούν γιατί δεν τα ανακαταλαμβάνει!

Το τίμημα κάθε επιλογής

Η Τουρκία χρησιμοποιεί σχεδόν σε μόνιμη βάση τη στρατιωτική της ισχύ. Κατέχει από το 2016 στη Συρία

μία έκταση όση περίπου και η Ήπειρος και ετοιμάζεται για την πέμπτη επιχειρήσή της εκεί. Κάτι λιγότερο γνωστό, που δεν αναφέρεται συχνά, είναι ότι διατηρεί τουλάχιστον 13 κύριες στρατιωτικές βάσεις στο Ιράκ από το 1996. Στο έδαφος δε του Ιράκ από τη δεκαετία του 1980 εκτελεί συνεχώς επιχειρήσεις εναντίον των Κούρδων. Επιπλέον είναι πρόσφατη η εμπλοκή της στη Λιβύη και στον πόλεμο Αζερμπαϊτζάν-Αρμενίας.

Το σπουδαιότερο είναι φυσικά το γεγονός ότι η Ελλάδα έχει ίδια πείρα από τη χρησιμοποίηση της τουρκικής στρατιωτικής ισχύος, είτε άμεση, είτε έμμεση με απειλές. Δεν αντέδρασε το 1964 όταν οι Τούρκοι βομβάρδισαν την Κύπρο, ενώ το 1967 υποχώρησε στις απειλές και απέσυρε τη μεραρχία από το νησί, οπότε οι Τούρκοι το 1974 κατέλαβαν το μισό και το διατηρούν μέχρι σήμερα. Και όλα αυτά χωρίς η Ελλάδα να αντιδράσει, καλυπτόμενη κάθε φορά πίσω από διάφορες δικαιολογίες. **Και το χειρότερο, στη χώρα μας υπάρχει σε ορισμένους κύκλους μία απέχθεια για τη χρήση της στρατιωτικής ισχύος, ακόμη και όταν απειλείται η εθνική κυριαρχία.**

Ο πόλεμος αρχίζει πάντα, όχι όταν κάποιος επιτίθεται, αλλά όταν αυτός που δέχεται την επίθεση λέει όχι και αμύνεται. Στο ερώτημα επομένως αν θα έχουμε πόλεμο με την Τουρκία, η απάντηση είναι, ότι εξαρτάται από εμάς, από την Ελλάδα. Αν δεν αντισταθούμε στην τουρκική επεκτατικότητα, με πρόσημα να διασώσουμε την ειρήνη, δεν θα έχουμε πόλεμο, αλλά πρέπει να γνωρίζουμε πως και η ειρήνη έχει τίμημα. Αν είχαμε αντιδράσει το 1974, η κατάσταση σήμερα τόσο στην Κύπρο όσο και στο Αιγαίο θα ήταν διαφορετική.

Πηγή: SLpress.gr

*Walk a mile
to avoid
a fight,
but when it starts,
do not back down an inch*

Kissinger σε Δύση. Μην ξεχνάτε ποια είναι η ισχύς της Ρωσίας - Η Ουκρανία να υποχωρήσει - Όλεθρος μια συμμαχία Κίνας - Ρωσίας

Ο Kissinger υποστήριξε ότι θα είναι "ολέθριο" για τη Δύση να παρασυρθεί από τα "συναισθήματα της στιγμής" και να ξεχάσει τη θέση ισχύος της Ρωσίας στην Ευρώπη

Ο βετεράνος Αμερικανός πολιτικός Kissinger προέτρεψε τη Δύση να σταματήσει να προσπαθεί να επιφέρει μια συντριπτική ήττα στις ρωσικές δυνάμεις στην Ουκρανία, προειδοποιώντας ότι θα είχε καταστροφικές συνέπειες για τη μακροπρόθεσμη σταθερότητα της Ευρώπης, «υπενθυμίζοντας» την ισχύ που έχει η ισχυρή χώρα του Vladimir Putin.

Ο πρώην υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ και αρχιτέκτονας της προσέγγισης των ΗΠΑ με την Κίνα στον Ψυχρό Πόλεμο είπε στο φόρουμ του Νταβός ότι θα ήταν μοιραίο για τη Δύση να παρασυρθεί από τη διάθεση της στιγμής και να ξεχάσει την κατάλληλη θέση της Ρωσίας στο Ευρωπαϊκή ισορροπία δυνάμεων.

Ο Kissinger είπε ότι ο πόλεμος δεν πρέπει να επιτραπεί να διαρκέσει για πολύ ακόμη και έφτασε κοντά στο να καλέσει τη Δύση να εκφοβίσει την Ουκρανία να αποδεχτεί τις διαπραγματεύσεις με όρους που απέχουν πολύ από τους τρέχοντες πολεμικούς της στόχους.

«Οι διαπραγματεύσεις πρέπει να ξεκινήσουν τους επόμενους δύο μήνες προτού δημιουργηθούν ανατροπές και εντάσεις που δεν θα ξεπεραστούν εύκολα.

Στην ιδανική περίπτωση, η διαχωριστική γραμμή θα πρέπει να είναι η επιστροφή στο προηγούμενο status quo.

Η συνέχιση του πολέμου πέρα από αυτό το σημείο δεν θα αφορούσε την ελευθερία της Ουκρανίας, αλλά έναν νέο πόλεμο εναντίον της ίδιας της Ρωσίας», είπε.

Οι ευρωπαίοι ηγέτες δεν πρέπει να παραβλέπουν τη μακροπρόθεσμη σχέση, ούτε θα πρέπει να διακινδυνεύσουν να ωθήσουν τη Ρωσία σε μια μόνιμη συμμαχία με την Κίνα, πρόσθεσε. «Ελπίζω ότι οι Ουκρανοί θα ανταποκριθούν στον ηρωισμό που επέδειξαν με σοφία», είπε, προσθέτοντας με την περιφνηματική αίσθηση της realpolitik ότι ο σωστός ρόλος της χώρας είναι να είναι ένα ουδέτερο κράτος παρά το σύνορο της Ευρώπης.

Αντιδράσεις από την Ουκρανία

Φραστικά πυρά κατά του Kissinger εξαπέλυσε ο σύμβουλος του προέδρου της Ουκρανίας.

Σχολιάζοντας την πρόταση του βετεράνου Αμερικανού διπλωμάτη και πρώην υπουργού Εξωτερικών των ΗΠΑ να εκχωρήσει η Ουκρανία εδάφη στη Ρωσία με στόχο μια ειρηνευτική συμφωνία, ο Ποντόλιακ απάντησε με ειρωνική ανάρτησή του στο λογαριασμό του στο Twitter:

«Όσο εύκολα ο κ. Kissinger προτείνει να δοθεί στη Ρωσία κομμάτι της Ουκρανίας για να σταματήσει ο πόλεμος θα της επέτρεπε να πάρει και την Πολωνία ή τη Λιθουανία. Πάλι καλά που οι Ουκρανοί στα χαρακώματα δεν έχουν χρόνο για να ακούνε "αυτούς που σπέρνουν τον πανικό στο Νταβός". Είναι λίγο απασχολημένοι υπερασπιζόμενοι την Ελευθερία και τη Δημοκρατία».

Όλεθρος μια μόνιμη συμμαχία Κίνας - Ρωσίας

Ο Kissinger υποστήριξε ότι θα είναι "ολέθριο" για τη Δύση να παρασυρθεί από τα "συναισθήματα της στιγμής" και να ξεχάσει τη θέση ισχύος της Ρωσίας στην Ευρώπη.

Εξήγησε δε ότι η Ρωσία είναι "ουσιαστικό κομμάτι της Ευρώπης εδώ και πάνω από τέσσερις αιώνες" και σημείωσε ότι οι Ευρωπαίοι ηγέτες δεν πρέπει να παραβλέψουν αυτή τη μακροχρόνια σχέση, ειδάλλως θα διακινδυνέψουν να ωθήσουν τη Ρωσία σε μόνιμη συμμαχία με την Κίνα.

Ουάσινγκτον και Πεκίνο να μην βάλουν την Ταϊβάν στο επίκεντρο των τεταμένων διπλωματικών τους σχέσεων

Η Ταϊβάν δεν μπορεί να είναι ο πυρήνας των σινο-αμερικανικών διαπραγματεύσεων

Αναφερόμενος στις σινο-αμερικανικές σχέσεις ο Kissinger τόνισε ότι Ουάσινγκτον και Πεκίνο πρέπει να αποφύγουν να βάλουν την Ταϊβάν στο επίκεντρο των τεταμένων διπλωματικών τους σχέσεων, προσθέτοντας ότι είναι προς το συμφέρον της παγκόσμιας ειρήνης η ανάγκη να αποτραπεί μια ευθεία αντιπαράθεση των δύο μεγαλύτερων οικονομιών του πλανήτη.

www.bankingnews.gr

Πρόεδρος Πομάκων σε Ερντογάν

**Να σταματήσει να αναμοχλεύει το παρελθόν και τα ιστορικά πάθη
περί «Γαλάζιας Πατρίδας», καλεί τον Ταγίπ Ερντογάν
ο πρόεδρος του Πανελληνίου Συλλόγου Πομάκων Ιμάμ Αχμέτ.
Στην ανοιχτή επιστολή του προς τον πρόεδρο της Τουρκίας αναφέρει:**

«Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

ανήκω στην αυτόχθονα φυλή των Πομάκων, την ύπαρξη της οποίας και εσύ αναγνώρισες στη διάρκεια της επίσκεψής σου στην Κομοτηνή στις 8 και 9 Δεκεμβρίου 2017.

Παρακολουθούμε με ανησυχία τον ολισθηρό δρόμο του επεκτατισμού στον οποίο βαδίζεις. Με πρόσημα ότι οι ιμπεριαλιστικές δυνάμεις της Δύσης περικυκλώνουν την χώρα σου στα Βαλκάνια, στον Καύκασο και στη Μέση Ανατολή, ζητάς αποστρατικοποίηση των νησιών του Αιγαίου και του Καστελόριζου, όταν η χώρα σου έχει παρατάξει χιλιάδες άνδρες αποβατικού στρατού και επιθετικά όπλα σε απόσταση αναπνοής από τα ελληνικά νησιά απειλώντας να εισβάλεις σε αυτά.

Κύριε Ερντογάν εάν εσύ ήσουν στη θέση της Ελλάδας τι θα έκανες;

Ξεχνάς βέβαια ότι τα νησιά αυτά είναι ελληνικά για χιλιάδες χρόνια, πολλούς αιώνες πριν οι πρόγονοί σου συναντήσουν για πρώτη φορά στην ιστορία τους, το ...γαλάζιο χρώμα του Αιγαίου.

Ελληνικά ήταν και τα νησιά Ίμβρος και Τένεδος. Γιατί εσύ δεν εφαρμόζεις αντιστοίχως ό,τι προβλέπει το άρθρο 14 της Συνθήκης της Λωζάνης;

Για τα δύο νησιά, προβλέπεται η θέσπιση καθεστώτος τοπικής αυτονομίας και αυτοδιοίκησης «...θα έχουν ειδική διοικητική οργάνωση αποτελούμενη από τοπικά στοιχεία...Η διατήρηση της τάξης, θα διασφαλίζεται από μια αστυνομική δύναμη τα μέλη της οποίας θα προσλαμβάνονται μεταξύ του τοπικού πληθυσμού από την προαναφερθείσα τοπική διοίκηση και θα τοποθετούνται κάτω από τις διαταγές της»

Γιατί καταπατάς το άρθρο 14 της Συνθήκης της Λωζάνης και ζητάς μονομερώς από την Ελλάδα την εφαρμογή άλλων διεθνών συνθηκών;

Στο διεθνές δίκαιο, ισχύει η αρχή «*rebus sic stantibus*» που σημαίνει ότι οι αντικειμενικές συνθήκες υπό τις οποίες υπογράφηκαν οι συνθήκες έχουν μεταβληθεί θεμελιωδώς διότι η Ελλάδα απειλείται με πόλεμο, άρα και οι τυχόν όροι (όπως της αποστρατικοποίησης) αλλάζουν και παύουν να ισχύουν. Αλλά, τι δουλειά έχεις εσύ με μια Συνθήκη στην οποία η Τουρκία δεν ήταν συμβαλλόμενο μέρος;

Σταμάτα να αναμοχλεύεις το παρελθόν και τα ιστορικά πάθη. Στην ... Γαλάζια πατρίδα, θα μπορούσαν και οι Έλληνες να αντιτάξουν όλη την Μικρά Ασία και την ίδια την Κωνσταντινούπολη. Είναι όμως δυνατόν να σκέφτονται τη σημερινή εποχή οι ηγέτες και οι λαοί έτσι;

Οι απειλές σου δείχνουν ότι είσαι έτοιμος να βυθίσεις στο πένθος χιλιάδες μητέρες και πατεράδες και από τις δύο πλευρές του Αιγαίου και να προστεθούν και άλλοι πρόσφυγες στους ήδη υπάρχοντες Σύριους, Ιρακινούς, Κούρδους, Κύπριους, Ουκρανούς κλπ.

Θα έστελνες να θυσιαστούν τα δικά σου παιδιά, τον γιό σου, την κόρη σου, τον γαμπρό σου στην πρώτη γραμμή του πολέμου; Θα δεχόσουν σφαγές αμάχων, βιασμούς γυναικών, δολοφονίες παιδιών, την εξαθλίωση λαών, καταστροφή πόλεων, υποδομών και υπαρπαγή ξένου πλούτου;

Εμείς οι Πομάκοι δεν θέλουμε να γίνουμε πρόσφυγες του 21ου αιώνα. Η πολιτική σου είναι επικίνδυνη, δυναμιτίζει τις καλές και ειρηνικές σχέσεις που πρέπει να έχουν ο ελληνικός και ο τουρκικός λαός. Καμιά μειονότητα δεν θέλει πόλεμο, πολύ περισσότερο εμείς οι Πομάκοι, αφού πριν από ένα αιώνα εκατοντάδες χιλιάδες σφαγιάστηκαν, εκατομμύρια εκπατρίστηκαν και πολλοί εξ αυτών ζουν στην πατρίδα σου.

Εάν οραματιζόσαι να φθάσεις το πρότυπο και το ανάστημα του Μουσταφά Κεμάλ, μάλλον χρησιμοποιείς λάθος... μεζούρα! Άλλωστε ο Μουσταφά Κεμάλ είχε πει ξεκάθαρα: «Ειρήνη στη χώρα, ειρήνη στον κόσμο». Εσύ, κάνεις το ακριβώς αντίθετο.

Εάν, όμως, όλα αυτά τα κάνεις για να επιβιώσεις πολιτικά, να στρέψεις την προσοχή του φίλου τουρκικού λαού από τα μεγάλα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει και να εξασφαλίσεις την επανεκλογή σου, τότε έχεις ξεπέσει στο επίπεδο ενός πολύ χαμηλού επιπέδου πολιτευτή.

Σου θυμίζω ότι και ο Μουσολίνι πριν εισβάλει στην Ελλάδα έλεγε μεγάλα λόγια και καυχόταν για το μέγεθος της πολεμικής του μηχανής. Είδες όμως τι έπαθε...

Με εκτίμηση

Ιμάμ Αχμέτ

Πρόεδρος Πανελληνίου Συλλόγου Πομάκων

Πόσο θα διαρκέσει ένας ελληνοτουρκικός πόλεμος – Καταλύτης για ένα νέο ΝΑΤΟ;

Του καθηγητού κ. Κωνσταντίνου Γρίβα

Η κυρίαρχη αντίληψη στο ελληνικό πολιτικό σύστημα, σε πολλούς αναλυτές στρατηγικών θεμάτων και στην κοινή γνώμη είναι πως αν τυχόν προκύψει ελληνοτουρκικός πόλεμος αυτός θα κρατήσει το πολύ μερικές μέρες –αν όχι μερικές ώρες. Και αναφέρομαι στην “κανονική” και πλήρη πολεμική αναμέτρηση μεταξύ των δύο χωρών κι όχι στο περιβόητο “θερμό επεισόδιο”, μια ασαφής, ακαθόριστη και εν τέλει επικίνδυνα παραπλανητική έννοια, που αποτελεί ελληνικό εφεύρημα.

Η πίστη στη “νομοτελειακά” μικρή διάρκεια μιας ελληνοτουρκικής αντιπαράθεσης, εδράζεται στις σχεδόν μεταφυσικές ικανότητες που αποδίδονται από το ελληνικό πολιτικό σύστημα και τους διαμορφωτές γνώμης στις ικανότητες του ΝΑΤΟ γενικώς και των ΗΠΑ ειδικότερα, να ελέγξουν τα τεκταινόμενα στο ελληνοτουρκικό σύστημα. Αυτό όμως δεν ισχύει. Στην πραγματικότητα, ακριβώς επειδή και οι δύο χώρες είναι μέλη του ΝΑΤΟ, πολύ λίγα πράγματα μπορεί να κάνει Δύση για να σταματήσει μια πολεμική αναμέτρηση μεταξύ τους αν αυτές, ή μία εξ αυτών είναι αποφασισμένη να συνεχίσει.

Ακόμη, όμως, κι αν αυτό δεν ίσχυε, ίσως θα πρέπει να αρχίσουμε να βλέπουμε με σκεπτικισμό το επιχείρημα ότι το ΝΑΤΟ με τίποτα δεν θα ήθελε μια πολεμική αναμέτρηση στους κόλπους του, ειδικά αυτήν την περίοδο που βρίσκεται σε εξέλιξη ο πόλεμος στην Ουκρανία. Κι αυτό, επειδή ο κόσμος αλλάζει και πιθανώς κάποια κέντρα εξουσίας στη Δύση να θέλουν ακριβώς αυτήν την εποχή τον “θάνατο” του σημερινού ΝΑΤΟ, για να γεννηθεί στη θέση του ένα ισχυρότερο. Και πιθανώς οι ωδίνες του τοκετού ενός νέου ΝΑΤΟ να είναι ένας ελληνοτουρκικός πόλεμος.

Είναι γεγονός ότι, υπό φυσιολογικές συνθήκες, θα ήταν καταστροφική για τη συνοχή του ΝΑΤΟ μια πολεμική αναμέτρηση στους κόλπους του. Όμως, οι συνθήκες δεν είναι φυσιολογικές. Κι αυτό γιατί το σημερινό ΝΑΤΟ αποτελεί έναν αναχρονισμό. Όπως ο γράφων έχει υποστηρίξει σε προηγούμενα κείμενα, η επέκταση της Συμμαχίας δεν προέκυψε ως απόρροια στρατηγικών σχεδιασμών με σκοπό την ενίσχυση των μαχητικών και αποτρεπτικών ικανοτήτων έναντι της Ρωσίας. Προέκυψε ως αποτέλεσμα ιδεοληψιών περί του “Τέλους της Ιστορίας”, που υποτίθεται ότι επήλθε μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης.

Έτσι, το ΝΑΤΟ επεκτάθηκε ανεξέλεγκτα για να επισημοποιηθεί η κυριαρχία της “δημοκρατίας” με αποτέλεσμα να εισέλθουν στους κόλπους του χώρες

που ελάχιστα έως καθόλου αύξησαν τις μαχητικές του ικανότητες, όπως είναι η Αλβανία, η Σλοβενία ή το Μαυροβούνιο, ή ακόμη χειρότερο δημιούργησαν τρωτά σημεία, όπως είναι οι Βαλτικές Δημοκρατίες. Το χειρότερο όμως είναι ότι προέκυψε μια “πληθωριστική” δομή πολλών μελών, με διαφορετικές γεωπολιτικές ατζέντες και ελάχιστη συνοχή μεταξύ τους.

Το ΝΑΤΟ στο νέο Ψυχρό Πόλεμο

Αυτό καθιστά πολύ δύσκολη τη συλλογική λήψη αποφάσεων, πολλώ δε μάλλον τη στιγμή που αυτή βασίζεται στην αρχή της ομοφωνίας. Για να μην μιλήσουμε για το ιδιαίτερο πρόβλημα της Τουρκίας, που παραμένει μέσα στο ΝΑΤΟ ακριβώς για να διαπραγματεύεται τη σχέση της με τη Ρωσία και τις άλλες μεγάλες ευρασιατικές δυνάμεις. Αυτή, όμως, η κατάσταση είναι επικίνδυνο να συνεχιστεί ενόψει του νέου μεγάλου γεωπολιτικού ανταγωνισμού μεταξύ Δύσης και Ρωσίας, τις αρχές του οποίου ζούμε σήμερα. Ενός ανταγωνισμού που ενδέχεται να έχει πολύ πιο επικίνδυνα στοιχεία σε σχέση με τον παλιό Ψυχρό Πόλεμο, ιδιαίτερα όσον αφορά το θέμα της πυρηνικής ισχύος.

Με άλλα λόγια, το σημερινό ΝΑΤΟ είναι ένας αναχρονισμός και πρέπει να εκσυγχρονιστεί. Πρέπει να σπάσει για να ξαναφτιαχτεί. Και ο καλύτερος τρόπος για γίνει κάτι τέτοιο είναι ένας πόλεμος στο εσωτερικό του. Και ας μην βιαστεί κανείς να πει ότι ειδικά αυτήν τη στιγμή, που μαίνεται ο πόλεμος στην Ουκρανία, θα ήταν η χειρότερη εποχή να συμβεί κάτι τέτοιο.

Στην πραγματικότητα, ακριβώς γιατί η Ρωσία είναι μπλεγμένη σε έναν αιματηρό πόλεμο φθοράς στην Ουκρανία, μάλλον ελάχιστη έως καθόλου διάθεση θα είχε να εμπλακεί σε άλλα σημεία του ορίζοντα έως ότου τελείωνε το ζήτημα εκεί. Αντιθέτως, ένα μικρό τάιμ-άουτ της λειτουργίας του ΝΑΤΟ, εξαιτίας ενός πολέμου στο εσωτερικό του, θα μπορούσε να λειτουργήσει και ως ένας προσωρινός απομειωτής της έντασης μεταξύ Δύσης και Ρωσίας, αφήνοντας και στις δύο πλευρές τον αναγκαίο χρόνο και άνεση για να προετοιμαστούν για τις επόμενες κινήσεις τους.

Άρα λοιπόν, ένας πόλεμος μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, αυτήν ακριβώς την περίοδο, πιθανώς να προσφέρει τη δυνατότητα στις ΗΠΑ να εκσυγχρονίσουν τη νατοϊκή δομή και να τη φέρουν στα μέτρα του νέου Ψυχρού Πολέμου. Αυτό ισχύει πολύ περισσότερο στην (απίθανη αλλά όχι αδύνατη) περίπτωση που η Δύση θέλησει να εκδιώξει την Τουρκία από τη Συμμαχία, θεωρώντας την πλέον χαμένη υπόθεση.

Δεν ισχυρίζομαι βέβαια ότι κάτι τέτοιο αποτελεί κάποιο σχέδιο από πλευράς των ΗΠΑ ή οποιουδήποτε άλλου. Στην πραγματικότητα, όντως ένας ενδονατοϊκός πόλεμος θα προκαλούσε πανικό. Όμως, οι σκέψεις αυτές γίνονται σε πολλά δυτικά κέντρα, τα οποία νέο NATO παρόμοια περίπτωση θα προσπαθούσαν να εκμεταλλευτούν την κατάσταση, ή έστω να προσαρμοστούν σε αυτήν και πιθανώς να μην έβαζαν το 100% των δυνάμεών τους στην προσπάθεια να σταματήσει αυτός ο πόλεμος.

Παρατεταμένος πόλεμος

Γενικότερα, δεν θα πρέπει να ξεχνάμε πως πάρα πολύ πόλεμοι, ιδιαίτερα στον 20ο αιώνα, ξεκίνησαν για να είναι σύντομοι και ολίσθησαν σε παρατεταμένες συγκρούσεις. Και μάλιστα σε πείσμα αρχικών προβλέψεων ότι ήταν αδύνατον να συμβεί κάτι τέτοιο γιατί οι εμπλεκόμενοι, υποτίθεται, ότι δεν είχαν τις οικονομικές δυνατότητες, δεν είχαν όπλα κλπ. Άλλωστε, το τελευταίο παράδειγμα του πολέμου στην Ουκρανία, αν μη τι άλλο, θα πρέπει να μας βάλει σε σκέψεις.

Άρα, στη νοητική, ψυχολογική αλλά και πρακτική προετοιμασία που οφείλει να κάνει η Ελλάδα ενόψει ενός πιθανού πολέμου με την Τουρκία πρέπει να περιλαμβάνεται και το ενδεχόμενο ενός παρατεταμένου, ή εν πάση περιπτώσει, μη “στιγμιαίου” πολέμου. Θα πρέπει να ξεφύγουμε από τη μεταφυσική πίστη ότι τυχόν ελληνοτουρκικός πόλεμος θα είναι αξιωματικά ένας πολύ σύντομος πόλεμος, επειδή “ανώτερες δυνάμεις” θα τον σταματήσουν. Αυτό είναι ίσως το πιο πιθανό σενάριο, σε καμία περίπτωση όμως μία βεβαιότητα.

Αυτό σημαίνει ότι ο ελληνικός πολεμικός σχεδιασμός πρέπει να είναι τέτοιος που να στοχεύει σε γρήγορο τέλος του πολέμου κι όχι να βασίζεται στην έξωθεν παρέμβαση για να συμβεί κάτι τέτοιο. Κι αυτό σημαίνει καταστροφή των επιθετικών “κεντριών” της Τουρκίας στην αρχή της σύγκρουσης, ακόμη και με προληπτικό πλήγμα, εάν αυτό κριθεί ως βέλτιστη λύση εκείνη τη στιγμή, με βάση τα δεδομένα που θα έχουν τότε στα χέρια τους οι ηγεσίες. Μπορεί αυτή να είναι μια παρακινδυνευμένη και outsider επιλογή, αλλά δεν θα πρέπει να λείπει από την εργαλειοθήκη μας.

Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί και δεν πρέπει να αποκλειστεί αξιωματικά ως επιλογή, όπως υποστηρίζουν κάποιοι που φαίνεται πως θεωρούν τον πόλεμο σαν συμμετοχή στο “Survivoi” και φοβούνται μην χάσουν τη δημοφιλία τους στο τηλεοπτικό κοινό, ή όπως κρώζουν ανώνυμα κάποιοι άλλοι μέσω των social media. Πολλοί εξ αυτών, άλλωστε, καθίσταται ολοένα και πιο ξεκάθαρο ότι συνειδητά ή όχι αποτελούν μέρος του κρυφίου σκέλους της υβριδικής τουρκικής πολεμικής μηχανής στην Ελλάδα.

Slpress.g

Το Διπλό ΟΧΙ της Τουρκίας στο ΝΑΤΟ

Το διπλό «Οχι» στην ένταξη των δύο σκανδιναβικών χωρών, της Σουηδίας και Φινλανδίας, από την εριστική Τουρκία, η οποία για λόγους συμφερόντων της προκαλεί ακόμη και τους απομειναντες υποστηρικτές της και θέτει σε κίνδυνο όλη την ΝΑΤΟική, αμερικανική και ευρωπαϊκή προσπάθεια, για την τιθάσευση της ρωσικής ομοσπονδίας. Το «αγαπημένο παιδί» του Γ.Γ. του ΝΑΤΟ, έχει κάνει άνω κάτω την Συμμαχία και τις ΗΠΑ, για άλλη μια φορά, αλλά ο κ. Γ.Γ. την δικαιολογεί για μια ακόμη φορά, προκαλώντας τον εκνευρισμό των υπολοίπων κρατών του ΝΑΤΟ. Το γιατί το κάνει, εκτός από αυτά που ισχυρίζεται η Τουρκία, ή υπονοούνται υπάρχει και μια άλλη θεωρία. Ο Ρώσος πολιτικός αναλυτής Κωνσταντίν Σοκόλοφ αλλά και ο γενικός γραμματέας του Τουρκικού Κόμματος Μητέρας Πατρίδας, Dogu Perincek, αποκάλυψαν πως πίσω από την κρίση ΝΑΤΟ-Τουρκίας βρίσκεται μάλλον το αμερικανικό σχέδιο δημιουργίας Κουρδικού κράτους.

Το Κάστρο του Διδυμοτείχου

Ο Βασιλιάς Κάρολος και η αιχμαλωσία του.

Έτσι, η Τουρκία κρατάει «αιχμάλωτη» τη Σουηδία σε σχέση με την ένταξή της στη Βορειοατλαντική Συμμαχία (μαζί και την Φινλανδία), προκειμένου να αποσπάσει στρατιωτικά και πολιτικά οφέλη μέχρι να πει το πολυπόθητο «ναι». Όμως δεν είναι η πρώτη φορά που το κάνει, όπως το 1713 με τον βασιλιά της Κάρολο! Κάποιες φορές μια συγκλονιστική επαναληψιμότητα της ιστορίας, μας επαναφέρει στις σημερινές γεωπολιτικές εξελίξεις. Ο βασιλιάς Κάρολος XII, ανέβηκε στον θρόνο της Σουηδίας στα δεκαπέντε του χρόνια 1697 και οδήγησε στα δεκαοκτώ του την Σουηδία στον Μεγάλο Βόρειο Πόλεμο εναντίον όλων των γειτόνων της, που διαμφισβήτησαν την κυριαρχία της στην Βαλτική. Ο Κάρολος ήταν μόλις 18 ετών και ο αντίπαλός του, ο Μεγάλος Πέτρος της Ρωσίας, 28. Τελικά ο Κάρολος ηττήθηκε στην μάχη της Πολτάβα (στη σημερινή Ουκρανία) το 1709 και κατέφυγε στην Μολδαβία, όπου το 1713, οι Οθωμανοί με μια αιφνιδιαστική ενέργεια στο στρατόπεδό του στον Δνεϊστόρο, τον συνέλαβαν και τον οδήγησαν στο Διδυμότειχο, όπου παρέμεινε επί δεκαπέντε μήνες ημι-αιχμάλωτος στο κάστρο του Διδυμοτείχου. Ο Κάρολος έφυγε τελικά από το Διδυμότειχο το Σεπτέμβριο του 1714 και μετά από περιπέτειες επέστρεψε στην Σουηδία. Φυσικά ούτε τότε, ούτε και τώρα οι Τούρκοι δέχτηκαν να συμμαχήσουν με τη Σουηδία εναντίον των Ρώσων. Το Διδυμότειχο έγινε έτσι για λίγο «Σουηδία», και βασιλική πρωτεύουσα, ακόμα κι αν το παλάτι του βασιλιά δεν ήταν παρά μια σκαμμένη σπηλιά ψηλά στο κάστρο, που ακόμα και σήμερα οι ντόπιοι τη δείχνουν και την αποκαλούν «η φυλακή του Καρόλου».

Ο Βασιλιάς Κάρολος XII και η φυλακή του στο Διδυμότειχο.

Το ερώτημα λοιπόν που τίθεται, είναι γιατί θέλουν τώρα οι δύο χώρες να ενταχθούν στο ΝΑΤΟ; Σύμφωνα με ανάλυση του Jon Henley της εφημερίδας “The Guardian”, «η ουδετερότητα δύο χωρών είχε τις ρίζες της σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές, ιστορίες και εθνικές ταυτότητες. Η επίθεση της Ρωσίας στην Ουκρανία με σκοπό να αποτρέψει την επέκταση του ΝΑΤΟ – κατέληξε να επιτύχει το αντίθετο,

Ο και ο Σουηδός Βασιλιάς Κάρολος, Ημι-αιχμάλωτος στο Διδυμότειχο.

Του Αντιστρατήγου ε.α. Ιωάννη Αθ. Μπαλτζώη
Προέδρου ΕΛΙΣΜΕ

καθώς οι σκανδιναβοί γείτονες εγκατέλειψαν την επί δεκαετίες στρατιωτική ουδετερότητα σε μια σεισμική μετατόπιση της τάξης ασφαλείας της Ευρώπης». Ας το δούμε ακαλυπτικότερα: **Φινλανδία**

Η ουδετερότητα της Φινλανδίας, ήταν προφανώς λειτουργική, καθόσον μοιραζόταν σύνορα 1.340 χιλιομέτρων, με τη Ρωσία, κέρδισε την ανεξαρτησία της από τη Μόσχα μόλις το 1917 και απέκρουσε δύο φορές τις επιθέσεις του Κόκκινου Στρατού κατά τη διάρκεια του 2ου ΠΠ. Σύμφωνα με αναλυτές, όπως η Minna Ålander, ειδική για τη βόρεια Ευρώπη "Η φινλανδική πολιτική ασφαλείας ήταν πάντα απόλυτα ρεαλιστική, Η προσέγγιση βασίστηκε σε καλές σχέσεις με τη Ρωσία και διατήρηση υψηλής ικανότητας ασφαλείας. Λοιπόν, από τον Φεβρουάριο, η πρώτη δεν ισχύει πλέον."

Για την Φινλανδία, σήμερα μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, η συζήτηση για την ένταξη αφορούσε την ασφάλεια. Η Ρωσία είχε γίνει αναξιόπιστος και βάνανσος γείτονας και μόνο η συλλογική άμυνα του NATO θα ήταν αρκετή εκτιμούν οι Φινλανδοί. Ακόμη Φινλανδοί πολιτικοί μιλούν για μια "στιγμή εθνικής αφύπνισης". Ακόμα και τον Ιανουάριο του 2022, όταν τα ρωσικά στρατεύματα συγκεντρώνονταν στα σύνορα της Ουκρανίας, η πρωθυπουργός της Φινλανδίας, Σάνα Μάριν, δήλωσε ότι είναι «πολύ απίθανο» η Φινλανδία να ενταχθεί στο NATO κατά τη διάρκεια της θητείας της. Ωστόσο, μέσα στον Μάιο, το κοινοβούλιο της Φινλανδίας ψήφισε την ένταξη στο NATO και μόνο οκτώ από τους 200 βουλευτές ψήφισαν αρνητικά. Αυτό ήταν ένα μεγάλο βήμα για την Φινλανδία που δεν ξέχασε τον πόλεμο με την Ρωσία το 1939 -40μ, που αποτελεί βασικό μέρος της σύγχρονης ιστορίας της και παραμένουν πηγή διαρκούς εθνικής υπερηφάνειας. Αλλά τελικά η Φινλανδία αναγκάστηκε να εκχωρήσει το 10% του εδάφους της και το 1948 υπέγραψε συνθήκη φιλίας και συνεργασίας με τη Σοβιετική Ένωση, πράξη που στην διπλωματία ονομάστηκε έκτοτε «Φινλανδοποίηση», δηλαδή παραχώρηση κυριαρχίας, για να αποφευχθεί ο πόλεμος. Αλλά αυτό που συνέβη με την αίτηση για ένταξη στο NATO όντως ιστορική αλλαγή. Μια δραματική αλλαγή στην κοινή γνώμη έδειξε το δρόμο. Πέρυσι, μια δημοσκόπηση έθεσε τη στήριξη για ένταξη στο NATO στη Φινλανδία στο 34%. Τον Απρίλιο του 2022 έφθασε στο 76%. Και αυτό ήταν που άλλαξε όλα τα μέχρι τότε δεδομένα για την Φινλανδία.

Σουηδία

Η αλλαγή στη Σουηδία είναι μνημειώδης, δήλωσε ο Gunilla Herolf, ανώτερος συνεργάτης ερευνητής στο Σουηδικό Ινστιτούτο Διεθνών Υποθέσεων. "Έχουμε διατηρήσει ένα δόγμα εδώ και πάνω από 200 χρόνια", ανέφερε. "Είναι μεγάλη υπόθεση. Σημαίνει κάτι για τους ανθρώπους. Γίνεται θέμα ταυτότητας". Σύμφωνα με δυτικούς αναλυτές αν ρωτήσετε τους Σουηδούς ποια είναι τα τρία πράγματα που καθορίζουν τη χώρα τους, πολλοί θα απαντήσουν: "κνημώντας ελάφια, τρώγοντας ζυμωμένη ρέγκα και μη ευθυγράμμιση" δηλαδή ουδετερότητα. Με τη Φινλανδία να χρησιμεύει ως δικλείδα ασφαλείας κατά της Ρωσίας, η Σουηδία, η οποία δεν έχει πολεμήσει και δεν έχει ενταχθεί σε συμμαχίες από το 1812, θα μπορούσε να διαμορ-

φώσει την ουδετερότητά της σύμφωνα με πιο ιδεαλιστικές και ιδεολογικές γραμμές. Η Σουηδία ακολούθησε έτσι έναν αξιοζήλευτο χώρο για την ίδια την χώρα και τους σουηδούς πολίτες: Ειρήνη, πυρηνικός αφοπλισμός, διεθνής μεσολάβηση, υποστήριξη νεοσύστατων δημοκρατιών σε όλο τον κόσμο.

Αυτό έγινε μέρος της εθνικής αυτοεικόνας και ιδιαίτερα της διεθνούς ταυτότητας των ισχυρών Σοσιαλδημοκρατών της Σουηδίας, οι οποίοι έχουν κερδίσει κάθε εκλογή τα τελευταία 100 χρόνια!!!! Πολλοί, εξακολουθούν να πιστεύουν ότι η πυρηνική αποτροπή του NATO αυξάνει τις εντάσεις, έτσι θα καταστήσει τη Σουηδία λιγότερο ασφαλή και θα της κοστίσει τον επιφανή ουδέτερο και ειρηνικό ρόλο της στον παγκόσμιο αφοπλισμό. Σύμφωνα με σουηδούς αναλυτές, οι Φινλανδοί δεν είναι πιο πραγματιστές από τους δήθεν ιδεαλιστές Σουηδούς. Δεν είναι σίγουρο ότι η Σουηδία θα είχε ενεργήσει διαφορετικά από τη Φινλανδία, εάν βρισκόταν στη γεωγραφική θέση της Φινλανδίας. Η Σουηδία μείωσε τον στρατό της τη δεκαετία του 1990 και τερμάτισε τη στρατολόγηση, πριν την επαναφέρει και ενισχύσει ξανά τις αμυντικές δαπάνες από το 2014, όταν η Ρωσία προσάρτησε την Κριμαία. Έτσι τώρα, αν και το 55% υποστηρίζει σήμερα την ένταξη στο NATO, πολλοί στη Σουηδία αισθάνονται, τουλάχιστον, ότι η απόφαση αυτή ήταν μάλλον βιαστικοί και αισθάνονται προβληματισμό. Άλλοι εξέφρασαν επίσης τη λύπη τους για το γεγονός ότι, αν και για κατανοητούς λόγους, η Φινλανδία, που αποτελούσε σουηδικό έδαφος για 600 χρόνια, ήταν αυτή που ηγήθηκε του χορού. Η γρήγορη απόφαση της Φινλανδίας κατέλαβε τη σουηδική πολιτική που ακολούθησε, με το επιχείρημα ότι η Σουηδία δεν θα μπορούσε να είναι η μόνη σκανδιναβική χώρα εκτός NATO.

Εκτιμήσεις.

Οι αντιρρήσεις της Τουρκίας, σαφώς κατατάσσονται στην επιθετική, εκβιαστική πολιτική της Άγκυρας και στα ανταλλάγματα που επιδιώκει. Θέλει να εγκρίνουν οι ΗΠΑ τα 40 Α/Φ F-16 που ζητά, να γίνει αναβάθμιση των παλαιότερων 80 και να αρθούν οι κυρώσεις από τις ΗΠΑ, λόγω του νόμου CAATSA και να μπει ξανά στο πρόγραμμα των F-35. Τι πρόκειται να γίνει. Κατά την εκτίμησή μου, θα ικανοποιηθεί μεγάλο μέρος των τουρκικών απαιτήσεων τόσο από ΗΠΑ, όσο και από Ε.Ε. και ιδιαίτερα από Σουηδία και Φινλανδία για θέματα «τρομοκρατίας», όπως το θέτει η Τουρκία. Όσον αφορά τις δύο σκανδιναβικές χώρες δεν αναμένονται σημαντικές συνενέπειες. Η Ρωσία έχει σταματήσει τις εξαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου στη Φινλανδία, αλλά και τα δύο αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το 10% των συνολικών προμηθειών, αφού το μεγαλύτερο μέρος παρέχεται από τα πυρηνικά της εργοστάσια. Η Ρωσία φαίνεται να αναγνώρισε ότι η Φινλανδία και η Σουηδία ήταν μια χαμένη αιτία για τη Μόσχα τη στιγμή που εντάχθηκαν στην ΕΕ. Δεν πρόκειται να αντιδράσει βίαια, όπως στην περίπτωση της Ουκρανίας. Εκτός της μιας και μοναδικής περίπτωσης που θα αντιδράσει βίαια. Αν οι δύο χώρες και ιδιαίτερα η Φινλανδία, εγκαταστήσουν NATOικές βάσεις στην χώρα και δεχθούν να εγκατασταθεί η αντιπυρηνική ασπίδα του NATO. Τότε ο πόλεμος θα είναι δεδομένος.

Υβριδικός Πόλεμος και Υβριδικές Απειλές.

Τι είναι από ποιους εφαρμόζονται και εναντίον ποίων στρέφονται. Οι ρόλοι Ρωσίας και Τουρκίας.

Του Στρατηγού ε.α. Μιχαήλ Κωσταράκου

Επιτίμου Α/ΓΕΕΘΑ, π. Προέδρου της Στρατιωτικής Επιτροπής της ΕΕ

Στην πραγματικότητα, οι Υβριδικοί Πόλεμοι συνδυάζουν τη καταστροφική και αιματηρή σύγκρουση μεταξύ κρατών με τον φανατισμό, την σκληρότητα και την παρατεταμένη ένταση του ανορθόδοξου πολέμου. Φαίνεται ότι δεν υπάρχουν Σαφή όρια πολέμου και ειρήνης ή συμβατικού και ανορθόδοξου πολέμου στο Υβριδικό τοπίο.

Μετά τα παραπάνω καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι σε γενικές γραμμές οι Υβριδικές Απειλές χαρακτηρίζονται από:

- Ικανότητα εντοπισμού και αξιοποίησης των τρωτών και των αδύνατων σημείων των επιλεγέντων και προσδιορισθέντων στόχων(συνήθως χωρών) σε όλο το φάσμα της πολιτικής, στρατιωτικής, οικονομικής, κοινωνικής και ενημερωτικής τους δραστηριότητας κυρίως όταν αυτές αναπτύσσονται με τρόπους που δεν είχαν προηγουμένως ποτέ χρησιμοποιηθεί, αναγνωρισθεί και μελετηθεί.

- Συνδυασμός συμβατικών και αντισυμβατικών, στρατιωτικών και μη στρατιωτικών, φανερών αλλά και συγκαλυμμένων ενεργειών σε όλο το φάσμα των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων. Ενα ευρύτερο σύνολο στρατιωτικών, πολιτικών, οικονομικών και πολιτικών εργαλείων και τεχνικών πληροφόρησης ή επικοινωνίας που συνήθως δεν μπορούν να ανευρεθούν και να αναγνωρισθούν ή να αποτελέσουν μέρος των παραδοσιακών εκτιμήσεων απειλών που κάνουν οι χώρες και οι υπηρεσίες πληροφοριών τους,

- Προσπάθεια δημιουργίας σύγχυσης και ασάφειας σχετικά με την προέλευση, τη φύση και τον πραγματικό στόχο της απειλής.

- Δυσκολία να αναγνωρισθεί η Απειλή ως Υβριδική Απειλή μέχρι να εκδηλωθεί πλήρως, με τις επιβλαβείς επιπτώσεις της που θα έχουν ήδη αρχίσει να εκδηλώνονται από νωρίς και μειώνοντας έτσι την ικανότητα του στόχου να υπερασπιστεί έγκαιρα τον εαυτό του.

- Συγχρονισμός των Υβριδικών μέσων με νέους πρωτοεμφανιζόμενους τρόπους και απειλές.

- Ικανότητα διατήρησης του επιπέδου αντιπαράθεσης κάτω από οποιοδήποτε όριο συμβατικού πολέμου ή ένοπλης επίθεσης και, ως εκ τούτου, πέραν του Χάρτη του ΟΗΕ και των διατάξεων και της δικαιοδοσίας των διεθνών Συμβάσεων, Νόμων και Συνθηκών για τον πόλεμο και τις ένοπλες συγκρούσεις ώστε τα υβριδικά θέματα να μη αποτελούν παραβάσεις των διεθνών συνθηκών, συμβάσεων και προβλέψεων των διεθνών οργανισμών.

Από την άλλη, οι Υβριδικές Απειλές δεν:

- Καθορίζονται από τους γενεσιουργούς παράγοντες τους ή την προέλευσή τους, δεδομένου ότι όχι μόνο κράτη, αλλά και μη κρατικοί παράγοντες και ακόμη και μεμονωμένα

άτομα μπορούν να θεωρηθούν σαν υπεύθυνοι δημιουργίας Υβριδικών Απειλών.

- Σχετίζονται με κάποια συγκεκριμένη τεχνολογία, επειδή ο τεχνολογικός αυτός κατάλογος συνεχίζει να αυξάνεται με νέες εξελίξεις, καθώς καθίστανται συνεχώς διαθέσιμες νέες τεχνολογίες.

- Στοχεύουν σε συγκεκριμένα αποτελέσματα, καθώς μια υβριδική εκστρατεία μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετικά αποτελέσματα, όπως ανθρώπινες απώλειες, αλλαγή πολιτικών αποφάσεων, κυβερνητικές αλλαγές, κοινωνική ή οικονομική καταστροφή, αλλοιωμένη κοινή συναντίληψη του λαού κ.λπ. Συνολικά, ίσως ο καλύτερος τρόπος για να διατυπώσουμε την έννοια της Υβριδικής Απειλής, είναι ότι αυτή θα μπορούσε να αποτελεί μια σαφή μορφή Ολοκληρωτικού Πολέμου πέρα όμως από οποιοδήποτε κλασικό ορισμό του πολέμου, και εκτός όλων των ορίων ένοπλης επίθεσης ή σύγκρουσης και πέραν όλων των διατάξεων και της δικαιοδοσίας του Διεθνούς Δικαίου.

Με βάση όλα αυτά τα ζητήματα μπορούμε να προχωρήσουμε σε έναν αρχικό ορισμό του προφίλ ποιος είναι ή πωςπροσδιορίζεται "ο Υβριδικός Αντίπαλος":

"Ο Υβριδικός Αντίπαλος, επιδιώκοντας να εκμεταλλευτεί το πλήρες φάσμα των αδυναμιών του στόχου, διαθέτει την ικανότητα και την πρωτοβουλία της ταυτόχρονης κλιμάκωσης σε διαφορετικά σημεία, κατά μήκος ενός ευρέως καθορισμένου φάσματος συγκρούσεων, που υπερβαίνει κατά βούληση τα όρια οποιοδήποτε συμβατικού πεδίου μάχης, προκειμένου να στοχεύσει το κράτος ή την κοινωνία του αντιπάλου. Ταυτόχρονα, μπορεί να χρησιμοποιεί διαφορετικούς διαύλους και πληρεξούσιους για παράνομες ενέργειες, καθιστώντας συχνά σχεδόν αδύνατη όχι μόνο την αναγνώριση της προέλευσης, αλλά και τον προσδιορισμό των πραγματικών και σαφών στρατηγικών του στόχων".

Ποιοι συγκεκριμένα αυτοί οι αντίπαλοι, μπορεί να είναι:

- Military or Paramilitary forces(Στρατιωτικές ή παραστρατιωτικές δυνάμεις)
- Insurgent groups or Guerilla Units (Ομάδες ανταρτών ή αντιφρονούντων)
- Mercenaries or Foreign Intel.services (Μισθοφόροι ή μέλη ξένων υπηρεσιών πληροφοριών)
- Political movements (πολιτικά κινήματα)
- Criminal organizations (οργανισμοί του οργανωμένου εγκλήματος)
- Transnational Corporations (διεθνείς πολυεθνικές οργανώσεις)
- News media (εκδοτικές ομάδες)
- Idealists - Activists- Amateur hobbyists (ιδεαλιστές - αντιφρονούντες- ερασιτέχνες αντιεξουσιαστές)
- Foreign Fighters (ξένοι ισλαμιστές πολεμιστές που επιστρέ-

φουν στη πατρίδα τους στην Δ. Ευρώπη από τη Μ. Ανατολή)
•Religious movements (Θρησκευτικά κινήματα)

Ολοκληρώνοντας αυτή την ιστορική αναδρομή αλλά και την προσπάθεια ορισμού, προκύπτει ένα νέο ερώτημα: Σε ποιον συγκεκριμένα μπορούν να αποδοθούν αυτές οι Υβριδικές απειλές και ποιοι αυτοί είναι οι Υβριδικοί αντίπαλοι, μέσα στο σύγχρονο γεωπολιτικό πλαίσιο; Αν τα χαρακτηριστικά του Υβριδικού Πολέμου, όπως υποστηρίζουν κάποιοι μελετητές, «προέρχονται από την εξέταση του εχθρού», τότε ποιος είναι ο εχθρός και τι πρέπει να κάνουμε για να τον αντιμετωπίσουμε;

Σύμφωνα με την πλέον διαδεδομένη αντίληψη της Δύσης, η Ρωσία είναι η ενσάρκωση ενός αντιπάλου που διεξάγει Υβριδικό πόλεμο. Τα γεγονότα στη Γεωργία, την Κριμαία και την Ανατολική Ουκρανία οδήγησαν τους αξιωματούχους ασφαλείας των ΗΠΑ, του NATO και της ΕΕ να δώσουν μεγαλύτερη προσοχή στην δυναμική συμπεριφορά της Ρωσίας και στους τρόπους που διεξάγει τις συγκρούσεις της. Το Σοβιετικό παρελθόν της Ρωσίας είναι επίσης απολύτως φανερό και συνηγορεί σ' αυτή την εκτίμηση.

Πολυάριθμες πηγές πληροφοριών περιγράφουν τον «Υβριδικό Πόλεμο» δηλαδή ένα μείγμα Σκληρής και Ήπιας Ισχύος ως την προτιμώμενη μέθοδο ενέργειας του Προέδρου Πούτιν. Πράγματι, σύμφωνα με δήλωση του Πούτιν το 2006, οι προσεγγίσεις της Ρωσίας στις συγκρούσεις «πρέπει να βασίζονται στην πνευματική ανωτερότητα. Θα είναι ασύμμετρες και λιγότερο δαπανηρές." Η πρόσφατη πολιτική του στην Ουκρανία είναι απόλυτα δηλωτική αυτής της θέσης, αν και τελικά ολοκληρώθηκε με δυναμική στρατιωτική εισβολή, διατηρώντας όμως τα υβριδικά χαρακτηριστικά που είχε εκδηλώσει εξ αρχής,

Επιπλέον, οι δηλώσεις του Ρώσου Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου στρατηγού Γερασίμοφ έκαναν ορισμένους δυτικούς εμπειρογνώμονες να πιστέψουν ότι η Δύση πρέπει να προσαρμοστεί στην υφιστάμενη κατάσταση σχέσεων με τη Ρωσία η οποία μπορεί να χαρακτηριστεί σαν ένας «μόνιμος Υβριδικός Πόλεμος» όπου «...Η Ρωσία έχει παρατηρήσει (ή μήπως δημιουργήσει) μια τάση, να θολώνουν τα όρια μεταξύ πολέμου και ειρήνης ... ενώ ... ο ρόλος των μη στρατιωτικών μέσων στην επίτευξη πολιτικών και στρατηγικών στόχων σε πολλές περιπτώσεις υπερέβη τη δύναμη της ισχύος των όπλων...».

Η Ρωσία, ωστόσο, δεν είναι η μόνη Υβριδική Απειλή που αντιλαμβάνεται η Δύση. Στο τρέχον ευρωπαϊκό περιβάλλον ασφάλειας, η άλλη σημαντική υβριδική απειλή θεωρείται ότι είναι ο Ισλαμικός Οργανισμός της Αλ Κάιντα και το Ισλαμικό Κράτος (ΙΚ) γνωστό και ως ISIS ή DAESH, καθώς και διάφορες θυγατρικές ή αδελφικές οργανώσεις ισλαμικού εξτρεμισμού ή/και τρομοκρατίας στη Μέση Ανατολή, την Αφρική και την Ασία. Ο ISIS έχει επιδείξει υψηλό επίπεδο τεχνογνωσίας, γνώσης και επαγγελματισμού σε υβριδικά θέματα, αξιοποιώντας πολύ γρήγορα, ανελέητα και αποτελεσματικά και με επιτυχία όλα τα υβριδικά εργαλεία που είχε στη διάθεσή του.

Αλλά αυτό δεν είναι αποκλειστικά ένα ευρωπαϊκό ζήτημα ή απλώς ένα ζήτημα της Μέσης Ανατολής. Η Κίνα παραμένει ένας πολύ παλιός διεθνής παίκτης που επανεμφανίστηκε πρόσφατα στην παγκόσμια σκηνή. Δεν πρέπει να ξε-

χνάμε ότι τα γραπτά του Sun Tzu για τη νίκη σε πολέμους χωρίς να δίνονται μάχες ήταν το πραγματικό κίνητρο και η αναμόχλευση αυτής της μορφής πολέμου από τις κινεζικές ηγεσίες. Οι κινεζικές Υβριδικές επιχειρήσεις που διεξάγονται κατά και εντός γειτονικών χωρών (κυρίως στην Αυστραλία), υποδηλώνουν ότι το δόγμα του Πεκίνου είναι πολύ περισσότερο επιχειρησιακό από απλώς ακαδημαϊκό.

Η αντίληψη της Κίνας για τον "Οιονεί Πόλεμο" (Quasi-War), (όρος που αναφέρεται σε μια ακήρυκτη, αν και έντονα διεξαγόμενη, κυρίως ναυτική μορφή πολέμου), η οποία αποτελεί μέρος της Αντίληψης Στρατιωτικών επιχειρήσεων (Πόλεμος- Οιονεί Πόλεμος- Μη Πόλεμος), ευρέως γνωστή ως "Αντίληψη των Τριών Πολέμων". Η αντίληψη αυτή περιλαμβάνει σαφώς νομικές, ψυχολογικές και ενημερωτικές δραστηριότητες εκτός πολέμου, ενώ ταυτόχρονα οικοδομεί εθνική Ισχύ, αυξάνει τις συμβατικές στρατιωτικές δυνατότητες και επεκτείνει τη στρατιωτική του εμβέλεια. Μένει να δούμε σε ποια έκταση η Κίνα θα διατηρήσει το ενδιαφέρον της για τον Υβριδικό Πόλεμο όταν αποκτήσει παγκόσμια ισοτιμία με τις άλλες Μεγάλες Δυνάμεις ή ακόμα και ανωτερότητα ή θα καταφύγει σε πιο συμβατικές μορφές συγκρούσεων.

Ένας άλλος νέος και πολύ επιδέξιος Υβριδικός παίκτης προέκυψε τα τελευταία χρόνια: Η Τουρκία. Ο Πρόεδρος Ερντογάν της Τουρκίας, ως μέρος της προσπάθειας του να αναβαθμίσει όχι μόνο την Τουρκία σε μια ισχυρή περιφερειακή δύναμη, αλλά και τον εαυτό του σε μια εξέχουσα και κυρίαρχη φυσιογνωμία στην Τουρκική ιστορία, προχώρησε σε «εργαλειοποίηση» και αργότερα σε μετατροπή σε «όπλα» των σημαντικών και κυρίαρχων υβριδικών «εργαλείων» (ή «Όπλων») τα οποία η Τουρκία έχει στην Υβριδική της «εργαλειοθήκη». Αυτά τα «εργαλεία» (ή «όπλα») είναι γνωστά για την Τουρκία ως "τα Τρία Μ» από τις αντίστοιχες αγγλικές λέξεις: (Migrants) πρόσφυγες, (Military) στρατιωτική δύναμη και (Mosques) τζαμιά. Αν και μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανεξάρτητα, συνήθως χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό, με το καθένα συμπληρωματικό των άλλων.

Απέναντι στην Ελλάδα, οι στρατιωτικές απειλές, οι απειλητικές δηλώσεις του Casus Belli, η στρατιωτική προβολή ισχύος και η επιθετική πολιτική, σε συνδυασμό με τις συνεχείς παραβιάσεις της εθνικής κυριαρχίας (όλα αυτά υβριδικά εργαλεία εξ ορισμού), συνδυάστηκαν με την ανεξέλεγκτη αποστολή προσφύγων και μεταναστών που παραβιάζουν τα ελληνικά και τα σύνορα της ΕΕ. Πρόκειται για μια «Υβριδική εισβολή» που έχει σχεδιαστεί για να δημιουργεί προβλήματα τόσο στην Ελλάδα όσο και στην ΕΕ, προσπαθώντας να αναγκάσει τόσο την Αθήνα όσο και τις Βρυξέλλες να υποκύψουν στις τουρκικές γεωπολιτικές και οικονομικές απαιτήσεις. Πάνω απ' όλα, αυτή η «Υβριδική εισβολή» έχει τη δυνατότητα να δημιουργήσει ένα τεράστιο κοινωνικό, οικονομικό και πρόβλημα ασφάλειας στην Ελλάδα, στην ΕΕ και σε όλες τις παρακείμενες χώρες. Ο Υβριδικός χαρακτήρας αυτής της ανεξέλεγκτης μετανάστευσης, αυτής της προσφυγικής "εισβολής" εναντίον της ΕΕ στα σύνορά της, είναι αυτονόητος και πρέπει να θεωρηθεί ως Υβριδικός διότι δεν πραγματοποιείται από ένοπλους στρατιώτες αλλά από άοπλους πολίτες.

Περί ηρώων και τάφων

Του Στεφάνου Κασσιματη
kassimatis@kathimerini.gr

Όσοι έχουν δει την κινηματογραφική υπερπαραγωγή του 1962 «The Longest Day», για τη συμμαχική απόβαση στη Νορμανδία, ασφαλώς θυμούνται τη σκηνή, ακόμη και αν έχουν ξεχάσει όλα τα άλλα από την ταινία: Σκωτσέζοι στρατιώτες αποβιβάζονται στην παραλία Sword, υπό τον καταγισμό γερμανικών πυρών, ενώ με βήμα αργό και σταθερό, όπως αρμόζει στην αξιοπρέπεια του ρόλου του, τους συνοδεύει ένας στρατιώτης που παίζει την γκάιντα.

Το περιστατικό είναι πραγματικό και ο στρατιώτης με την γκάιντα ήταν υπαρκτό πρόσωπο. Λεγόταν Μπιλ Μίλιν και απεβίωσε στις 17 Αυγούστου, πλήρης ημερών στα 88 του. Τη μεθεπομένη του θανάτου του, δεν υπήρξε εθνικής κυκλοφορίας εφημερίδα στη Βρετανία η οποία να τυπώθηκε χωρίς μισή σελίδα αφιερωμένη στη μνήμη του Μίλιν. Ακόμη και το «The Economist», του οποίου η στήλη των νεκρολογιών είναι εναρμονισμένη με τη διεθνή οπτική του περιοδικού, αφιέρωσε τη σχετική σελίδα του, στο τελευταίο τεύχος του Αυγούστου, στον στρατιώτη που έπαιξε την γκάιντα στην απόβαση της Νορμανδίας.

Ο Μίλιν ήταν τότε 21 ετών. Την προηγούμενη της απόβασης, ο διοικητής της μονάδας του, ο ταξίαρχος λόρδος Λόβατ, με τον οποίο στο μεταξύ είχε πιάσει φιλίες, του είχε ζητήσει να συνοδεύσει με τους ήχους της γκάιντας την απόβαση στην παραλία. Ο Μίλιν γνώριζε ότι αυτό απαγορευόταν, βάσει διαταγής η οποία ίσχυε από την εποχή του Μεγάλου Πολέμου. Αλλά ο Λόβατ τον καθησύχασε με τα λόγια: «Μα αυτό είναι διαταγή του αγγλικού υπουργείου Πολέμου, ενώ εσύ κι εγώ είμαστε Σκωτσέζοι».

Μόλις πάτησε σταθερό έδαφος, ο Μίλιν άρχισε αμέσως να παίζει την γκάιντα (ο Λόβατ του είχε ορίσει μάλιστα playlist με τα αγαπημένα του...), βηματίζοντας ατάραχος πάνω κάτω κατά μήκος της παραλίας, σύμφωνα με τον παραδοσιακό τρόπο των Σκωτσέζων. Με τον ίδιο τρόπο, συνόδευσε τη μονάδα στις αιματηρές επιχειρήσεις για την κατάληψη δύο γεφυρών. Όταν μάλιστα ένας αξιωματικός τον διέταξε να τρέξει, εκείνος αρνήθηκε να υπακούσει: η γκάιντα περπατά, ποτέ δεν τρέχει. Δεν είχε συναίσθηση του κινδύνου που διέτρεχε και το μόνο που συγκράτησε στη μνήμη από τις ώρες που πέρασε στην ακτή ήταν η θέα των πληγωμένων στο έδαφος.

Ενωθε βέβαιος -το αφηγείτο ο ίδιος στα χρόνια που ακολούθησαν- ότι δεν επρόκειτο να πεθάνει εκείνη την ημέρα, 6 Ιουνίου 1944, στη ακτή της Νορ-

μανδίας, επειδή «όλοι αγαπούν τη μουσική». Το αν ο ήχος της γκάιντας νοείται ως μουσική ενδεχομένως να είναι συζητήσιμο, όμως ο Μίλιν είχε δίκιο στην εκτίμησή του, μολονότι την βάσισε σε λάθος λόγο. Στο τέλος της πιο μακριάς ημέρας του πολέμου, όπως έμαθε από τους Γερμανούς που είχαν αιχμαλωτισθεί, οι ελεύθεροι σκοπευτές τους τον είχαν διαρκώς στα σκόπευτρα των όπλων τους, αλλά τον λυπήθηκαν. Οχι επειδή τους άρεσε η μουσική του (σ.τ.σ.: στο Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, οι Γερμανοί έφριτταν στον ήχο της γκάιντας και γι' αυτό είχαν βαφτίσει τους Σκωτσέζους «οι κυρίες από την κόλαση»...), αλλά επειδή τον θεώρησαν... παλαβό.

Περίπου ένα μήνα πριν από τον θάνατο του Μίλιν, όλως τυχαίως (καθώς ήμουν σε άδεια και απέφυγα ιδίως τα τηλεοπτικά δελτία ειδήσεων), άκουσα κάπου στο τέλος ενός νυχτερινού δελτίου την είδηση ότι στην Κύπρο είχαν ταυτοποιήσει τα οστά ενός ακόμη από τους αγνοούμενους Έλληνες στρατιωτικούς της τουρκικής εισβολής του 1974. Ανήκαν στον αντισυνταγματάρχη Πυροβολικού Στυλιανό Καλμπουρτζή, ο οποίος ήταν αγνοούμενος από τις 23 Ιουλίου 1974. Τι φοβερή σύμπτωση! Τότε ακριβώς μου είχαν κλέψει ένα ολοκαίνουργιο ποδήλατο Raleigh, που ήταν το πολυτιμότερο απόκτημά μου. Η συγκεκριμένη ημερομηνία ήταν για εμένα από εκείνες που δεν θα μπορούσα ποτέ να ξεχάσω, αλλά για λόγους ασήμαντους σε σύγκριση με εκείνους για τους οποίους δεν θα ξεχάσουν ποτέ την ίδια ημερομηνία τα παιδιά του Καλμπουρτζή, ο οποίος ήταν 47 ετών όταν σκοτώθηκε και αν είχε παιδιά ίσως να ήταν στην ίδια ηλικία με εμένα.

Η μόνη πηγή που διέθετα για να πληροφορηθώ τα σχετικά με τις συνθήκες του θανάτου του Καλμπουρτζή ήταν το βιβλίο του αντιστρατήγου Ιωάννη Μπήτου «Από την πράσινη γραμμή στους δύο Αττίλες». Συνοψίζω παρακάτω τις πληροφορίες που βρήκα. Μετά την εφαρμογή της κατάπαυσης του πυρός (22 Ιουλίου 1974, στις 4 μ.μ.), οι Τούρκοι άρχισαν αμέσως να την παραβιάζουν, με σκοπό να βελτιώσουν τις θέσεις τους. Η 181 Μοίρα Πεδινού Πυροβολικού, που διοικούσε ο αντισυνταγματάρχης Καλμπουρτζής, βρέθηκε εκτεθειμένη στη θέση της στον ανατολικό Πενταδάκτυλο, έπειτα από την υποχώρηση σε ασφαλέστερη θέση του 361 Τάγματος Πεζικού που την κάλυπτε. Ο αντισυνταγματάρχης κατάλαβε ότι όφειλε να κάνει το ίδιο και ζήτησε τη σχετική άδεια.

Ο αρμόδιος συνταγματάρχης του επιτελείου της Εθνικής Φρουράς Γ. Πούλος την αρνήθηκε, παραπέμποντας μάλιστα στο παράδειγμα ενός ήρωα του Πυροβολικού από τους Βαλκανικούς Πολέμους: «Αν χρειασθεί οι πυροβολητές θα πέσετε όπως οι πυροβολητές του Κοσκινά».

Παρά ταύτα, ο Καλμπουρτζής αποφάσισε, με τη σύμφωνη γνώμη των υφισταμένων του αξιωματικών, να αποσύρει τη μονάδα του σε ασφαλέστερη θέση ανατολικότερα, όπως προκύπτει από την έκθεση ενός εκ των ελαχίστων διασωθέντων. Ατυχώς, ο δρόμος που του υπέδειξε να ακολουθήσουν Ελληνοκύπριος στρατιώτης, που υποτίθεται ότι γνώριζε την περιοχή, οδήγησε σε αδιέξοδο. Αυτό ανάγκασε τη Μοίρα να αναστρέψει πορεία και έτσι έχασε πολύτιμο χρόνο. Στο διάστημα αυτό, οι Τούρκοι κατέλαβαν τις θέσεις που είχαν εγκαταλείψει οι Έλληνες και έστησαν ενέδρα. Οι άνδρες της 181 ΜΠΠ έπεσαν μαχόμενοι σχεδόν μέχρις ενός.

Τις ημέρες που ακολούθησαν την είδηση της ταυτοποίησης των οστών του αντισυνταγματάρχη Καλμπουρτζή, έψαξα τις δικές μας εφημερίδες, αλλά εκτός από κάτι ξερά μονόστηλα τίποτε άλλο δεν βρήκα. Αντιλαμβάνομαι την αμηχανία που εμπόδισε τον Τύπο να καταπιαστεί εκτενέστερα με το θέμα, αφού άλλωστε η ίδια αμηχανία διακατέχει και εμένα. Ο περιβόητος Φάκελος της Κύπρου ακόμη δεν έχει ανοίξει και αμφιβάλλω αν πρόκειται να ανοίξει ποτέ. Ελάχιστα γνωρίζουμε ώστε να μπορούμε να κρίνουμε ακριβοδίκαια τους ρόλους που έπαιζαν τα πρόσωπα της τραγωδίας.

Φοβάμαι όμως πως, στην πραγματικότητα, δεν φταίει το ότι δεν μπορούμε, αλλά το ότι δεν θέλουμε. Προτιμάμε να κουκουλώνουμε τα οδυνηρά σημεία της ιστορίας μας με γενικεύσεις βολικές για τους περισσότερους, ώσπου η ιστορική μνήμη γίνεται ένα θολό πράγμα, κάτω από το οποίο παραχώνουμε ήρωες και καθάρματα μαζί. Πιστεύουμε ότι αυτό μας διευκολύνει να προχωρήσουμε ευκολότερα παρακάτω, έτσι όμως αποδυναμώνουμε τη ραχοκοκαλιά των αξιών που συνιστά τον συνεκτικό ιστό της κοινωνίας μας.

Δεν είναι τυχαίο, λοιπόν, ότι το είδος της νεκρολογίας που διαβάζει κανείς στον βρετανικό Τύπο είναι αδύνατο να ευδοκιμήσει στην Ελλάδα. Γι' αυτό, άλλωστε, το είδος στο οποίο εμείς διαπρέπουμε είναι της αγιογραφίας...

kathimerini.gr

I was in uniform for four years, and I know that heroism doesn't occur from taking orders, but rather from people who through their own willpower and strength are willing to sacrifice their lives for an idea.

Thor Heyerdahl

Απόσπασμα από τον Επιτάφιο του Περικλέους

Και αὐτοὶ μὲν ἐδῶ τέτοιου εἴδους ἄνθρωποι ὑπῆρξαν, ἀντάξιοι τῆς πατρίδας τους. Σεῖς δὲ οἱ ἐπιζῶντες πρέπει νὰ εὐχεσθε, τὸ γενναῖο σας φρόνημα ἀπέναντι στοὺς ἐχθροὺς νὰ εἶναι περισσότερο τυχερὸ ἀπὸ αὐτὸ τῶν προηγούμενων νεκρῶν, μὲ κανέναν ὅμως τρόπο νὰ καταδέχεσθε νὰ εἶναι λιγότερο τολμηρὸ, καὶ νὰ μὴ κρίνετε τὴν ἀξία τοῦ φρονήματος αὐτοῦ ἀπὸ τοὺς ἐπαίνους τοῦ ρήτορα μόνο, ὁ ὁποῖος θὰ μπορούσε νὰ τὴν μεγαλοποιήσει ὅσο ἤθελε ἐνώπιόν σας (ἂν καὶ σεῖς τὰ ξέρετε τὸ ἴδιο καλὰ μὲ αὐτόν), ἀναφέροντας ὅλα τὰ καλὰ ποὺ ὑπάρχουν στὴν ἄμυνα ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ παρατηρεῖτε καθημερινὰ τὴ δύναμη τῆς πόλης, ὅπως αὐτὴ παρουσιάζεται μὲ ἔργα, καὶ νὰ κυριεύεσθε λίγο ἀπὸ ἔρωτα πρὸς αὐτήν, καὶ ὅταν σᾶς φανεῖ ὅτι εἶναι μεγάλη, νὰ συλλογίζεσθε ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ ἀπέκτησαν ἄνθρωποι τολμηροὶ ποὺ εἶχαν συναίσθηση τοῦ καθήκοντός τους, καὶ κατὰ τὴν ὥρα τῆς μάχης εἶχαν πάντοτε μπροστὰ στὰ μάτια τοὺς τὸν φόβο τοῦ ντροπιάζματος, ὅσες φορές δὲ ἀποτύγχαναν σὲ κάποια τοὺς προσπάθεια, δὲν νόμιζαν ὅτι γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ ἔπρεπε νὰ στερήσουν καὶ τὴν πόλη ἀπὸ τὶς ὑπηρεσίες τους, ἀλλὰ συνεισέφεραν ὑπὲρ αὐτῆς τὴν ὠραιότερη συνεισφορά. Γιατὶ ἐνῶ ὅλοι μαζί ἀπὸ κοινοῦ πρόσφεραν στὴν ὑπηρεσία τῆς πατρίδας τὰ σώματά τους, ἀπελάμβαναν ἀτομικὰ κάθε ἕνας, σὰν ἀνταμοιβὴ τρόπον τινά, τὸν ἔπαινο, ὁ ὁποῖος δὲν γερνάει ποτέ, καὶ τὸν πιὸ ἐπίσημο τάφο, ποὺ εἶναι δυνατόν νὰ ἀποκτήσει ἄνθρωπος, δὲν ἐννοῶ δὲ τὸν τάφο, στὸν ὁποῖο ἔχουν ἐναποτεθεῖ τὰ λείψανά τους, ἀλλὰ μᾶλλον τὸν τάφο, στὸν ὁποῖο ἀπομένει μετὰ θάνατον ἡ δόξα τους καὶ μνημονεύεται αἰωνίως σὲ κάθε παρουσιαζόμενη κάθε φορὰ εὐκαιρία εἴτε λόγου εἴτε ἔργου. Γιατὶ τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν τάφος εἶναι ἡ Γῆ ὀλόκληρη, καὶ τὴν ὑπαρξὴ τους δὲν τὴν φανερῶνει μόνο ἡ ἐπιγραφή μιᾶς στήλης σὲ κάποιο μέρος τῆς πατρίδας τους, ἀλλὰ καὶ στὰ ξένα μέρη εἶναι ἐγκατεστημένη μία ἄγραφη ἀνάμνηση αὐτῶν σκαλισμένη ὄχι σὲ κάποιο ἔργο τέχνης ἀλλὰ μᾶλλον στὶς καρδιὲς ἐνὸς ἐκάστου τῶν ἀνθρώπων. Αὐτοὺς λοιπόν, ἐσεῖς τώρα νὰ τοὺς μιμηθεῖτε, καὶ μὲ τὴ σκέψη ὅτι εὐδαιμονία εἶναι ἡ ἐλευθερία, ἐλευθερία δὲ ἡ τόλμη, μὴ τρομοκρατεῖσθε ἀπὸ τοὺς κινδύνους τοῦ πολέμου. Γιατὶ δὲν θὰ ἦταν δικαιότερο νὰ ἀψηφοῦν τὴν ζωὴ τοὺς οἱ δυστυχοῦντες ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐλπίζουν νὰ ἀπολαύσουν κανέναν καλὸ, ἀλλὰ οἱ εὐτυχημένοι, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὴν διάρκειά ἀκόμη τῆς ζωῆς τοὺς διατρέχουν τὸν κίνδυνο νὰ δοῦν τὴν κατάστασή τους νὰ μεταβάλλεται στὴν ἀντίθετη, δηλαδὴ τὴν δυστυχία, καὶ γιὰ τοὺς ὁποίους θὰ ἦταν πολὺ σημαντικὴ ἡ διαφορὰ, ἂν ὑποτεθεῖ ὅτι πάθαιναν κανένα ἀτύχημα. Γιατὶ προξενεῖ μεγαλύτερο πόνου, σὲ ἕναν βέβαια ποὺ ἔχει κάποια ὑψηλοφροσύνη, ἢ ἐξαθλίωση ποὺ συνοδεύεται ἀπὸ ἐκφυλισμό, παρὰ ὁ θάνατος ποὺ τοῦ ἔρχεται ξαφνικά, χωρὶς κἂν νὰ γίνῃ αἰσθητὸς, ἐπάνω στὴν ἀκμὴ τῆς σωματικῆς του δύναμης καὶ ἐπάνω στὶς ἐλπίδες ποὺ τρέφει καὶ ὁ κάθε θνητός.

Βαλκανικός Αναθεωρητισμός-Ελληνικά διλήμματα

Του Πρέσβευς ε.π., Δημητρίου Ν. Ηλιοπούλου
Μέλους ΔΣ ΕΛΙΣΜΕ,

Επιστημονικού συνεργάτου ΕΛΙΑΜΕΠ, Μέλους του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου του ΕΙΠΔ

Όπως και στην καθημερινή ζωή, τους γείτονες δεν τους διαλέγουμε. Απλά τους βρίσκουμε εκεί. Αν είναι καλοπροαίρετοι ή συνέχεια είναι ομαλή. Όμως αν είναι θορυβώδεις και απαιτητικοί τότε βρίσκεσαι σε ένα μόνιμο αναβρασμό. Αυτή η δεύτερη εκδοχή χαρακτήρισε το Έθνος μας από αρχαίων χρόνων και δυστυχώς συνεχίζεται μέχρι των ημερών μας. Μπορεί κανείς να προσπαθήσει να εφαρμόσει κατευναστικές και συμφιλιοτικές πολιτικές εν προκειμένω. Εάν είναι ρηξικέλευθες και συνεκτικές αποδίδουν καρπούς, αλλά νομοτελειακά τα υπνώττοντα ή αφυπνισμένα συγκρουόμενα συμφέροντα επαναφέρουν κάθε τόσο αναθεωρητικές ρήξεις και προστριβές. Αυτή υπήρξε η ιστορία αυτής της γειτονιάς που αποκαλείται Βαλκανική Χερσόνησος.

Η τύχη της Ελλάδος την προίκισε με μια ιδιαίτερη γεωστρατηγική θέση που λειτούργησε από εδάφους αλλά και από θάλασσας σαν πολιτιστική και εμπορική γέφυρα μεταξύ της αναπτυσσόμενης Δύσης και των πολιτισμών της Μέσης Ανατολής. Αυτό όμως το προνομιακό σταυροδρόμι υπήρξε και ο στόχος συνεχών επιδρομών, εισβολών και μακρόχρονων κατοχών. Άλλωστε ολόκληρη η περιοχή δεν απεκλήθη χωρίς αιτία «η πυριτιδαποθήκη της Ευρώπης» δικαιώνοντας τον τίτλο της μέχρις και πολύ πρόσφατα.

Η ιστορία της χώρας μας είναι απολύτως συνυφασμένη με εκείνη των Βαλκανίων, όπου λόγω και βαρείας ιστορικής, πνευματικής και πολιτιστικής κληρονομιάς εκλήθη πλείστες όσες φορές να διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο. Με την κατά μεγάλο μέρος εδαφική ολοκλήρωση της από τις αρχές του 20ου αιώνα, και ιδίως μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, η Ελλάδα εκλήθη να οδηγήσει στον δρόμο προς μια συμφιλίωση και συνδιαλλαγή. Η ομαλοποίηση των σχέσεων με την Βουλγαρία, με την οποία την χώριζαν ποταμοί αίματος, είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα πολιτικής ιστορικής υπέρβασης προς όφελος των λαών των δύο χωρών, αλλά και της σταθερότητας της περιοχής.

Επίσης οι επανειλημμένες προσπάθειες για μια Διαβαλκανική συνεννόηση – εν πολλοίς με ελληνική ενθάρρυνση- αποτελούν απόδειξη της συναινετικής πολιτικής που ακολούθησε και ακολουθεί η χώρα μας. Τούτο δε συνεχίστηκε ακόμη και μετά την ριζική μεταπολίτευση που επήλθε σε όλους τους Βαλκάνιους

γείτονες με την κατάρρευση των προηγούμενων καθεστώτων στις χώρες αυτές και τούτο παρά τις αιματηρές συγκρούσεις που προκάλεσε η αφύπνιση θαμμένων εθνικισμών με καταστροφικά αποτελέσματα.

Δυστυχώς, στην βαλκανική χερσόνησο, η ιστορία επαναλαμβάνεται. Συγκεκριμένα η Τουρκία προσβάλλει ευθέως τα ελληνικά σύνορα και αμφισβητεί την εδαφική ακεραιότητα και την κυριαρχία της Ελλάδος. Επειδή το θέμα αυτό έχει ποικίλες όσες πτυχές, θεωρώ ότι θα πρέπει να αποτελέσει το αντικείμενο μιας άλλης διαλέξεως.

Στα άλλα μέτωπα, μπορούμε να διακρίνουμε τις εξής τάσεις:

Αλβανία –Μεγάλη Αλβανία-Σύσφιξη σχέσεων με Κόσσοβο (συμφωνίες για άρση τελωνειακών ελέγχων, ελεύθερη διακίνηση προσώπων και αγαθών, κλπ)-Αλβανοί Βόρειας Μακεδονίας-Αλβανοί στο Πρέσεβο, Ν. Σερβία και Ν.Μαυροβούνιο+ **Τσάμικο+ Προσπάθειες Αφομοίωσης Εθνικής Ελληνικής Μειονότητας**

Κροατία-Σλοβενία, ιστορικό υπόβαθρο, Σλοβενία προσπάθησε να εκμεταλλευθεί την είσοδο της πριν την Κροατία, ακόμη και προς Ιταλία (Συνθήκη του Βένετο).

Βουλγαρία-Βόρεια Μακεδονία

Ρουμανία- προβλήματα με συγγική μειονότητα Τρανσυλβανίας

Βοσνία-Σέρβοι-Κροάτες- Ανεπάρκεια συνθηκών Ντέιτον- κίνδυνος διάσπασης και δημιουργίας αμιγούς μουσουλμανικού κράτους- ισχυρή Τουρκική επιρροή επί της μουσουλμανικής κοινότητας

Σερβία και Κόσσοβο, ιδιαιτέρως συζητήσιες για αλλαγή συνόρων και ανταλλαγή πληθυσμών-**Μιτροβίτσα όπου κυρίως διαβιεί η Σερβική κοινότητα**

Στο σημείο αυτό πρέπει να τεθεί το ζήτημα της αρχής της μη αλλαγής των συνόρων όπως καθορίστηκαν από τις Συμφωνίες των Ελσίνκι 1 και 2. Τίθεται σειρά κρισίμων ερωτημάτων:

Πώς συμβιβάζεται το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης και της απόσχισης με τις αρχές της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας των κρατών; Ανατροπή στα Βαλκάνια λόγω Κοσσοβού

Πρέπει να ανησυχούμε από μία αλλαγή συνόρων μεταξύ Σερβίας και Κοσσοβού;

Ποία τα συμφέροντα των ΗΠΑ, της Ρωσίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πώς τοποθετούμεθα έναντι των προαναφερθεισών αναθεωρητικών τάσεων.

Πώς εκτιμάται η πιθανή στάση των γειτόνων μας σε περίπτωση σύγκρουσης με την Τουρκία.

Ποία είναι η αποτελεσματικότητα της πολιτικής μας έναντι της Βορείου Μακεδονίας και της Αλβανίας, ειδικότερα καθόσον αφορά στην προστασία της εθνικής ελληνικής μειονότητας.

Γενικότερα υπερισχύει το δίκαιο του ισχυρού ή η δύναμη του Δικαίου;

Δύο λόγια και για την επιρροή του ρώσικου αναθεωρητισμού, που έχει σαν στόχο την αναβίωση με διάφορες μορφές του γεωπολιτικού χώρου που καταλάμβανε η Σοβιετική Ένωση (βλέπε την εισβολή το 2008 στην Γεωργία, το 2014 στην Κριμαία, τα πρόσφατα γεγονότα στο Αζερμπαϊτζάν), αλλά κυρίως όπως εκφράζεται μέσω της εισβολής στην Ουκρανία.

Καθίσταται οσημέραι βέβαιον ότι εάν δεν αναχαιτισθεί ο ρωσικός αναθεωρητισμός, δημιουργούνται συνθήκες αποσταθεροποίησης στα δυτικά Βαλκάνια, μέσω της δυνατότητας που είχε η Ρωσία να επηρεάζει καταστάσεις κυρίως σε Σερβία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη και Βόρεια Μακεδονία. Μια αποσταθεροποίηση στα δυτικά Βαλκάνια θα είναι κάτι που θα επηρεάσει άμεσα την κατάσταση ασφάλειας και τα εθνικά μας συμφέροντα.

Ποία η θέση της Ελλάδος έναντι όλων αυτών των διλημάτων;

Η Ελλάδα για μεγάλο διάστημα υπήρξε η μόνη χώρα μέλος των σημαντικότερων πολιτικο-οικονομικών κρατικών σχηματισμών της Ευρώπης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (1981) και του ΝΑΤΟ (1952), αλλά και άλλων μικρότερης εμβέλειας.

Η Ελλάδα υπεστηρίξε και εξακολουθεί να υποστηρίζει την ενταξιακή πορεία των βαλκανικών χωρών στην ΕΕ (και στο ΝΑΤΟ) χάριν της ενίσχυσης των δημοκρατικών θεσμών στις χώρες αυτές, την άνοδο του βιοτικού τους επιπέδου και την εξάλειψη των παρελθουσών διαφορών των.

Η Ελλάδα εξακολουθεί να διακηρύττει την αρχή του απαραβίαστου των συνόρων και την ειρηνική επίλυση των διμερών διαφορών. Η συμμετοχή των χωρών στο ΝΑΤΟ αποτελεί έναν σημαντικό (αν και όχι απόλυτο) ανασταλτικό παράγοντα κατά της εκδήλωσης στρατιωτικής επιθετικής ενέργειας εντός των κόλπων της Συμμαχίας. Βέβαια η ασφάλεια της περιοχής απειλείται από την διαφθορά, το οργανωμένο έγκλημα, την τρομοκρατία που προέρχεται από την Μέ-

ση Ανατολή, την επεκτατική πολιτική της Τουρκίας, την στρατιωτική συνεργασία της με την Αλβανία, και άλλα θέματα που απαιτούν την ενισχυμένη προσοχή μας και την συνεχή ενίσχυση της αποτρεπτικής μας ισχύος.

Η ελληνική εξωτερική πολιτική της Μεταπολίτευσης παραμένει προσδεμένη στις αρχές του διεθνούς δικαίου. Ταυτόχρονα έχει πλήρη επίγνωση του ότι οι Διεθνείς Συνθήκες (που συνήθως υπαγορεύονται από τους νικητές μετά από μία ένοπλη σύγκρουση) αντιπροσωπεύουν την ισορροπία δυνάμεων την στιγμή που υπογράφηκαν και προσδοκούν να διατηρήσουν σταθερότητα σε μια περιοχή για μεγάλα χρονικά διαστήματα. Όταν με το πέρασμα του χρόνου η ισορροπία δυνάμεων ανατραπεί, είναι προφανές ότι το κράτος που θα αισθανθεί ισχυρό θα επιχειρήσει ανατροπή και αναθεώρηση της ισχύουσας συνθήκης προς όφελος των συμφερόντων του. Το διαπιστώνουμε καθημερινώς στις ημέρες μας.

Ο διάλογος των Μηλίων με τους Αθηναίους είναι ένα από τα δραματικότερα επεισόδια του Πελοποννησιακού Πολέμου και έχει μείνει στην ιστορία ως η αντιπαράθεση του Δικαίου έναντι της Ισχύος. Είναι ευρέως γνωστή η φράση των Αθηναίων προς τους Μηλίους «...ο ισχυρός επιβάλλει ό,τι του επιτρέπει η δύναμή του και ο ασθενέστερος παραχωρεί ό,τι του επιβάλλει η αδυναμία του».

Κατ' αυτήν την προσέγγιση, η χώρα μας δεν διστάζει να ακολουθήσει την διαπίστωση του Μοργκεντάου ότι «καλή μεν η επίκληση του Δικαίου, αποτελεσματικότερη όμως η δύναμη. Άλλωστε, η ισχύς αποτελεί καταλύτη για την κατίσχυση και επιβολή του δικαίου».

Κατ' αυτή την έννοια, θεωρεί μονόδρομο την ειρηνική επίλυση των διμερών ή περιφερειακών διαφορών αλλά πάντοτε σε συνδυασμό με την ενίσχυση της εθνικής άμυνας σε συνδυασμό με την άσκηση αποτελεσματικής διπλωματίας σαν την βέλτιστη επένδυση στην ειρήνη, ασφάλεια και σταθερότητα που υπονομεύονται από συγκεκριμένες επιθετικές και αναθεωρητικές πολιτικές των ημερών μας.

Αν αφήσουμε κατά μέρος τα προβλήματα που δημιουργεί ο επεκτατισμός της Τουρκίας, οι προοπτικές σήμερα είναι καλύτερες για την προώθηση της ελληνικής πολιτικής να λειτουργήσει και πάλι, εκμεταλλευόμενη την γεωστρατηγική της θέση, σαν προνομιακός πολιτικός και οικονομικός εταίρος των λοιπών Βαλκανικών χωρών, ενεργειακός ενδιάμεσος και παράγων εμπέδωσης της ειρήνης και της ασφάλειας και επέκτασης της ευημερίας σε όλη την άμεση γειτονιά της.

Η Διπλωματία της Καινοτομίας:

Μια νέα αντίληψη για παλαιές πρακτικές

Του Πρέσβευος ε.π., Δημητρίου Ν. Ηλιοπούλου

Μέλους ΔΣ ΕΛΙΣΜΕ,

Επιστημονικού συνεργάτου ΕΛΙΑΜΕΠ, Μέλους του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου του ΕΙΠΔ

Ιδέες κλειδιά

1. Η καινοτομία αφορά μεγάλα πεδία και μπορεί να συσχετιστεί με πολλές μορφές δημιουργικότητας στην τεχνολογία (οργανωτική, εμπορική, πολιτική, πολιτιστική ή ακόμα και κοινωνική).

2. Πως η επιστημονική διπλωματία μετασχηματίζεται στην διπλωματία της καινοτομίας που ξεπερνάει τα όρια των εξωτερικών υποθέσεων και απαιτεί την εμπλοκή και άλλων φορέων του ευρύτερου Δημόσιου και Ιδιωτικού Χώρου.

3. Η παραδοσιακή διπλωματία, οι μέθοδοι και διαδικασίες άσκησης της δεν επαρκούν εάν δεν επενδυθούν με στοιχεία καινοτομίας, οπότε οι διπλωματικές υπηρεσίες που θα αξιοποιήσουν τις δυνατότητες που προσφέρει η καινοτομία και είναι σε θέση να εκμεταλλευτούν τη δύναμη της τεχνολογίας, θα έχουν αναπόφευκτα προβάδισμα.

Ζούμε σε μια εποχή όπου τα πάντα εξελίσσονται με ολοένα ταχύτερους ρυθμούς και φυσικά η τεχνολογική πρόοδος δεν θα μπορούσε να αποτελέσει εξαίρεση. Στα τεχνολογικά άλματα της εποχής ήλθε να προστεθεί το Διαδίκτυο και η ψηφιοποίηση της επαγγελματικής ζωής με την συνεπαγόμενη ανάγκη για κατάλληλη προσαρμογή απέναντι στις συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις του παγκόσμιου ανταγωνισμού. Η εξέλιξη αυτή απετέλεσε το συνώνυμο της καινοτομίας αλλά και ένα από τα κύρια εργαλεία για την υλοποίηση της.

Υπό το φως των ανωτέρω τίθεται άμεσα το ερώτημα τι ισχύει στην περίπτωση της διπλωματίας. Έχει η διπλωματία την ικανότητα να ανταποκριθεί στην πρόκληση των καιρών για προσαρμογή στα νέα δεδομένα της ανάγκης για καινοτομία, αλλά και να συμβάλλει στην περαιτέρω ανάπτυξη της; Εάν δεν είναι σε θέση οι διπλωμάτες να ανταποκριθούν στην πρόκληση αυτή κινδυνεύουν να γίνουν ουραγός των εξελίξεων και να υστερήσουν ως επαγγελματικός κλάδος με κίνδυνο τον πιθανό παραγκωνισμό τους ακόμη και εάν η ανάγκη της επαγγελματικής τους εμπειρίας είναι ακόμη επιθυμητή και αναγκαία.

Τα ερωτήματα αυτά οδηγούν αναπόφευκτα στην διερεύνηση της φύσης αυτής καθ' εαυτής της καινοτομίας στον χώρο της διπλωματίας και των επιμέρους εκφάνσεως της που θα επιτρέψουν στο έργο των ασκούντων αυτήν να παραμείνει σχετικό, χρήσιμο και εξελίξιμο. Η ίδια προσέγγιση μας επιτρέπει να εισάγουμε την καινοτομία της διπλωματίας σε ένα ευρύτερο πλέγμα για να την δούμε μέσα από το πρίσμα ενός υβριδισμού που προκύπτει από τη σύγκλιση πρακτικών που αρχικά ανήκαν σε διάφορους τομείς της διπλωματίας (διεθνής, διμερής, οικονομική, δημόσια, πολιτιστική, κλπ).

Κατ' αρχάς θα πρέπει να υπογραμμισθεί ότι δεν υπάρχει συμφωνημένος ορισμός της «καινοτομίας της διπλωματίας». Η ενασχόληση με το θέμα αυτό έχει επικεντρωθεί περιγραφικά στους εξής τομείς:

Ο γενικότερος τομέας που αποκαλείται Δημόσια Διπλωματία (Public Diplomacy).

- Η άσκηση ήπιας ισχύος και επιρροής μέσω της προσελκύσεως πρωτοτύπων ιδεών, επενδύσεων και προσοντούχων ατόμων σε κόμβους καινοτομίας.

- Η ανάπτυξη ενός πρώιμου σταδίου διεθνών εμπορικών και εμπορικών συνεργασιών μεταξύ επιχειρή-

σεων και πανεπιστημίων με στόχο την οικονομική ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα.

- Την δημιουργία συνθηκών πλαισίου προς τούτο (πνευματική ιδιοκτησία, συνθήκες εμπορικών δραστηριοτήτων, κανονισμοί απασχολήσεως, εκτίμηση ευκαιριών και απειλών, εξέταση δυνατοτήτων περιφερειακών και παγκοσμίων συμπράξεων καινοτομίας).

- Την ενθάρρυνση και διευκόλυνση συνεργασιών μεταξύ του δημόσιου και ιδιωτικού τομέων προς αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων οικονομικής φύσεως, των πανδημιών και άλλων προβλημάτων οριζοντίας φύσεως (καινοτομία, πνευματική ιδιοκτησία, παροχή κινήτρων για ίδρυση νεοφυών επιχειρήσεων, ανταγωνισμός, απασχόληση, ανεργία).

- Προσθήκη καινοτόμων πρακτικών για την άσκηση εθνικής και πολυμερούς διπλωματίας στην εργαλειοθήκη των φορέων άσκησης διπλωματίας. Αν και οι περισσότερες καινοτομίες σε διπλωματικές πρωτοβουλίες αποσκοπούν στην παροχή αμοιβαίων πλεονεκτημάτων στους εμπλεκόμενους εταίρους, έχει παρατηρηθεί μια αυξανόμενη τάση του ούτω πως αποκαλούμενου «μερκαντισμού καινοτομίας», που εξυπηρετεί την ενίσχυση της εγχώριας ικανότητας καινοτομίας, μέσω π.χ. της αναγκαστικής μεταφοράς τεχνολογίας ή μεροληπτικών δημόσιων συμβάσεων.

Εκείνο που καθίσταται εξ αρχής βέβαιο είναι ότι η παραδοσιακή διπλωματία, οι μέθοδοι και διαδικασίες άσκησης της δεν επαρκούν εάν δεν επενδυθούν με στοιχεία καινοτομίας. Τούτο αφορά όχι μόνο στην εξέλιξη της επιστημονικής διπλωματίας, αλλά και στην ανάπτυξη ενός ξεχωριστού συνόλου συναφών δραστηριοτήτων και δυνατοτήτων. Καθώς η παγκοσμιοποίηση της επιστήμης και η καινοτομία εντείνονται, οι αρμόδιοι χάραξης πολιτικής σε όλο τον κόσμο αναζητούν νέους τρόπους δυναμικής διαμόρφωσης και επιρροής. Μέχρι πρόσφατα, αυτές οι προσπάθειες είχαν επικεντρωθεί στην επιστημονική διπλωματία. Ωστόσο, ένα αυξανόμενο ενδιαφέρον για τη διευκόλυνση της διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της καινοτομίας επέτρεψαν την υιοθέτηση μιας σειράς νέων συνεργασιών και προσηγγίσεων.

Στην αρχή, αυτές οι προσπάθειες στο τομέα της καινοτομίας της διπλωματίας θεωρήθηκαν ως συνέχιση της επιστημονικής διπλωματίας, αλλά το θέμα είναι πιο σύνθετο καθώς το σύστημα καλείται να καθορίσει τα όρια με-

ταξύ εμπορικού και γενικότερου εθνικού/δημόσιου συμφέροντος.

Αν η καινοτομία είναι ένα παιχνίδι μηδενικού αθροίσματος, η εφαρμογή της στην διπλωματία δείχνει να έχει ως αποτέλεσμα ισχυρά αμοιβαία πλεονεκτήματα. Από την άλλη πλευρά, η πρόσφατη εμπειρία έδειξε ότι οι αρμόδιοι χάραξης πολιτικής, οι επιχειρήσεις και άλλοι ενδιαφερόμενοι χρειάζονται περισσότερο εξελιγμένη προσέγγιση για την αξιολόγηση των κινδύνων και των ευκαιριών που βρίσκονται σε κάθε στάδιο της αλυσίδας αξιοποίησης της καινοτομίας.

Στο πλαίσιο αυτό, παρατηρούμε την δημιουργία μιας εργαλειοθήκης πρακτικών πρωτοβουλιών που επηρεάζουν την ανάπτυξη μιας διπλωματίας της καινοτομίας που ξεπερνάει τα όρια των εξωτερικών υποθέσεων και απαιτεί την εμπλοκή διαφορετικών Υπουργείων και άλλων φορέων του ευρύτερου Δημοσίου αλλά και ιδιωτικού χώρου. Συγκεκριμένα μπορούν να αναφερθούν:

- Η παροχή κινήτρων για συνεργασία μέσω νέων ευκαιριών χρηματοδότησης, συνεργασιών Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D), παροχής ανεξάρτητων κεφαλαίων και αντίστοιχης χρηματοδότησης για διμερείς συνεργασίες.

- Η επιρροή στα πλαίσια χάραξης πολιτικής μέσω διαλόγου που θα λαμβάνει χώρα σε fora διαλόγου επί της πολιτικής καινοτομίας, της πνευματικής ιδιοκτησίας και των κοινών οικονομικών και εμπορικών δραστηριοτήτων.

- Η βελτίωση της πρόσβασης σε πληροφορίες και οι ικανότητες (capabilities). Η διεθνοποίηση των θεσμικών συνεργασιών ακολουθείται πλέον από κορυφαία παγκόσμια πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα.

- Η αποσαφήνιση των εθνικών προτεραιοτήτων και στόχων για την καινοτομία συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών και εθνικών στρατηγικών που θα βοηθήσει τους διπλωμάτες να σχεδιάσουν τις νέες μεθόδους δράσης τους.

- Η αντιμετώπιση των διασυνοριακών προκλήσεων καινοτομίας. Μία μέθοδος που έχει ακολουθηθεί πρόσφατα είναι η οικοδόμηση παγκόσμιων συνασπισμών που διευκολύνεται από πολυμερείς ή μη κυβερνητικούς φορείς. Σαν χαρακτηριστικό παράδειγμα αναφέρεται η δημιουργία του Οργανισμού Συνεργασίας της Σαγκάης, ο οποίος καλείται καινοτομικά να επιλύσει σε ευρω-ασιατικό επίπεδο θέματα που δεν σημειώναν πρόοδο στους ήδη υφιστάμενους γεωγραφικούς ή θεματικούς οργανισμούς.

Η επιστημονική διπλωματία συνδέει τους δύο τομείς πολιτικής των εξωτερικών υποθέσεων και της επιστημονικής πολιτικής. Η ανταγωνιστική σκέψη και οι τρόποι με τους οποίους αυτό επηρεάζει τις παγκόσμιες προκλήσεις θέτουν τώρα υπό πίεση τις τάσεις της παγκοσμιοποίησης στην επιστήμη, την τεχνολογία και την καινοτομία. Σε έναν κόσμο που βασίζεται όλο και περισσότερο στη γνώση, αυτό οδηγεί σε αλλαγές στους ρόλους των διπλωματών. Η εστίασή τους έχει ήδη μετατοπιστεί από τις σχετικά ουδέτερες επιστημονικές συνεργασίες στα ενδιαφέροντα τεχνολογίας και καινοτομίας των χωρών τους και επηρεάζει τους μελλοντικούς ρόλους και την ανάπτυξη της διπλωματίας καινοτομίας ως αποτέλεσμα των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των εξελισσόμενων χαρακτηριστικών της επιστήμης, της τεχνολογίας και της καινοτομίας από τη μια πλευρά και των διεθνών σχέσεων και των εξωτερικών πολιτικών από την άλλη.

Στο πλαίσιο αυτό η διπλωματία καινοτομίας μπο-

ρεί να γίνει κατανοητή μόνο ως μια υβριδική έννοια που αντικατοπτρίζει οργανισμούς και στρατηγικές που έχουν τις ρίζες τους σε παλαιότερες πρακτικές, οι οποίες εκφράζονται πλέον με όρους του παρόντος.

Μετά την οικονομική διπλωματία, η έννοια της διπλωματίας της καινοτομίας έχει αναδειχθεί ως ένας από τους κύριους άξονες προβληματισμού σχετικά με τις νέες διπλωματικές πρακτικές και θεωρείται συχνά ως ένας διπλωματικός δίαυλος για τη διατήρηση των σχέσεων σε περιόδους έντασης. Μπορεί επίσης να θεωρηθεί ως παράγοντας ειρήνης που προωθεί την προσέγγιση των λαών. Η καινοτομία αφορά μεγάλα πεδία και μπορεί να συσχετιστεί με πολλές μορφές δημιουργικότητας στην τεχνολογία (οργανωτική, εμπορική, πολιτική, πολιτιστική ή ακόμα και κοινωνική).

Καταληκτικά, θα πρέπει να αναφερθούμε στην επιρροή της καινοτομίας στο καθ' εαυτό έργο των διπλωματών μέσω της ψηφιοποίησης της διπλωματίας. Πέραν της γενικότερης διευκόλυνσης που παρέχει η ηλεκτρονική επικοινωνία, δημιουργήθηκαν και οι προϋποθέσεις για μια ασφαλέστερη διακίνηση υπηρεσιακών εγγράφων, της ενδοεπικοινωνίας αλλά και την προβολή συγκεκριμένων θεμάτων εθνικής και διεθνούς πολιτικής. Βασικό στοιχείο για την επιτυχία του διπλωματικού έργου είναι απαραίτητα η προσαρμοστικότητα των ασκούντων αυτό. Και στην περίπτωση της καινοτομίας, εντύπωση προκαλεί η ταχύτητα με την οποία οι διπλωμάτες προσαρμόστηκαν την περίοδο της πανδημίας μέσω της μετάβασης σε διαδικτυακές τηλεδιασκέψεις και υβριδικές συναντήσεις. Μάλιστα, αυτό άνοιξε έναν εντελώς νέο κόσμο δυνατοτήτων που είναι βέβαιον ότι θα παραμείνει ως βασική μέθοδος εργασίας και μετά την πάροδο της πανδημίας, χωρίς αυτό να αφαιρεί από την ανάγκη ασκήσεως των καθηκόντων τους και με παραδοσιακό τρόπο, όπως είναι η διεξαγωγή διαβημάτων με φυσική παρουσία.

Εξίσου σημαντική είναι η καινοτόμος ψηφιοποίηση όλων των προξενικών υπηρεσιών που προσφέρονται από Πρεσβείες και Προξενεία σε όλο τον κόσμο.

Θα ήταν παράληψη να μην αναφερθούμε στην καινοτόμο Δημόσια Διπλωματία (Public Diplomacy) που διευκολύνθηκε τα μάλα από τις καινοτομίες στον τομέα της ψηφιακής επικοινωνίας. Με το πάτημα ενός κουμπιού εξασφαλίζουμε την ενημέρωση χιλιάδων εάν όχι εκατομμυρίων αναγνωστών, σε σημείο που επηρεάζεται η άσκηση εξωτερικής πολιτικής. Βεβαίως ο ρόλος των λεγόμενων fake news προβληματίζει και αναζητούνται αντιδοτα (ελπίζοντας ότι η επιστημονική καινοτομία θα σταθεί αρωγός εν προκειμένω).

Εννοείται ότι εξελίξεις αυτές καθιστούν πλέον απαραίτητη την πραγματοποίηση μαθημάτων κατάρτισης για τους διπλωμάτες σχετικά με τη χρήση νέων ψηφιακών εργαλείων και τεχνολογιών. Είναι αναμφισβήτητο ότι, όπως ισχύει και με πλείστους άλλους τομείς δραστηριότητας τον 21ο αιώνα, η τεχνολογική καινοτομία θα διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση του μέλλοντος της διπλωματίας. Οι διπλωματικές υπηρεσίες που αξιοποιούν τις δυνατότητες που προσφέρει και είναι σε θέση να εκμεταλλευτούν τη δύναμη της τεχνολογίας θα έχουν αναπόφευκτα προβάδισμα. Εννοείται βέβαια ότι ο βασικός φορέας άσκησης, έκφρασης και εφαρμογής της εξωτερικής πολιτικής θα παραμένει πάντοτε ο ανθρώπινος παράγων, δηλαδή οι ίδιοι οι διπλωμάτες.

Τα πιθανά αίτια του πολέμου στην Ουκρανία

Του Δημητρίου Ζακοντίνου
Μέλους & π. Αντιπροέδρου ΕΛΙΣΜΕ

Γνωρίζουμε ότι η κυρίαρχουσα άποψη για την αιτία της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία εστιάζεται στην αποτροπή της ένταξης της χώρας αυτής στη βορειοαντλαντική Συμμαχία - NATO.

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι στο πρόσφατο παρελθόν εντάχθηκαν στη Νατοϊκή συμμαχία όχι μόνο όλες οι χώρες του πρώην συμφώνου της Βαρσοβίας αλλά και οι τρεις βαλτικές πρώην Σοβιετικές Δημοκρατίες και με εξαίρεση τις Σκανδιναυικές χώρες έχει δημιουργηθεί ένας Αμερικανο-πανευρωπαϊκός Στρατιωτικός συνασπισμός που θα έφερνε πλέον τις δυνάμεις του στα σύνορα με τη Ρωσία εφόσον εντασσόταν σ' αυτόν και η Ουκρανία.

Για τη Ρωσία αυτή η εξέλιξη θα δημιουργούσε συνθήκες μόνιμης επιφυλακής λόγω και της ένταξης με τη Δύση, που υφίσταται τα τελευταία 8 χρόνια εξ αιτίας των αυτονομημένων ρωσόφωνων περιοχών της Ανατολικής Ουκρανίας και της προσάρτησης της Κριμαίας.

Θεωρούμε ότι είναι μια σεβαστή άποψη, ωστόσο το NATO ως στρατιωτικός σχηματισμός δεν θα ενεργούσε ποτέ χωρίς να στοχεύει στην υλοποίηση οικονομικοπολιτικών επιδιώξεων και το ερώτημα θα ήταν ποιες είναι αυτές.

Στο σημείο αυτό θεωρούμε αξιοσημείωτο να αναφερθεί ότι μετά την ένταξη των χωρών του πρώην ανατολικού συνασπισμού και των χωρών της πρώην ΕΣΣΔ στο NATO ακολούθησε η σχεδόν άμεση ένταξη αυτών των χωρών στην ευρωπαϊκή Ένωση η οποία ωστόσο αποτελεί ένα Γεωπολιτικό αίνιγμα αν πρόκειται:

α: για μια φιλελεύθερη καπιταλιστική ζώνη, μια κοινωνία ελεύθερης αγοράς που έχει ενσωματώσει την ιδεολογία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που όμως στην ουσία αποτελεί επέκταση των « Αγγλοσαξωνικών» οικονομικών ομίλων που ελέγχουν το ευρωπαϊκό χρηματοπιστωτικό σύστημα και που παράλληλα επηρεάζεται από τη στρατηγική πολιτική του NATO.

β: για την έκφραση μιας καθαρά ευρωπαϊκής οντότητας που επιθυμεί να υλοποιήσει το Γκωλικό όραμα για μια ανεξάρτητη & κυρίαρχη Ευρώπη από τον Ατλαντικό μέχρι τα Ουράλια.

Ανεξάρτητα ωστόσο από την ταυτότητα της ΕΕ η ένταξη αυτών των χωρών στην ένωση είχε ως συνέπεια μεταξύ άλλων και την προσαρμογή των οικονομιών τους στον νεοφιλελεύθερο τρόπο λειτουργίας πράγμα που επέβαλε την ιδιωτικοποίηση των κρατικών επιχειρήσεων οι οποίες περιήλθαν κατά τεκμήριο σε κεντροευρωπαϊκά συμφέροντα.

Η εξέλιξη αυτή μοιραίως δημιούργησε σε όλες αυτές τις χώρες μια φιλοευρωπαϊκή οικονομικοπολιτική elite η οποία de facto υλοποιεί τις οδηγίες των Βρυξελλών.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι μετά από μια πιθανή ένταξη της Ουκρανίας στο NATO και με δεδομένη την τάση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών με δεσπόζουσα θέση σ' αυτήν να επεκτείνονται Ανατολικά μέσω του σχεδιασμού της «ανατολικής εταιρικής σχέσης» ήταν κάτι παραπάνω από βέβαιο ότι αντίστοιχη θα ήταν και η τύχη της Ουκρανικής οικονομίας.

Ακριβώς εδώ βρίσκεται και ο μέγας κίνδυνος για την σημερινή Ρωσία γιατί μετά τη ευρωπαϊκή ένταξη της ουκρανικής οικονομίας θα ακολουθούσε κατά πάσα πιθανότητα και η ωρίμανση σε μέρος της Ρωσικής κοινωνίας μιας ιδέας για περισσότερη συνεργασία με τους οικονομικούς παράγοντες της ΕΕ στην οποία δεσπόζουν τα ευρωατλαντικά οικονομικά συμφέροντα.

Στην προοπτική αυτή το αποτέλεσμα θα ήταν η σε μεγάλο μέρος απορωσοποίηση της ρωσικής οικονομίας που θα γινόταν εκ των πραγμάτων, λόγω της οικονομικής δυναμικής των δυτικών κεφαλαίων που θα διεκδικούσαν τις υπό αποκρατικοποίηση επιχειρήσεις. Ένα φαινόμενο που παρατηρήθηκε σε όλες τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης & όχι μόνο.

Κατά συνέπεια μπορούμε να υποθέσουμε ότι ο κίνδυνος για τη σημερινή Ρωσία δεν προέρχεται τόσο από την Νατοϊκή συμμαχία όσο από μια δυναμική επέκταση των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία δείχνει να έχει υιοθετήσει στην οικονομική του εκδοχή το «αρχέγονο» Γερμανικό δόγμα: “drag nach osten” « προς την Ανατολή»

Περί της σωστής πλευράς της Ιστορίας

Δοκίμιον

Του Υποστρατήγου ε.α. Κωνσταντίνου Αργυροπούλου

Έχουμε εθιστεί στο να συλλογιζόμεθα, κατ' εξοχήν, συναρτήσει σημασιολογικών και βαπτισμένων «σημαντικών» κανόνων χειρισμού περιρρεουσών ιδεών. Αυτοί οι κανόνες διασαφηνίζονται, ώστε να είναι συμβατοί με ένα εύρος «άλλων» νεωτερικών κανόνων, περιβεβλημένων με εξουσιαστικές παραλλαγές, οι οποίες αποβλέπουν σε μεγιστοποιητική αποτελεσματικότητα αριθμού τιθεμένων πολιτικών στόχων. Αυτοί οι «άλλοι» κανόνες δίδουν την εικόνα, ότι ακολουθούμενοι από ημάς τον λαό θα παίξουν στην ζωή μας ένα ρόλο ικανοποιούντα τις προσδοκίες ημών τών -κατά πάσαν αντίληψη ή εντύπωση- ταπεινών και καταφρονημένων.

Παράδειγμα. Ενώ καταλαβαίνουμε, ότι κάθε φορά και κάθε στιγμή της ζωής μας βιώνουμε ανόμοιες κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές καταστάσεις, με αναρίθμητα πραγματευόμενα αντικείμενα, εμείς συνήθως σχηματίζουμε εικόνα ανακαλύπτοντας «συγγένειες» μέσω ενοτήτων συνδεουσών όλα αυτά τα ετεροειδή πράγματα. Σ' αυτή την συλλογιστική μας -ας πούμε- ταιλαιπωρία, συμβάλλει, κατά πλάγιον τρόπον, ο παράγων θεσμός. Θεσμός με την μορφή της πολιτείας μέσω των προσώπων της εκτελεστικής εξουσίας. Είναι μία ερμηνεία θεσμοθετημένης γνώσεως υπό ένα εντέχνως προβαλλόμενον επιμέλημα σοφίας.

Τα μέσα μαζικής επικοινωνίας όλων των τύπων, όπως τα έντυπα, τα ραδιοφωνικά, τα τηλεοπτικά και τα ηλεκτρονικά, αφ' ης -και ανεξαρτήτως αιτιολογήσεως- το κρατικόν ταμείον ενισχύει οικονομικά τις «επικοινωνιακές» αυτές μονάδες, τότε όλα αυτά τα μέσα με μία επιτελεσματικότητα, ήγουν, με την χρησιμοποίηση ενός περιπλόκου και αδιασαφήτου -ως προς την ουσία- τρόπου διατυπώσεως των θεμάτων, υποστηρίζουν «αντικειμενικά» (sic) τις κρατικές θέσεις.

Αυτή η υποστήριξη, ως γονιμοποιημένη πολυγωνοσμία και πανεπιστημοσύνη συνιστά και το πρελούδιο της αποδοχής των υπηκόων μίας νέας «επαινουμένης» μεθόδου αντίληψης των φαινομένων και των επιβαλλομένων παραδοχών των κατακλυζουσών την ψυχολογική χωρητικότητα και αντοχή των ανθρώπων.

Όλοι αυτοί οι άνθρωποι, δέκτες της κρατικής πειθαναγκαστικής ευγλωττίας εισέρχονται σε ένα εικάσιμο «θάλαμο» απολυμάνσεως τών μη προοδευτικών και ήδη σκουριασμένων παραδοσιακών αξιακών τους θεμελίων, στερούμενοι εφεξής της ικανότητας μιας διερωτώσης σκέψεως. Δηλαδή μίας βασανιστικής πνευματικής λειτουργίας, η οποία διαπυρνθάνεται για το κατά πόσον τα πράγματα σ' αυτή την χώρα βαίνουν κατά την λογικήν ή κατά διαόλου.

Όλα αυτά τα «προκαταρκτικά» χρησιμεύουν στο να συνεγείρεται ο κοινός μας νους, ώστε να μην πιστεύουμε αφελώς και ανεξελέγκτως κάθε προβαλλόμενον ως «αληθές» από οιαδήποτε κατεύθυνση και πηγή εκτοξεύεται ή αναβρύζει.

Το να πιστέψουμε κάτι, που προέρχεται από ένα φίλο μας είναι ζήτημα της αποκλειστικής προτιμήσεως μέσω ενός ατομικού συστήματος ελέγχου αξιοπιστίας και υιοθετήσεως παραδοχών. Πιστεύουμε στον φίλο, διότι αμφισβητώντας τον φίλο εμμέσως ομολογούμε διάπραξη αστόχου επιλογής φίλου.

Το να πιστέψουμε στο κράτος δικαίου είναι μία αξιομίμητη υποχρέωση. Το να πιστέψουμε όμως σε ευαγγελισμούς προσώπων της εκτελεστικής εξουσίας περί υπηρετήσεως των ενός κράτους αμφιβόλου δικαϊκής αξιοπιστίας, τούτο πλέον ανάγεται στον βαθμό περινοίας και ικανότητας της κρίσεώς μας. Και αυτό, διότι πλειστάκις απογοητευόμεθα από τις αδιόρατες πολιτικές σκοπιμότητες, αυτών των στελεχών, τους οποίους εμείς δεχόμεθα ως τους εκπροσωπώντας ημάς δι' ενός εντίμου κοινωνικού συμβολαίου.

Η σύγχρονη μορφή της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας έχει ένα επαληθεύσιμο μειονέκτημα. Δηλαδή, ενώ ο πολίτης εμπιστεύεται τον υποσχόμενον, τα πάντα τοις πάσι, υποψήφιο πολιτικό, ο οποίος εκλεγόμενος αθετεί τις υποσχέσεις του (π.χ. ακύρωση της συμφωνίας των Πρεσπών), μετά την αθέτηση της δεσμεύσεως, αυτός ο πολίτης αισθάνεται προδομένος. Και βεβαίως η μεν δημοκρατία του δίδει τον λόγο να διαμαρτυρηθεί, όμως στην πραγματικότητα τον φιμώνει δια μιας συστημικής επιχειρηματολογίας, της οποίας η κεντρική ιδέα καταλήγει στο: «...για να είμαστε στην σωστή πλευρά της ιστορίας! Το συμφέρον μας είναι η στοίχισή μας με την οπτική του ΝΑΤΟ και της Ευρωπαϊκής Ενώσεως». Εάν ο διαμαρτυρόμενος πολίτης θέτει εν αμφιβόλω την δικαιολογία χαρακτηρίζοντάς τη παιδαριώδη, τότε οι διάφοροι μηχανισμοί της εξουσίας έχουν έργο να επιτελέσουν. Δηλαδή να μεριμνήσουν, ώστε ο διαμαρτυρόμενος να αναγνωρίζεται, ως μη διακρινόμενος από ευθυκρισία, ή κατέχεται από αντιπολιτευτικό ανορθολογισμό. Εφ' όσον ο διαμαρτυρόμενος επιμένει σε ιρασιοναλιστικές κατά του κράτους θέσεις, τότε το σύστημα τον περιθωριοποιεί σε ρόλο πεισματωμένου ασθενούς. Είναι μία πλασματική διαταραχή του αντιτιθέμενου με συνοδευτικό χαρακτηρισμό, ότι ελέγχεται για μειωμένη ικανότητα κοινωνικής μάθησης και επικοινωνίας, με αμβλυμένη την ικανότητα δημιουργικής σκέψης και με στερεοτυπικές ειδικών ψυχικών γνωρισμάτων τοποθετήσεις. Κατά την εποχή του υπαρκτικού σοσιαλισμού, τέτοια άτομα ανελάμβαναν έργα βελτιώσεως των τοπίων της Σιβηρίας.

Στις σύγχρονες δημοκρατίες, οι όσοι εξακολουθούν και αποποιούνται την ασφαλή συμπεριφορά της πολιτικής ορθότητας, απολαμβάνουν την αμαύρωση της προσωπικότητάς των και μάλιστα με την βοήθεια της προηγμένης τεχνολογίας. Η τεχνολογία είναι αδιαμφισβήτητος αρωγός των ψυχολογικών επιχειρήσεων, των ερευνών προς βελτίωση ενός δυσκόλως ανιχνεύσιμου ελέγχου των μαζών (big brother) αλλά και της ιατρικής και της βιολογίας, όπως και άλλων πολλών επινοημάτων κατευνασμού των -όλο και μειουμένου όγκου- αγανακτισμένων πολιτών.

Εδώ υπάρχει κάτι το καινοφανές. Είναι, το γεγονός της στάγδην εισβολής, νέου τύπου θεωρήσεων περί του σωστού και του λάθους, στον εγκέφαλο των αδιαφόρων επιχωρίων. Η περιθωριοποίηση του ενδεχομένου ενός ερεβώδους αύριον της Ελλάδος, ουδόλως συνεγείρει το σύστημα ποιός εθνικής εγρηγόρσεως. Βιώνουμε αθορύβως την φαινομενική δύναμη των συνηθειών μας και εθελουφλούμε στην πραγματική δύναμη των αλλοίων, βαρέως ωπλισμένων, μιας γεωπολιτικής βουλμίας, σκοπούσης στο ροκάνισμα της Ελληνικής επικρατείας.

Και ποία η στάση των εδώ σκεπτομένων; Τους αρκεί η ...τάξη του ελεγχόμενου λόγου.

Κι όμως υπάρχουν σκεπτόμενοι με ιδιαίτερα γνωρίσματα. Αυτούς τους σκεπτομένους τους δεχόμεθα ως τους ασχολουμένους με την λογική, που δεν στρέφει την προσοχή της σε συγκεκριμένες συνεπαγωγές, όπως η θεσφατοποίηση της σωστής πλευράς για την οποία «υπερηφανευόμεθα» ότι ακολουθούμε. Οι σκεπτόμενοι προτιμούν τις σύνθετες λογικές προτάσεις. Επικροτούν τις συναρτήσεις των αποδεδειγμένων αληθειών. Συνιστούν τους κατηγορηματικούς λογισμούς και βεβαίως τους ποσοτικούς προσδιορισμούς. Επί πλέον δέχονται, ότι αναγκαίοι η οποιαδήποτε επιστημονική προάσκηση, που βασίζεται στην λογική. Στην λογική που αποσκοπεί στο να οργανώνεται γύρω από αμφίβολες παραστάσεις, όπως ο πόλεμος του NATO εναντίον της Ρωσίας στο γήπεδο της Ουκρανίας. Αναφύεται -ως εκ τούτου- η ανάγκη, ώστε μέσω αυτής της ρήξεως να διανοιγεί μία άλλη σύγχρονη προοπτική για να φανεί το πώς εμείς βλέπουμε τον γεωπολιτικό μας εαυτόν μέσα από τον καθρέπτη των σχετικισμών. Δηλαδή, πού στέκεται η κρίση μας σε ένα δεδομένο τομέα λόγου, όπως π.χ. η θέση της Ελλάδος στο εμπόλεμο νατοϊκό γίνεσθαι, όπου μπορεί να θεωρηθεί σαν σωστή για μία ομάδα ανθρώπων και εσφαλμένη με τις επαγόμενες ηθικές κρίσεις για μια άλλη ομάδα.

Τί είναι λοιπόν μύθος και τί έλλογη σκέψη; Το δίλημμα γίνεται ατέρμον, αφ'ης δεχθούμε με τρόπο Ποντίου Πιλάτου, ότι ο μύθος δεν είναι μία ατάκτως διηγούμενη φαντασία, η δε έλλογη σκέψη τείνει να προσδιορισθεί σαν ένας νέος μύθος.

Υπάρχουν πολίτες, οι οποίοι έχουν άμεση γνώση πάνω σε μη αμφισβητούμενα πεπραγμένα και όχι σε κάποια επιβαλλομένη φαινομενολογία. Οι προικισμένοι με προσφυή πνευματική χωρητικότητα, δύνανται να διακρίνουν τον περιρρέοντα αμοραλισμό, τον οφειλόμενο σε σκοπιμότητες. Σε τελευταία ανάλυση, είναι ικανοί και ερμηνεύουν τις διάχυτες στον κοινωνικό χώρο πολυσημίες. Και

τι μπορεί αυτό να σημαίνει; Σημαίνει, όχι το περιοριστικό «είτε-είτε», που δηλώνει αμφισημία, αλλά πολλές εκδοχές παραμέτρων, που διαμορφώνουν πλήθος επιλογών ευαρμοστών προς υιοθέτηση. Συνεπώς όχι «είτε-είτε» αλλά «τόσο-όσο και...». Δηλαδή σαν να λέμε: «τόσο» δίκαιο έχει η Ουκρανία αμυνομένη και χρειάζεται την υποστήριξή μας, «όσο και» η Ρωσία με το δίκαιό της, διότι για μία ακόμη φορά δέχεται μία εξερεθιστική ιστορική πρόκληση από την Δύση σε συνέχεια εκείνων των Πολωνών, των Γερμανών, των Λιθουανών, των Σουηδών, των Τούρκων, του Βοναπάρτη, του Χίτλερ, του Νατοϊκού ψυχρού πολέμου και τώρα των αντιπροσώπων (proxy) του NATO στηριζόμενων στην ιδέα της πολυπαραμετρικής χρήσεως οικονομικών απαγορεύσεων και της τεχνολογικής διευκόλυνσεως ενός πολέμου 4ης plus γενεάς. Χρησιμοποίηση λοιπόν των ομόρων της Ρωσίας με σχεδιασμό υβριδικού πολέμου. Ήγουν, της Ουκρανίας, των Βαλτικών και των Σκανδιναβικών χωρών. Λέει ο Mackinder: «Who rules East Europe commands the Heartland; who rules the Heartland commands the World-Island; who rules the World-Island commands the world». Ας ενεχθεί λοιπόν και τούτη η εκδοχή στο κάδρο της πολυσημίας.

Η πολυσημία ωστόσο δεν περιορίζεται εδώ. Το «τόσο-όσο και...» έχει συνέχεια. Δηλαδή, η σημειούμενη οικονομική ύφεση, το ενεργειακό, το επισιτιστικό, το ανθρωπιστικό, ο μαζικός εκπατρισμός Ουκρανών προσφύγων κλπ, έχουν όλα αυτά αρνητική επίπτωση σε όλες τις χώρες του NATO και της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Αυτή η κατακαλυπτική πολυσημία μάς οδηγεί σε πρόσθετες σκέψεις. Από την στιγμή, που δεχόμεθα την πολυσημία των φαινομένων αρχίζουμε και διερωτώμεθα εάν πρόκειται για φαινόμενα παραβολικά, μεταφορικά και αινιγματώδη και εάν πρέπει να πιέσουμε το πνεύμα μας σε αυτοσυγκέντρωση για να σκεφθεί και να εμβαθύνει, ώστε να κατανοήσει το ποία είναι η σωστή πλευρά μετά από αναλογισμούς και προεκτάσεις διαδοχικών συνειρμών.

Δεν είναι εύκολο ένα τέτοιο αποφαντικό. Από το ένα μέρος μας πλησιάζει ο εντεταλμένος/καλοπληρωμένος διαφωτιστής, ο οποίος διαφωτιστής μπορεί να είναι ένας πολιτικός, ένας δημοσιογράφος, ένας ειδήμων της γεωπολιτικής κ.ο.κ. και «πατρικῶ τῷ τρόπῳ» μας συμπαραστέκεται, μας συμβουλεύει, μας πείθει και διεγείροντας την ευαισθησία μας ή καταστέλλοντας το θυμικό μας μάς προξενεί ένα είδος ευφροσύνης, διαβεβαιώνοντάς μας, ότι είμαστε στην σωστή πλευρά της ιστορίας.

Από το άλλο μέρος έρχεται ένας άλλος και μας επισημαίνει, ότι η εχθρική συμπεριφορά καταστρατηγεί αξίες, παρακαταθέτει επιχειρηματολογίες και προωθεί ιδεολογικούς προσανατολισμούς, που προβληματίζουν και διανοίγουν άλλους πολιτικούς ορίζοντες. Και μετά καταφθάνει ένας άλλος, που μας αναπτύσσει μία θεωρία ορθολογικών προσδοκιών, όπου μας διοδεύει σε ένα κόσμο αμφισβητούμενων τοποθετήσεων. Δηλαδή: από εδώ και πέρα δεν πρέπει οι κρατικές οντότητες να χρησιμοποιούν ένα κανόνα προβλέψεων, που επαναλαμβάνει το ίδιο συστηματικό σφάλμα. Εν άλλους πειθόμεθα, ότι οι προβλέψεις φυλών, κρατών, εθνών, συνασπισμών κλπ δεν είναι πάν-

τοτε σωστές, ως προς τα διορώμενα. Κατά συνέπειαν μας δίδουν την εντύπωση, ότι μόνον εντελώς απρόβλεπτες αφινίδες αναστατώσεις έχουν αποτέλεσμα και όχι οι καλύτερες εκτιμήσεις συστημικών στατιστικολόγων, διεθνολόγων και των πάσης υπαλληλίας πολιτικών και στρατηγικών αναλυτών.

Στο τέλος έρχεται η ορθολογικότητα και μας παραπέμπει στην οικονομική διάσταση των πραγμάτων. Με αυτή την προσέγγιση μάλλον χάνουμε την οποιαδήποτε πλευρά της ιστορίας. Και τούτο, διότι ισχύει ένας αλλοίως κανόνας και όχι οι αξίες, οι αρετές, η ηθική, η αλληλεγγύη, ο πατριωτισμός, τα ανθρώπινα δικαιώματα. Όλα αντικαθίστανται από πολιτικές μεγαλοστομίες, από αοριστολογούσες «θεωρίες της σημασίας» και από κομπορμιμούς. Εν ταυτῶ αποκαλύπτεται και ο βαθμός αδυναμίας των Ηνωμένων Εθνών στο να επιλύει διαφορές οικογενειακής κλίμακος με παγκόσμιο τον επηρεασμό. Στο τέλος, όλα αυτά τα απειράριθμα ερωτήματα καταλήγουν σε ένα αποφθεγματικό της μορφής: *cui bono?* Δηλαδή: για το συμφέρον τίνος; (ποιος ωφελείται; , για ποιον σκοπό;). Σύμφωνα με την κοινή λογική, ουδείς εκ των ιδεολόγων, των πατριωτών, των νομοταγών, των ευπειθεστάτων υπηκόων και των λοιπών καλοπροαιρέτων πολιτών επωφελείται.

Η ακρίβεια, ο πληθωρισμός, η πτωχευτική πορεία των πολιτών της Ευρώπης και ιδίως των πολιτών της υπερχρεωμένης Ελλάδος δεν έχει διεγείρει εισέτι το σύστημα συναγεμίου του δημοκρατικού μας λόγου. Ζούμε με την παρηγορητική ιδέα της σωστής πλευράς της ιστορίας, ελπίζοντας σε κάποια ανταμοιβή και αδυνατώντας να συνειδητοποιήσουμε, ότι δεν βλέπουμε έξω από την μικρή μας ημιδιαφανή μπουρμπουλήθρα, που λέγεται *social media* ή αλλιώς χειμερικό όνειρο και ψευδαίσθηση.

Η σωστή πλευρά όμως, δεν φαίνεται να συγκινείται. Όχι μόνο για τα οικονομικά μας αλλά για όλα τα επί της νέας γεωοικονομικής τάξεως πραγμάτων επιστητά. Γιατί άλλωστε να συγκινηθεί αφ'ής υπάρχουν πρόθυμοι ονειροπαρμένοι υπηρέτες; (Κοινωνική Μηχανική [Social Engineering] "Κάθε λεπτό γεννιέται κι ένα κορόιδο" P.T. Barnum).

Η σωστή πλευρά «επωφελείται» υπηρετώντας τις αποκλειστικά δικές της επιδιώξεις. Επιδιώξεις, που χρησιμοποιούν για την έλκυση του κερδοσκοπικού της οχήματος τα υπό εκμετάλλευσιν υπάκουα υποζύγια. Δηλαδή εμάς τον λαό, τους πιστεύοντες και μη ερευνώντες.

Ένιοι ημέτεροι ταγοί απολαμβάνουν διαφορετικών και ειδικών χειρισμών, αναλόγως αξιοπιστίας διαπιστευτηρίων και μεγέθους συμβατισμών.

Ως προς τα εθνικά μας θέματα, ούτε λόγος. Αναδράμοντες την Ιστορία διαπιστώνουμε, ότι η σωστή πλευρά της ήταν απύσχα την 14 Σεπτεμβρίου 1829 (Συνθήκη της Αδριανούπολης). Αργότερα, το 1853 ο Friedrich Engels έγραψε σε άρθρο στη New York Tribune: "...ποιός έλυσε τελικά την έκβαση του αγώνα κατά την εξέγερση των Ελλήνων; Δεν ήταν ούτε η εξέγερση του Αλή Πασά ούτε η μάχη στο Ναβαρίνο ούτε ο γαλλικός στρατός στο Μοριά ούτε τα

συνέδρια και τα πρωτόκολλα του Λονδίνου. Αλλά ήταν ο Ρωσικός στρατός του Ντιέμιτις που έφθασε μέχρι τις παρυφές της Κωνσταντινουπόλεως και με την συνθήκη της Αδριανούπολης επέβαλλε επίσης και την αναγνώριση της ελληνικής ανεξαρτησίας από την Οθωμανική αυτοκρατορία.."

Αργότερα η σωστή πλευρά της ιστορίας μάς αφήρεσε την Βόρειο Ήπειρο. Απάλειψε την ιστορική Μακεδονία χαρίζοντας όνομα και ταυτότητα σε ένα μωσαϊκό ασχέτων φυλετικών συναγμάτων με την συναίνεση των δήθεν αριστερών και των δήθεν κεντροδεξιών, με την ταυτόχρονο περιθωριοποίηση όλων των Ελλήνων και τον ψυχικό τραυματισμό των γνησίων Μακεδόνων.

Η σωστή πλευρά της ιστορίας πιέζει συνεχώς την Ελλάδα να ενισχύσει με οπλικά συστήματα την Ουκρανία, εις κόστος της Ελληνικής αμυντικής ισχύος. Αλλά το αλλοιοφανές παράδοξο το συναντούμε σε μία απάνθρωπη εκδοχή. Έχει υπονοηθεί αρχικώς και διασταυρωθεί από μαρτυρίες ομογενών, ότι Ουκρανοί με σκοπό να εξερεθίσουν την Ελληνική ευαισθησία εναντίον των Ρώσων προσέβαλλαν με πυροβολικό και φορητό οπλισμό Ελληνικές κοινότητες στην περιοχή της Μαριουπόλεως πολύ πριν εμφανισθεί εκεί ο Ρωσικός στρατός (Sartana). Ακολουθεί ένας αιχμηρός συλλογισμός. Ήτοι, η ομογένεια έχει πληγεί από ελληνικά όπλα. Ίσως συμβολικά. Αυτή όμως η ιδέα είναι οδυνηρή για μία μητέρα πατρίδα, η οποία εν ονόματι μιας σκοπιμότητας βραχείας συνεργίας ασκεί την πολιτική της με τρόπο Μακιαβελικό.

Στα ελληνοτουρκικά, η σωστή πλευρά, αφού κώφευσε και τυλώθηκε κατά το γεγονός της εισβολής στην Κύπρο (1974), έρχεται σήμερα και μας συμβουλεύει να «τα βρούμε» με μία επιθετική και αμφιλεγόμενη πολιτική οντότητα με κυριαρχούσα την φιλοσοφία της λεηλασίας αλλοδόξων. Η σωστή πλευρά της ιστορίας γνωρίζει πολύ καλά ότι αυτή η ασυμβάτως συγκείμενη στην Δύση οντότητα ουδέποτε θα συμφωνούσε με ασθενούσες οντότητες εάν πρώτα δεν τις εξόντωνε και μετά να οικειοποιείτο όλα τους τα υπάρχοντα.

Κατά βάσιν ένα δοκίμιον, όπως το παρόν, έχει πρόθεση να ωθεί τον νου σε προβληματισμούς. Και ένας προβληματισμός συνήθως εκτίθεται σε κριτική των τεσσάρων μαθηματικών προσήμων. Εμείς επιμένουμε σε ένα προβληματισμό που μπορεί να πολλαπλασιάσει ειρμούς. Παράδειγμα. Γιατί να εγκρύπτομαι στην εικαζομένη σωστή πλευρά της ιστορίας και όχι να δημιουργώ την δική μου σωστή Ιστορία ή μάλλον να πράξω το κράτιστον, δηλαδή να συνεχίσω τον πολιτισμό τον κληροδοτηθέντα σε μάς από τους αρχαίους μας προγόνους; Γιατί άραγε σήμερα να χρειαζόμεθα πολιτισμικά δεκανίκια; Ας μην αυτοειρωνευόμεθα. Η γνώση των πραγμάτων είναι το όπλο που εγγυάται την εθνική επιβίωση.

Ας ελπίσουμε να υπάρξουν Έλληνες, που να έχουν την δεξιοτήτα να βλέπουν μακριά στο μέλλον, να χρησιμοποιούν την κατάλληλη γλώσσα της συνέσεως και συγκροτημένης διανοίας και να εκφράζουν ορθοφροσύνη συνεπικουρούμενη από καλόπιστη κριτική και εύστοχες ιδέες, που να καλύπτουν και εξυπηρετούν τις απαιτήσεις αυτής της ακατανόητης νεωτερικότητας.

Στο ίδιο έργο θεατές

Του Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΝ

Επιτίμου Διοικητού ΣΝΔ, Αντιπροέδρου ΕΛΙΣΜΕ

Τα ευνομούμενα κράτη ευημερούν διότι μεταξύ άλλων επενδύουν στην έρευνα, την καινοτομία, την υψηλή τεχνολογία και αναπτύσσονται με ρυθμούς αγωνίσματος δρόμου 100 μέτρων, όταν στην Ελλάδα η εν λόγω ανάπτυξη εκτελεί σημειωτόν σέρνοντας τα ιδεοληπτικά και γραφειοκρατικά βαρίδια της. Ένα από τα πλέον ελπιδοφόρα πρόσφατα νέα υπήρξε η κρατική στήριξη στο ΑΠΘ προκειμένου να κατασκευασθεί ένα σύγχρονο μη επανδρωμένο αεροσκάφος (UAV/drone), από Έλληνες, με προφανή και πολλαπλά οφέλη. Μικρά και μεγάλα κράτη παγκοσμίως έχουν προ πολλού εμπλακεί στην σχεδίαση, παραγωγή και πώληση UAV's για εμπορικούς και στρατιωτικούς σκοπούς.

Το σημαντικό αυτό ελπιδοφόρο βήμα του ΑΠΘ στον τομέα αυτό, αμαύρωσαν προ ημερών ομάδες αριστοτέρων (υποτιθεμένων αυριανών επιστημόνων), με τις γνωστές «δημοκρατικές» μεθόδους τους. Ο επικεφαλής του προγράμματος «ΑΡΧΥΤΑΣ» και κοσμήτωρ της Πολυτεχνικής σχολής του ΑΠΘ, Κ. Υάκινθος, χαρακτηρίστηκε ως «δολοφόνος» με βαφή της θύρας γραφείου του και οι ομάδες αυτές εξέφρασαν σε αφίσες την «φιλοδοξία» τους να μπλοκάρουν με κινητοποιήσεις (13 ΑΠΡ 2022) κάθε έρευνα του πανεπιστημίου «για μπάτσους και στρατό». Δήλωσαν επιπλέον ενάντιοι «στην επιτήρηση και δολοφονία μεταναστών στα σύνορα» και «αλληλέγγυοι στους μετανάστες» εννοώντας προφανώς την μαζική παράνομη μετανάστευση. Αντιλαμβάνεται κανείς τις πιθανές αντιδράσεις εάν επί παραδείγματι το ΑΠΘ είχε αναλάβει ένα ερευνητικό πρόγραμμα ελληνικού πυραυλικού συστήματος ή αιωρούμενου πυρομαχικού ή τορπίλης ή προηγμένης ρουκέτας πυροβολικού ή όπλου laser κ.λπ..

Αυτά τα θλιβερά φαινόμενα έχουν ιδεολογικούς και κομματικούς πάτρωνες οι οποίοι απαγορεύουν (αν και τραγική μειοψηφία) την σύνδεση της έρευνας και καινοτομίας των ΑΕΙ με τις ανάγκες της αγοράς ακόμη και αν αυτές άπτονται εθνικών συμφερόντων. Ότι είναι αυτόνοτο εδώ και πολλές δεκαετίες σε κάθε σύγχρονο κράτος, στην Ελλάδα της ανέχειας και του χρέους αποτελεί ζητούμενο. Οξύμωρο αποτελεί η αδράνεια της πολιτείας αλλά και της πλειοψηφίας των φοιτητών που διαφωνεί με τις προαναφερθείσες καταδικαστέες ενέργειες, ενώ γνωρίζει ότι ως αυριανοί επιστήμονες θα ξενιτευτούν ελλείψει απορροφήσεως. Τα αναπτυξιακά οράματα, οι προθέσεις και οι εξαγγελίες δεν αρκούν. Η ανάπτυξη θα καρκίνοβατεί εάν η κυβέρνηση δεν αποφασίσει να «σπάσει αυγά» προστατεύοντας ουσιαστικά τόσο την έρευνα και καινοτομία, όσο και την ίδια την Δημοκρατία από αντιδημοκρατικές μειοψηφίες.

Πάντοτε θα υπάρχουν αφελείς, ημιμαθείς ή εντολοδόχοι που απορρίπτουν την έννοια του έθνους (άρα και των εθνικών συμφερόντων ή της εθνικής στρατηγικής), που αναγάγουν την ειρήνη σε υπέρτατο αγαθό, τάσσονται κατά του πολέμου και προτείνουν τον αφοπλισμό της χώρας και την απρόσκοπτη παράνομη είσοδο μεταναστών. Οι εν λόγω «ειρηνιστές» που ουδέποτε διάβασαν ή κατενόησαν τον Θουκυδίδη, θεωρούν τους υπολοίπους φιλοπόλεμους ή έρμια «ιμπεριαλιστικής» προπαγάνδας. Δεν υπάρχει σώφρων συμπολίτης που να μην επιθυμεί και επιδιώκει την ειρήνη. Εν τούτοις διαπιστώνεται ιστορικά

ότι το εθνικό έγκλημα του μονομερούς αφοπλισμού επιταχύνει την έλευση του πολέμου και μάλιστα από θέσεως πλήρους αδυναμίας. Ένα κυρίαρχο κράτος δεν αποτελεί χώρο ελευθέρως διελεύσεως και παραμονής αλλοδαπών αλλά υποχρεούται να προστατεύει τους πολίτες του. Είναι επιθυμητή η ελεγχόμενη μετανάστευση αλλά η μαζική παράνομη είσοδος από ανθρώπους κατά πλειοψηφία μη αφομοιώσιμους, λόγω εμμονής τους σε αντιθετικές αξιακές αντιλήψεις (π.χ. θεοκρατική αντί κοσμικής) και σε συνδυασμό με το οξύ δημογραφικό ζήτημα, προκαλεί μείζον εθνικό ζήτημα υπαρκτικού επιπέδου (αλλοίωση και ανατροπή πληθυσμιακής αναλογίας, απώλεια αξιακού συστήματος, διείσδυση ξένων δυνάμεων, έλλειψη εθνικής και κοινωνικής συνοχής κ.λπ.).

Εάν η ειρήνη αποτελεί «υπέρτατο αγαθό» τότε το κράτος οφείλει να την διαφυλάσσει με κάθε κόστος. Κατά συνέπεια το 1821 οι «ειρηνιστές» θα απέρριπταν την επανάσταση χάριν της ειρήνης και σήμερα θα ζούσαμε υπό μία «ειρηνική» σκλαβιά. Ασφαλώς οι «ειρηνιστές» δεν θα ενέκριναν τον Μακεδονικό αγώνα, την είσοδό μας στους Βαλκανικούς πολέμους, τον Α'ΠΠ και την Μ. Ασία. Χάριν μίας επισφαλούς ειρήνης οι περισσότεροι Έλληνες θα ζούσαν εκτός Ελλάδος της οποίας τα σύνορα θα έφθαναν στην Λαμία. Όταν μία ξένη δύναμη όπως η φασιστική Ιταλία απαιτούσε με τελεσίγραφο την είσοδο των στρατευμάτων της στην Ελλάδα, οι «ειρηνιστές» θα μετέτρεπαν το ΟΧΙ σε ΝΑΙ, χάριν της ειρήνης.

Εν κατακλείδι σε ένα διεθνές σύστημα μη αγγελικά πλασμένο, επιδιώκεται η ειρήνη μέσω της αποτροπής. Η αναγωγή της ειρήνης σε υπέρτατη αξία αποτελεί πράξη κατάπτυστη, αλαζονική, εγωιστική και βαθιά ανήθικη αφού το πάση θυσία ειρηνικό βόλεμα της ζώσας γενεάς, υπονομεύει το μέλλον των αγέννητων Ελλήνων. Οι βολεμένοι «ειρηνιστές» του είδους αυτού δεν είναι έτοιμοι για οποιαδήποτε θυσία αλληλεγγύης προς τους συμπολίτες τους αφού δεν κατανοούν την προγονική θυσία και το αίμα που χύθηκε για να δύνανται οι ίδιοι να ζουν σε ελεύθερη χώρα εντός της οποίας προβαίνουν ανέξοδα σε διακηρύξεις και αθλιότητες.

Η Ελλάς είναι χώρα που ανήκει στις πλέον προηγμένες συμμαχίες δημοκρατικών κρατών και δεν της αξίζει να είναι ουραγός στην ανάπτυξη, αφού διαθέτει όλες τις σχετικές προϋποθέσεις. Η άμυνα και ασφάλεια της Ελλάδος αποτελεί προαπαιτούμενο για κάθε επενδυτική και επιχειρηματική δραστηριοποίηση. Η Τουρκία απειλεί την κυριαρχία και τα κυριαρχικά δικαιώματα Ελλάδος και Κύπρου και επενδύει στην αμυντική της βιομηχανία και στους εξοπλισμούς. Η αντίστοιχη υγιής ελληνική επένδυση στην αμυντική υψηλή τεχνολογία (έρευνα, καινοτομία, παραγωγή, πώληση) δεν προστατεύει μόνο την χώρα μας αλλά και διασφαλίζει ένα μοναδικό αναπτυξιακό πυλώνα, ο οποίος εκτός από αυτονομία και κέρδη εγγυάται το μέλλον των Ελλήνων επιστημόνων εντός της Ελλάδος. Η Πολιτεία οφείλει να πατάξει άμεσα (νομοθέτηση, διαφώτιση, πρόληψη, καταστολή) ανεδαφικές και χρεοκοπημένες ιδεοληψίες στην παιδεία και την κοινωνία (οι πάτρωνες των οποίων ουδέποτε εφήρμοσαν όποτε απέκτησαν εξουσία), προκειμένου η Ελλάς να «πετάξει» παίρνοντας το μέλλον στα χέρια της.

Η τριμερής συνεργασία Ελλάδας, Κύπρου & Ισραήλ

Ρόδος, 03 Ιουνίου 2022

Του Γεωργίου Κουκάκη

Αποφοίτου της Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων (ΣΣΕ)
ΜΔΕ «Διακυβέρνηση, Ανάπτυξη και Ασφάλεια στη Μεσόγειο» του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Εισαγωγή

Η τριμερής συνεργασία Ελλάδας, Κύπρου και Ισραήλ εγκαινιάστηκε στις 8 Αυγούστου 2013 στη Λευκωσία, με τη συνάντηση των Υπουργών Ενέργειας των τριών κρατών και την υπογραφή Μνημονίου Κατανόησης. Κατά τη συνάντηση επιβεβαιώθηκε η πρόθεση δημιουργίας του ηλεκτρικού υποθαλάσσιου αγωγού EuroAsia Interconnector, καθώς και του αγωγού μεταφοράς φυσικού αερίου Eastern Mediterranean Pipeline, γνωστού και ως EastMed. Από το 2016 μέχρι σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί επτά Σύνοδοι Κορυφής, ενώ η συνεργασία έχει επεκταθεί και σε άλλους τομείς.

Οι λόγοι σύναψης της τριμερούς συνεργασίας

Ο κυριότερος λόγος που οδήγησε στη συνεργασία μεταξύ των τριών κρατών είναι η ύπαρξη κοιτασμάτων φυσικού αερίου στη λεκάνη της Λεβαντίνης. Τα κυριότερα από αυτά ήταν το «Ταμάρ» και το «Λεβιάθαν» που εντοπίστηκαν στην ΑΟΖ του Ισραήλ το 2009 και το 2010 αντίστοιχα, καθώς και το «Αφροδίτη» που εντοπίστηκε το 2011 στην ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η τριμερής συνεργασία επομένως συνέβαλε στην ελάττωση του κόστους εξόρυξης, παρέχοντας τη δυνατότητα διοχέτευσης των υδρογονανθράκων στην ευρωπαϊκή αγορά.

Ένας ακόμα λόγος προσέγγισης ήταν η επιθετική εξωτερική πολιτική της Τουρκίας στην Ανατολική Μεσόγειο, ιδιαίτερα μετά το 2010. Το συνεχιζόμενο casus belli προς την Ελλάδα, η προβολή του τουρκικού δόγματος της Γαλάζιας Πατρίδας και η παράνομη οριοθέτηση ΑΟΖ με τη Λιβύη είναι μόνο μερικά δείγματα αυτής της πολιτικής, η οποία αγνοεί τους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου. Η τριμερής συνεργασία επομένως αποσκοπούσε και στην αντιμετώπιση της Τουρκικής προκλητικότητας.

Ένας τρίτος λόγος που έδρασε ως καταλύτης στη συνεργασία από την πλευρά του Ισραήλ, είναι το γεγονός ότι βρίσκεται σε μια περιοχή στην οποία επικρατούν συγκρούσεις και πολιτική αστάθεια, ειδικά μετά το 2011. Το έλλειμμα αυτό ασφάλειας, προσπάθησε να το καλύψει μέσα από την ανάπτυξη διακρατικών σχέσεων με γειτονικά κράτη που είχαν σταθερό πολιτικό σύστημα, όπως η Κύπρος και η Ελλάδα. Το γεγονός δε, ότι και οι δύο χώρες είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προσέδιδε επιπλέον προοπτικές στη συνεργασία τους.

Πρόσφατες Εξελίξεις

Στις 20 Μαρτίου 2019 κατά την 6η τριμερή Σύνοδο Κορυφής, οι ΗΠΑ εξέφρασαν επίσημα τη στήριξή τους συμμετέχοντας στην κοινή δήλωση που δημοσιεύτηκε με το πέρας αυτής. Η σημασία της αμερικανικής στήριξης ήταν τόσο μεγάλη, ώστε η τριμερής συνεργασία άρχισε να

αποκαλείται σχήμα «3+1». Μία ακόμα θετική εξέλιξη ήταν η δημιουργία του Φόρουμ Φυσικού Αερίου Ανατολικής Μεσογείου [East Mediterranean Gas Forum (EMGF)] στις 22 Σεπτεμβρίου του 2020, με έδρα το Κάιρο.

Στις 19 Δεκεμβρίου 2021, ο Πρέσβης του Ισραήλ στην Ελλάδα σε συνέντευξη που παραχώρησε επιβεβαίωσε την πρόθεση κατασκευής του EastMed αφήνοντας ανοιχτό το ενδεχόμενο ανακατεύθυνσης της πορείας του προς την Αίγυπτο, η οποία όπως τόνισε αποτελεί σημαντικό ενεργειακό εταίρο για τη χώρα του. Στις αρχές του 2022 το μέλλον της συνεργασίας των τριών κρατών τέθηκε υπό αμφισβήτηση, καθώς αρκετά δημοσιεύματα εμφάνιζαν τις ΗΠΑ να μην επιθυμούν πλέον την κατασκευή του EastMed. Εκπρόσωπος του εν λόγω Υπουργείου ωστόσο επιβεβαίωσε την αμερικανική στήριξη, δηλώνοντας όμως πως το ενδιαφέρον των ΗΠΑ μετατοπίστηκε στην ηλεκτρική ενέργεια και τις υπόλοιπες ανανεώσιμες πηγές (ΑΠΕ).

Στις 17 Φεβρουαρίου 2022, ο Ισραηλινός Πρέσβης στην Ελλάδα σε νέα συνέντευξή του ανέφερε ότι η κατασκευή των αγωγών εξαρτάται κυρίως από τις εταιρείες, εξέφρασε τις αμφιβολίες του ως προς τη βιωσιμότητα τόσο του EastMed όσο και ενός ενδεχόμενου αγωγού προς την Τουρκία, ενώ επεσήμανε πως πιο πιθανή λύση είναι η κατασκευή ενός αντίστοιχου προς την Αίγυπτο. Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία λίγες ημέρες αργότερα, οδήγησε την Ευρωπαϊκή Ένωση στην αναζήτηση νέων προμηθευτών ενέργειας, όπως η Αίγυπτος και το Ισραήλ, αναδεικνύοντας την αξία του αγωγού EastMed.

Στις 09 Μαρτίου 2022 -έπειτα από μία μεγάλη περίοδο ισχνών διπλωματικών σχέσεων- ο Πρόεδρος του Ισραήλ επισκέφθηκε τον Πρόεδρο της Τουρκικής Δημοκρατίας, γεγονός που προκάλεσε αρκετές ανησυχίες λόγω των δηλώσεων του δεύτερου περί συνεργασίας των δύο κρατών στον τομέα της ενέργειας. Στις 28 Μαρτίου 2022 ο Έλληνας Υπουργός Εξωτερικών συνάντησε τον Αιγύπτιο ομόλογό του στο Κάιρο, όπου μεταξύ άλλων συζητήσαν θέματα όπως η προμήθεια LNG και η κατασκευή του ηλεκτρικού αγωγού EuroAfrica Interconnector.

Στις 05 Απριλίου 2022 η Υφυπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ συναντήθηκε με τον Έλληνα Υπουργό Εξωτερικών προκειμένου να συζητήσουν μεταξύ άλλων και θέματα σχετικά με την ενέργεια, ενώ δύο ημέρες αργότερα η ίδια αξιωματούχος δήλωσε ότι ο EastMed είναι πολύ ακριβός και χρονοβόρος. Σε επόμενη δήλωσή της τόνισε την προτίμηση των ΗΠΑ ως προς τη μεταφορά LNG με τη συνεργασία Ελλάδας, Κύπρου, Ισραήλ, Αιγύπτου και Τουρκίας, σενάριο που προωθεί και η Τουρκική πλευρά.

Μία άλλη διάσταση ωστόσο έδωσε και πάλι ο Πρέσβης του Ισραήλ στην Ελλάδα, ο οποίος σε ομιλία του στο Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών ανέφερε ότι ο τρόπος εκμετάλλευσης των κοιτασμάτων θα καθοριστεί αποκλειστικά από τα εμπλεκόμενα κράτη, χαρακτηρίζοντας την Αίγυπτο ως «χώρα κλειδί» για την πρόοδο των

εργασιών. Οι εν λόγω δηλώσεις επιβεβαιώθηκαν στις 11 Απριλίου 2022 κατά την τριμερή συνάντηση των Υπουργών Ενέργειας στην Ιερουσαλήμ, όπου αποκλείστηκε το ενδεχόμενο μεταφοράς φυσικού αερίου μέσω Τουρκίας και συζητήθηκε η δημιουργία σταθμού LNG στην Κύπρο.

Μία από τις τελευταίες εξελίξεις που σχετίζονται με το εξεταζόμενο ζήτημα, είναι η επίσκεψη του Τούρκου Υπουργού Εξωτερικών στο Ισραήλ στις 25 Μαΐου 2022. Κατά την επίσκεψή του συναντήθηκε με τον Ισραηλινό ομόλογό του, ο οποίος στη συνέχεια δήλωσε ότι η εν λόγω επίσκεψη σηματοδοτεί την επανεκκίνηση των σχέσεων των δύο κρατών ξεκινώντας με την ανασύσταση της Κοινής Οικονομικής Επιτροπής (Joint Economic Commission) και την προσπάθεια επίτευξης νέας συμφωνίας στον τομέα της Πολιτικής Αεροπορίας.

Το γεγονός επίσης ότι ο Ισραηλινός Υπουργός Εξωτερικών δεν αναφέρθηκε στον ενεργειακό τομέα αλλά και ότι ο Τούρκος Υπουργός Εξωτερικών δεν συνοδεύεται από τον Υπουργό Ενέργειας -όπως είχε ανακοινωθεί από τουρκικά μέσα μαζικής ενημέρωσης - υποδηλώνει ότι το Ισραήλ δεν είναι διατεθειμένο, τουλάχιστον προς το παρόν, να προχωρήσει σε μία συνεργασία μεγάλης κλίμακας με την Τουρκική πλευρά. Εξάλλου στις 26 Μαΐου 2022 ορισμένα δημοσιεύματα ανέφεραν ότι η ΕΕ εξετάζει το ενδεχόμενο εισαγωγής ισραηλινού φυσικού αερίου, αφού πρώτα μετατραπεί σε LNG στις εγκαταστάσεις της Αιγύπτου.

Προοπτικές

Η τριμερής συνεργασία μεταξύ Ελλάδας, Κύπρου και Ισραήλ έχει μία ξεχωριστή δυναμική, η οποία ευνοεί την επέκτασή της σε πολλούς ακόμα τομείς, γεγονός που οδήγησε στον χαρακτηρισμό της ως μία οιονεί συμμαχία. Η καθυστέρηση ωστόσο αποπεράτωσης του αγωγού EastMed -ο οποίος στην καλύτερη περίπτωση αναμένεται να είναι λειτουργικός το 2025- σε συνδυασμό με την απόσυρση του ενδιαφέροντος των ΗΠΑ από τον αγωγό και την εξομάλυνση των σχέσεων του Ισραήλ με την Τουρκία, κλόνησε τα θεμέλια της συνεργασίας.

Ένα από τα ενδεχόμενα σενάρια εξέλιξης -λαμβάνοντας υπόψιν την επαναπροσέγγιση Τουρκίας και Ισραήλ- είναι αυτό της διακοπής της τριμερούς συνεργασίας, με πρωτοβουλία του Ισραήλ και σύναψης νέας με την Τουρκία. Η περίπτωση αυτή ωστόσο κρίνεται σχετικά απίθανη, αφενός λόγω των δηλώσεων της Ισραηλινής πλευράς και αφετέρου λόγω της αποδοτικής συνεργασίας του Ισραήλ τόσο με την Ελλάδα και την Κύπρο, όσο και με την Αίγυπτο.

Το δεύτερο σενάριο είναι αυτό της διεύρυνσης της τριμερούς συνεργασίας. Την ολοένα αυξανόμενη διάθεση για συνεργασία καταδεικνύουν οι ενέργειες των κρατών της Ανατολικής Μεσογείου, όπως η δημιουργία του Φόρουμ Φυσικού Αερίου αλλά και οι τριμερείς συνεργασίες που έχει εγκαινιάσει η Ελλάδα και η Κύπρος με την Αίγυπτο, το Λίβανο και την Παλαιστίνη. Μία ενδεχόμενη διεύρυνση μπορεί να λάβει χώρα είτε με την «προσθήκη» ενός ακόμα κράτους της Ανατολικής Μεσογείου (σχήμα 4+1), είτε μέσω

της επίσημης στήριξης κάποιου «τρίτου», όπως η Ιταλία ή η Γαλλία (σχήμα 3+2).

Συμπεράσματα

Ολοκληρώνοντας την παρούσα εισήγηση, οφείλουμε να επισημάνουμε ότι όσο η τριμερής συνεργασία Ελλάδας, Κύπρου και Ισραήλ απολαμβάνει τη στήριξη των ΗΠΑ και της ΕΕ -ακόμα και αν η κατασκευή του EastMed δεν υλοποιηθεί- δεν συντρέχουν ιδιαίτεροι λόγοι ανησυχίας ως προς το μέλλον αυτής. Απλώς το κέντρο βάρους της συνεργασίας έχει πλέον μετατοπιστεί αφενός στην παραγωγή και προμήθεια LNG και αφετέρου στη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας, μέσω του αγωγού EuroAsia Interconnector.

Το μέλλον της τριμερούς συνεργασίας θα επηρεαστεί σε μεγάλο βαθμό και από τη στάση που θα τηρήσει η Τουρκία, καθώς όπως αναφέραμε επιδιώκει την ενεργό συμμετοχή της στη διαδικασία εκμετάλλευσης των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων. Ενδεχόμενη συμμετοχή της στην τριμερή συνεργασία φαντάζει ωστόσο ουτοπικό σενάριο, καθώς αυτό προϋποθέτει την παραίτησή της από πάγιες θέσεις της Εξωτερικής της Πολιτικής και τη συμμόρφωσή της στους κανόνες Διεθνούς Δικαίου, κάτι που προφανώς δεν είναι πρόθυμη να πράξει καθώς θα έπληττε το γόητρο της τόσο στο εσωτερικό όσο και το εξωτερικό.

Αντ' αυτού επιδιώκει την αναθέρμανση των σχέσεών της με το Ισραήλ, γεγονός που δεν αναμένεται να μεταβάλλει άμεσα τις ισορροπίες στην περιοχή, πιθανώς όμως να οδηγήσει στη σύναψη μίας εμπορικής συμφωνίας μικρότερης κλίμακας μεταξύ των δύο κρατών για τον μετριασμό της επιθετικότητάς της. Η Τουρκία επιχειρεί από τον Μάιο του 2021 να αποκαταστήσει τις σχέσεις της με την Αίγυπτο, η οποία όπως αναφέραμε αποτελεί χώρα-κλειδί στον τομέα της ενέργειας. Η προσπάθεια ωστόσο αυτή δεν αναμένεται να επηρεάσει τη στάση της Αιγύπτου, όσο παραμένει στην εξουσία ο Αμπντέλ Φατάχ αλ Σίσι.

Αντιθέτως, υπό τις παρούσες συνθήκες, συμπεραίνουμε πως το σενάριο διεύρυνσης της τριμερούς συνεργασίας σε ένα σχήμα «4+1» με την προσθήκη της Αιγύπτου ή ένα σχήμα «3+2» με τη στήριξη της Γαλλίας, είναι αυτά που συγκεντρώνουν τις περισσότερες πιθανότητες υλοποίησης σε σχέση με τα υπόλοιπα, εστιάζοντας στην προμήθεια LNG και ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς ένα από τα Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος της ΕΕ αποτελεί και ο αγωγός μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας EuroAfrica Interconnector με αφετηρία την Αίγυπτο.

Σημείωση: Το παρόν κείμενο αποτελεί συντόμηση της εισήγησης του συγγραφέα, η οποία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Συνεδρίου Mare Nostrum XII που διεξάχθηκε από τις 27-29 Μαΐου 2022 από το Κέντρο Μελέτης Μεσογειακής-Μεσανατολικής Πολιτικής και Πολιτισμού (ΚΕΜΜΕΠ). Το πλήρες κείμενο της εισήγησης μαζί με τη βιβλιογραφία και τις παραπομπές βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα του ΕΛΙΣΜΕ.

Με μια ματιά η Ελλάδα και ο Κόσμος

Γεγονότα και εξελίξεις στο διάστημα από 16 ΜΑΡΤΙΟΥ 2022 έως 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2022

Του Αντιστρατήγου ε.α. Χ. Μουστάκη
Επιτίμου Διοικητού 1ης Στρατιάς

1. ΕΘΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

α. Κύπρος

Οι ενδοκυπριακές συνομιλίες έχουν παγώσει, εξ αιτίας της απαιτήσεως της τουρκικής πλευράς για συζήτηση της λύσεως των δύο κρατών, την οποία απορρίπτει η ελληνική. Στο θέμα ανεφέρθη και ο πρωθυπουργός κ. Μητσοτάκης στην ομιλία του στο κοινοβούλιο των ΗΠΑ, προκαλώντας την αντίδραση του κ. Ερντογάν.

Το ψευδοκράτος έχει αρχίσει εργασίες για περαιτέρω άνοιγμα της παραλίας στην περικλειστή περιοχή των Βαρωσίων για τουριστική εκμετάλλευση, παρά τις συστάσεις των ΗΠΑ και της ΕΕ.

Στις 23 Μαΐου η Κύπρος ανακοίνωσε την έναρξη της γεωτρήσεως στο οικόπεδο 6.

Σύμφωνα με δημοσιεύματα του κυπριακού τύπου στις 3 Απριλίου, η Κύπρος αρνήθηκε την αποστολή οπλισμού στην Ουκρανία, που ζήτησαν οι ΗΠΑ, παρόλο που προσέφεραν ως αντάλλαγμα την καθολική άρση του εμπάργκο όπλων.

β. Σχέσεις με ΗΠΑ

Από 16-18 Μαΐου ο κ. Μητσο-

τάκης επισκέφθηκε τις ΗΠΑ, όπου συναντήθηκε με τον πρόεδρο κ. Μπάϊντεν και ομίλησε στο Κογκρέσο, αναδεικνύοντας με στοιχεία, καταχειροκροτούμενος, την προκλητικότητα της Τουρκίας, την αρνητική της στάση στο Κυπριακό και το διεθνή ρόλο της Αλεξανδρουπόλεως, ως ενεργειακού κόμβου για την απεξάρτηση της Ευρώπης από τη Ρωσία και ως εναλλακτική λύση μεταφοράς στρατευμάτων και υλικού προς τις χώρες της Αν. Ευρώπης δια παρακάμψεως των Δαρδανελίων και του Βοσπόρου.

Η επίσκεψη συνέβαλε στην περαιτέρω ενίσχυση των σχέσεων των δύο χωρών, για τις οποίες ο κ. Μπάϊντεν δήλωσε ότι βρίσκονται στο καλύτερο σημείο από ποτέ. Σοβαρό κέρδος ήταν και το γεγονός ότι οι ΗΠΑ αποδέχθηκαν το αίτημα της Ελλάδος για την αγορά α/φ F-35, για την οποία ξεκίνησαν οι σχετικές διαδικασίες.

Στις 7 Απριλίου η ΥΦΕΞ κ. Νούλαντ δήλωσε ότι οι ΗΠΑ προκρίνουν τη μεταφορά φυσικού αερίου μέσω LNG, αντί της κατασκευής του αγωγού East Med. Παρόλα αυτά οι συζητήσεις για επανένταξη της κατασκευής του, εξ αιτίας της ενεργειακής

κρίσεως που προκάλεσε η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, συνεχίζονται από πολλές χώρες με πρώτη την Ιταλία, της οποίας η Βουλή ζήτησε στις 16 Απριλίου από τον πρωθυπουργό κ. Ντράγκι να εργαστεί για την ενδεχόμενη κατασκευή του East Med.

Στις 10 Μαΐου ανέλαβε τα καθήκοντά του ως πρέσβης στην Ελλάδα, ο ελληνοαμερικανός επιχειρηματίας κ. Τσουνης.

Η αναβάθμιση των σχέσεών μας με τις ΗΠΑ δεν σημαίνει και υποβάθμιση της Τουρκίας, την οποία όλοι οι δυτικοί θέλουν μαζί τους και όχι απέναντι. Γι αυτό θα πρέπει να κερδίσουμε όσα περισσότερα μπορούμε τώρα που μας έχουν ανάγκη, έχοντας κατά νου ότι αργά ή γρήγορα και σίγουρα στην μετά Ερντογάν εποχή θα αποκατασταθούν οι σχέσεις της Τουρκίας με την Δύση και τότε τα πράγματα θα είναι εντελώς διαφορετικά.

γ. Σχέσεις με Τουρκία

Από τα μέσα Απριλίου η Τουρκία, σπάζοντας το μορατόριουμ, που είχε συμφωνηθεί με τους κ.κ. Ερντογάν και Μητσοτάκη κατά τη συνάντησή τους στην Κωνσταντινούπολη στις

13 Μαρτίου, επανέλαβε την τακτική των προκλήσεων με υπερπτήσεις ακόμη και πάνω από μεγάλα νησιά, αλλά και 2,5 μίλια από την Αλεξανδρούπολη, με καταγγελίες εις βάρος της Ελλάδος, για στρατιωτικοποίηση των νησιών την οποία συνδέει με το καθεστώς της κυριαρχίας τους και πραγματοποίηση ερευνών με το μικρό σκάφος «Γιουνούς» μεταξύ Λήμνου, Χίου και Λέσβου όπου διεξαγόταν η άσκηση του ελληνικού Πολεμικού Ναυτικού «Καταιγίς 22», καθώς και με το «Τσεσμέ» από 28 Μαΐου έως 14 Ιουνίου στην περιοχή μεταξύ Άη Στράτη και Μυτιλήνης.

Στις 24 Μαΐου ο κ. Ερντογάν, αντιδρώντας για την επιτυχημένη επίσκεψη του κ. Μητσοτάκη στις ΗΠΑ και κυρίως για την προτροπή του στο Κογκρέσο να μην εγκρίνει την αναβάθμιση των τουρκικών F-16, δήλωσε ότι «για εμένα δεν υπάρχει Μητσοτάκης. Δεν θα δεχθώ να συναντηθώ ποτέ μαζί του».

Στις 2 Ιουνίου ο αρχηγός της αντιπολίτευσης κ. Κιλιτζάρογλου συντάχθηκε με τον κ. Ερντογάν στο θέμα της αμφισβήτησης των στρατιωτικοποιημένων νησιών και τον κάλεσε να κάνει ένα βήμα παραπάνω και ότι αυτός θα τον στηρίξει, επιβεβαιώνοντας ότι η στρατηγική της Τουρκίας έναντι της Ελλάδας είναι κεντρική πολιτική και ότι στηρίζεται διακομματικά.

Στις 9 Ιουνίου ο κ. Ερντογάν από τη Σμύρνη που παρακολούθησε αποβατική άσκηση μαζί με τον κ. Μπαχτσελί, επιτέθηκε κατά της Ελλάδας απειλώντας την με καταστροφή αν συνεχίσει τις ασκήσεις σε μη στρατιωτικοποιημένα νησιά και την εργαλειοποίηση του NATO και τρίτων χωρών σε αυτή την παρανομία. Επανέλαβε επίσης τις κατηγορίες περί «καταπίεσης» της «τουρκικής μειονότητας» στη Θράκη, αλλά και της δήθεν τουρκικής μειονότητας σε Κω και Ρόδο.

Ο κ. Ερντογάν στις 12 Ιουνίου αναφέρθηκε στο 1922 και προειδοποίησε τον κ. Μητσοτάκη να μην

κάνει τα ίδια λάθη που έκαναν οι πρόγονοί του πριν 100 χρόνια γιατί το τίμημα θα είναι βαρύ και στις 13 Ιουνίου ανακοίνωσε ότι το 4ο γεωτρύπανο, που απέκτησε η Τουρκία, θα έχει το όνομα του Σουλτάνου Αμπντούλ Χαμίντ, δηλώνοντας ότι αυτό θα κάνει αισθητή την παρουσία του όχι μόνο στη Μαύρη Θάλασσα αλλά και στην Ανατολική Μεσόγειο.

Από τις αρχές Ιουνίου παρατηρείται σοβαρή μετακίνηση προσφύγων και μεταναστών στα τουρκικά παράλια, κυρίως έναντι Χίου και Σάμου, καθώς και συσσώρευση λέμβων, που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τη μεταφορά τους στα ελληνικά νησιά.

Η Ελλάδα αντιδρώντας έστειλε στις 28 Μαΐου επιστολή στον ΟΗΕ με την οποία αποδομεί την τουρκική επιχειρηματολογία περί συνδέσεως της κυριαρχίας των νησιών με την στρατιωτικοποίησή τους και καταδεικνύει την επιθετικότητά της δια των χαρτών που αυτή χρησιμοποιεί. Επίσης ο κ. Μητσοτάκης έθεσε το θέμα της προκλητικότητάς της στη Σύνοδο Κορυφής της 1ης Ιουνίου και ενημέρωσε τους κ.κ. Μακρόν και Σουλτς, οι οποίοι χαρακτήρισαν μη αποδεκτές τις ενέργειες της Τουρκίας, η οποία απαντώντας τους κατηγόρησε ότι έπεσαν στην παγίδα, που τους έστησε η Ελλάδα για να συμμετέχουν στην συκοφαντική εκστρατεία της.

Ο κ. Ερντογάν με τις δηλώσεις του έδειξε ότι η πραγματική του ενόχληση οφείλεται στην αλλαγή ισορροπιών ανάμεσα στις σχέσεις των ΗΠΑ με Ελλάδα και Τουρκία και η ανάδειξη της Ελλάδας ως αξιόπιστου και προνομιακού συνομιλητή, όπως φάνηκε με τη συνάντηση του κ. Μητσοτάκη με τον κ. Μπάϊντεν, ο οποίος όχι μόνο δεν έχει συναντηθεί με τον κ. Ερντογάν, αλλά κωφεύει και σε μια σειρά αιτήσεων της Τουρκίας. Ο έντονος δε τρόπος που προβάλλει τα ελληνοτουρκικά έχει να κάνει με την επιδίωξή του να τα χρησιμοποιήσει μαζί με το βέτο στο ΝΑΤΟ για την ένταξή της Σουηδίας και

την Φινλανδίας, ως διαπραγματευτικό χαρτί για να αποσπάσει κάποια ανταλλάγματα και κυρίως την αναβάθμιση των F-16, καθώς και για εσωτερική κατανάλωση ενόψει των προεδρικών εκλογών του 2022. Γι αυτό η Τουρκία θα συνεχίσει την ένταση με δηλώσεις, υπερπτήσεις, προωθήσεις μεταναστών και θαλάσσιες έρευνες, μη αποκλεισμένης και της περιοχής ανάμεσα στη Ρόδο και στην Κρήτη, που αν συμβεί θα προκαλέσει ακραία κλιμάκωση και θα οδηγήσει σε επανάληψη της κρίσεως Αύγουστος-Νοέμβριος 2020. Σοβαρή πιθανότητα έχει και η περίπτωση να αποβιβάσει μετανάστες σε νησίδες των οποίων αμφισβητεί την κυριότητα και να επιχειρήσει τη διάσωση τους προκειμένου αφενός να προβάλει διεθνώς τους ισχυρισμούς της ότι της ανήκει η περιοχή ανατολικά του 25ου Μεσημβρινού, από πλευράς έρευνας και διασώσεως και αφετέρου ότι τα νησιά, για τα οποία δεν έχει καθοριστεί κυριότητα, της ανήκουν, γιατί κάποτε ήταν οθωμανικά.

δ. Τριμερείς συνεργασίες

Η τήρηση αλλά και η εμβάθυνση των τριμερών συμφωνιών Ελλάδος και Κύπρου με Ισραήλ και Αίγυπτο και τη συμμετοχή των ΗΠΑ επιβεβαιώθηκαν με τις συναντήσεις των υπουργών που πραγματοποιήθηκαν καθώς και με την επίσκεψη του κ. Δένδια στην Αίγυπτο όπου συζήτησε με τον ομόλογό του, για την ηλεκτρική διασύνδεση Ελλάδος-Κύπρου μέσω υποθαλασσίου καλωδίου και την προμήθεια LNG.

ε. Σχέσεις με Ρωσία

Οι σχέσεις της Ελλάδας με τη Ρωσία έχουν ενταθεί, λόγω του Ουκρανικού, με την εκπρόσωπο του Κρεμλίνου κ. Ζαχάροβα να κατηγορεί τον κ. Μητσοτάκη για την ανεπιφύλακτη στήριξη στην Ουκρανία, αλλά και την παρομοίωση, κατά την ομιλία του στο Κογκρέσο, της πολιορκίας της Μαριούπολης με αυτήν του Μεσολογγίου.

Στις 6 Απριλίου η Ελλάδα απέλασε 12 Ρώσους διπλωμάτες, με τη Ρωσία να δηλώνει ότι θα δώσει α-νάλογη απάντηση.

στ. Βοήθεια σε Ουκρανία

Η Ελλάδα παρέχει ανθρωπι-στική και στρατιωτική βοήθεια στην Ουκρανία. Κατόπιν συμφωνίας με τη Γερμανία διέθεσε ΤΘ οχήματα μετα-φοράς προσωπικού ρωσικής προελεύ-σεως BMP-1τα οποία θα αντικατα-σταθούν από ισάριθμα γερμανικά νέου τύπου.

2. ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Η Ρωσία δεν κατάφερε να πετύχει, λόγω της ηρωϊκής αντίστα-σης των Ουκρανών και της ενισχύσε-ώς τους από τη Δύση, το στόχο της που ήταν η κατάληψη όλης της Ου-κρανίας δια περιπάτου και η εγκατά-σταση κυβερνήσεως μαριονέτας και γι' αυτό έχει στρέψει τις προσπάθειές της στην κατάληψη των ρωσόφωνων περιοχών του Ντομπάς. Μέχρι τώρα έχει καταλάβει το 20% της χώρας στις ΝΑ περιοχές, περιλαμβανομένης και της Μαριούπολης, που έχει κατα-στραφεί ολοσχερώς. Παρόλο που ο κ. Πούτιν διαβεβαίωνε στην έναρξη της εισβολής, ότι δεν σκοπεύει να προ-σαρτήσει ουκρανικά εδάφη, στις 8 Ιουνίου ο εκπρόσωπος της τοπικής διοικήσεως, που έχουν εγκαταστήσει οι Ρώσοι σε τμήμα της Ζαπορίτσα στη Ν.Ουκρανία, δήλωσε στις 8 Ιουνίου, ότι εντός του έτους θα πραγματοποιη-θεί δημοψήφισμα για την ενσωμάτω-ση της περιοχής στη Ρωσία.

Ο δυτικοί ενισχύουν την Ουκρανία οικονομικά και με σύγχρο-να οπτικά συστήματα, με τα οποία ο στρατός της έχει προκαλέσει σοβαρές απώλειες σε προσωπικό και κατα-στροφές σε υλικό στο ρωσικό στρατό.

Στο πολιτικό πεδίο ο κ. Πού-τιν έχει υποστεί δεινή ήττα και η Ρω-σία έχει απομονωθεί διεθνώς. Στις 16 Μαρτίου το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης έκρινε ως παράνομο το επιχει-ρημα της Ρωσίας ότι εισέβαλε για την πρόληψη της γενοκτονίας των ρωσό-

φωνων. Στις 7 Απριλίου το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ ανέστειλε τη συμμετοχή της Ρωσίας σ' αυτό και στις 12 Μαΐου ξεκίνησε έρευνα για τη διάπραξη εγκλημάτων πολέμου. Στις 2 Μαΐου η ΟΥΕΦΑ απέκλεισε τις ρωσικές ομάδες από ό-λες τις διοργανώσεις. Ακόμη και ο Πάπας κατηγορήσε τον Πατριάρχη Μόσχας κ. Κύριλλο, γιατί στηρίζει τον πόλεμο και τον κάλεσε να μην εί-ναι το «παπαδοπαίδι» του Πούτιν.

Στον οικονομικό τομέα οι δυ-τικοί επεκτείνουν τις κυρώσεις, τις ο-ποίες ακολουθούν όλες οι χώρες, πλην Κίνας, της Ινδίας, του Ιράν, της Τουρ-κίας και της Σερβίας. Μέχρι τώρα δεν έχουν φανεί τα αποτελέσματά τους, αλλά οι ειδικοί εκτιμούν ότι έχουν αρ-χίσει οι επιπτώσεις σε βάρος της ρω-σικής οικονομίας και ότι θα γίνουν ο-ρατές σύντομα. Ο πόλεμος έχει προ-καλέσει ενεργειακή και οικονομική κρίση παγκοσμίως και απειλεί και με επισιτιστική το 1/5 της ανθρωπότη-τας, καθώς το 30% των παγκοσμίων αναγκών σε σιτηρά καλύπτεται από Ρωσία και Ουκρανία. Πρόσθετο πρό-βλημα έχει προκαλέσει και ο αποκλει-σμός στα ουκρανικά λιμάνια кара-βιών εμπορτών με 75 εκατομμύρια τόνους σιτηρών, για την αποδέσμευ-ση των οποίων έχει αναλάβει διαμε-σολαβητικό ρόλο η Τουρκία, αλλά η συνάντηση που είχαν οι ΥΠΕΞ της Ρωσίας και της Τουρκίας στις 8 Ιουνί-ου στην Κωνσταντινούπολη δεν κατέ-ληξε σε συμφωνία.

Στον διπλωματικό τομέα έ-χουν αποτύχει όλες οι διαπραγματευ-τικές προσπάθειες και έχουν διακοπεί οι απευθείας συνομιλίες των αντιπρο-σωπειών Ρωσίας και Ουκρανίας. Η Ρωσία θέτει ως όρους, για να δεχθεί την ειρήνευση, την αναγνώριση της προσαρτήσεως της Κριμαίας και της ανεξαρτησίας των Δημοκρατιών του Ντομπάς καθώς και την άρση των κυρώσεων της Δύσεως, τους οποίους απορρίπτει η Ουκρανία, δηλώνοντας ότι ο πόλεμος πρέπει να λήξει με την αποχώρηση των ρωσικών στρατευμά-των και την αποκατάσταση της εδαφι-

κής ακεραιότητας της χώρας.

Ως προς το τέλος, που πρέπει να έχει ο πόλεμος, η Δύση παρουσιάζ-εται διχασμένη, γιατί έχει γίνει πλέον αντιληπτό ότι η Ρωσία δεν θα υποτάξει την Ουκρανία, όπως πί-στευε ο Πούτιν, αλλά ούτε και θα ητ-τηθεί, εγκαταλείποντας τα ουκρανι-κά εδάφη, όπως είχαν αρχίσει να πι-στεύουν μερικοί μετά τις πρώτες α-ποτυχίες του ρωσικού στρατού. Γαλ-λία, Γερμανία και Ιταλία προκρίνουν διπλωματική λύση δια της ικανοποι-ήσεως κάποιων από τους όρους της Ρωσίας, ενώ οι Βαλτικές χώρες και η Πολωνία υποστηρίζουν ότι πρέπει να κατατροπωθεί η Ρωσία, γιατί μία λύ-ση με υποχωρήσεις θα ενθαρρύνει την επιθετικότητά της. Ακόμη και οι ΗΠΑ, που προέκριναν ένα παρατε-ταμένο πόλεμο φθοράς για τη Ρωσία φαίνεται να κλίνουν υπέρ του συμβι-βασμού. Σίγουρα ο κ. Ζελένσκι θα αντιδρά επί όσο χρόνο οι ΗΠΑ τη-ρούν την ίδια στάση αλλά θα συμβι-βαστεί όταν την αλλάξουν, γιατί θα τεθεί προ του διλήμματος, συμβιβα-σμός με κάποιες σοβαρές παροχές ή διακοπή κάθε βοήθειας. Η Ρωσία σε κάθε περίπτωση θα εξέλθει αποδυ-ναμωμένη και γι' αυτό θα αναγκαστεί να προσχωρήσει σε στρατηγική συμ-μαχία με την Κίνα από υποδεέστερη θέση και ο κόσμος θα οδηγηθεί σε ένα νέο ψυχρό πόλεμο, πολύ πιο αδυ-σώπητο από τον προηγούμενο.

3. ΒΑΛΚΑΝΙΑ

α. Αλβανία

Από 25-29 Μαΐου η ΥΦΕΞ των ΗΠΑ για θέματα Ευρώπης κ. Ντόφριντ, επισκέφθηκε κατά σειρά Σερβία, Κόσσοβο, Βοσνία-Ερζεγοβί-νη, Μαυροβούνιο, Αλβανία και Σκό-πια με στόχο την ανάσχεση της ρωσι-κής επιρροής στα Βαλκάνια.

Στις 23 Μαΐου η ΥΠΕΞ κ. Χάκα έθεσε, στην κοινή συνέντευξη που είχε με τον κ. Δένδια μετά τη συ-νάντησή τους στα Τίρανα, το θέμα των περιουσιών των Τσάμηδων και της άρσεως του εμπολέμου, με αυτόν

να απαντά ότι το θέμα των Τσάμηδων είναι ανύπαρκτο και ότι η προβολή του μπορεί να βλάψει την ενταξιακή πορεία της Αλβανίας. Αντιθέτως ως προς το εμπόλεμο εμφανίστηκε έτοιμος να το συζητήσει.

Στις 26 Μαΐου η Αλβανία παραιχώρησε στο ΝΑΤΟ παλιό Ναύσταθμο που είχε κατασκευαστεί από τη Σοβιετική Ένωση το 1951.

β. Σερβία

Στις εκλογές που έγιναν στις 3 Απριλίου επανεξελέγη ο κ. Βουτσιτς ο οποίος τηρεί ίσες αποστάσεις από Ρωσία και ΕΕ, παρόλο που επιδιώκει την ένταξη της Σερβίας σε αυτή.

Στις 11 Απριλίου παρεδόθησαν από την Κίνα στο σερβικό στρατό πύραυλοι εδάφους-αέρος, γεγονός που προκάλεσε τις επικρίσεις του ευρωκοινοβουλίου.

γ. Βουλγαρία

Κυβερνητική κρίση προέκυψε στη χώρα στις 9 Ιουνίου λόγω αποχωρήσεως από τον κυβερνητικό συνασπισμό του λαϊκιστικού κόμματος «Υπάρχει Τέτοιος Λαός» με την κατηγορία ότι ο κ. Πεφκόφ έχει δώσει τη συγκατάθεσή του για άρση του βέτο στην ένταξη των Σκοπίων στην ΕΕ.

Διχοστασία υπάρχει μεταξύ του φιλορώσου προέδρου κ. Βάντεφ και του πρωθυπουργού κ. Πεφκόφ ως προς την αποστολή όπλων στην Ουκρανία.

Στις 27 Απριλίου η Ρωσία διέκοψε την παροχή φυσικού αερίου στη Βουλγαρία, γιατί δεν πλήρωσε σε ρούβλια. Το κενό καλύπτει η Ελλάδα.

Στις αρχές Απριλίου έφτασαν από την Ελλάδα στη Βουλγαρία, τέσσερις Ουλαμοί ελαφρών α/α συστημάτων με δύναμη 30 στελεχών του ελληνικού ΠΒ, προς ενίσχυση των δυνάμεων του ΝΑΤΟ που βρίσκονται στην Ανατολική του Πτέρυγα.

4. ΤΟΥΡΚΙΑ

α.Εσωτερική Κατάσταση

Οι τελευταίες δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι ο κ. Ερντογάν χάνει έναντι οιοδήποτε αντιπάλου του και γι' αυτό σκληραίνει τη στάση του με στόχο τη συσπείρωση των εθνικιστών.

Η οικονομία της χώρας χειροτερεύει διαρκώς με τον πληθωρισμό να έχει φτάσει στο 73,5% και ένα δολάριο να ισοδυναμεί με 16,5 λίρες.

Στις 16 Μαΐου ο αρχηγός της αντιπολιτεύσεως κ. Κιλιτσάρογλου κατηγορήσε τον κ. Ερντογάν για ανάπτυξη παραστρατιωτικών δομών, αναφερόμενος στην ισλαμιστική εταιρεία παροχής στρατιωτικών υπηρεσιών SADAT, την οποία έχει εμπλέξει στους εμφυλίους πολέμους της Συρίας και της Λιβύης.

β.Εξωτερική Πολιτική

(1) Με ΗΠΑ

Οι σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών χειροτέρευσαν, λόγω της στάσεως του κ. Μπάϊντεν που δεν έχει συναντηθεί με τον κ. Ερντογάν μέχρι τώρα, της στηρίξεως από τις ΗΠΑ της Κουρδικής οργανώσεως στη Συρία, της μη τηρήσεως ισορροπίας έναντι των ελληνοτουρκικών σχέσεων (δήλωση κ. Τσαβούσογλου την 18 Μαΐου), του μηνύματος του κ. Μπάϊντεν για την γενοκτονία των Αρμενίων και για την παραγγελία της αγοράς και δεύτερης συστοιχίας των ρωσικών α/α πυραύλων S-400.

Στις 6 Απριλίου το State Department εισηγήθηκε στο Κογκρέσο την αναβάθμιση των Τουρκικών F-16 αλλά είναι αμφίβολο αν θα εγκριθεί, λόγω της αρνητικής θέσεως της πλειοψηφίας έναντι της Τουρκίας γενικά.

(2) Με ΝΑΤΟ

Ως παράγραφος 7.

(3) Με ΕΕ.

Παρόλο που ο κ. Ερντογάν επιχειρεί ανοίγματα προς τους ευρω-

παίους ηγέτες οι σχέσεις εξακολουθούν να είναι ψυχρές, γιατί τους κατηγορεί ότι στηρίζουν την Ελλάδα.

Στις 14 Μαρτίου ο Καγκελάριος κ. Σολτς, κατά την επίσκεψή του στην Άγκυρα, έκανε λόγο για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης και ξεκαθάρισε ότι δεν πρόκειται να αρθεί το εμπάργκο όπλων που έχει επιβάλει η Γερμανία στην Τουρκία.

Στις 7 Ιουνίου το Ευρωκοινοβούλιο με έκθεσή του, εξέφρασε τις ανησυχίες του για παραβιάσεις του κράτους δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και καταδίκασε την προκλητική συμπεριφορά έναντι Ελλάδος και Κύπρου, προκαλώντας την οξυτάτη αντίδραση της Τουρκίας.

(4) Με Ρωσία-Ουκρανία

Η Τουρκία εξακολουθεί να τηρεί το ρόλο του επιτήδειου ουδέτερου, αλλά ο διαμεσολαβητικός της ρόλος υποβαθμίστηκε. Ήδη ο πρόεδρος κ. Ζελένσκι σε συνέντευξή του άφησε αιχμές σε βάρος της Τουρκίας, κάνοντας λόγο για τακτική «δύο μέτρων και δύο σταθμών».

(5) Με Συρία

Στις 22 Απριλίου ο κ. Ερντογάν ανακοίνωσε την επιστροφή ενός εκατομμυρίου Σύρων προσφύγων στην πατρίδα τους και στις 23 Μαΐου ότι ο τουρκικός στρατός θα ξεκινήσει νέα επιχείρηση για τη δημιουργία ασφαλούς ζώνης 30 χλμ κατά μήκος των συνόρων, προκαλώντας την αντίδραση των ΗΠΑ οι οποίες δια του εκπροσώπου του ΥΠΕΞ, δήλωσαν ότι καταδικάζουν κάθε κλιμάκωση και ότι υποστηρίζουν τη διατήρηση της συμφωνημένης γραμμής εκεχειρίας.

(6) Με Σ. Αραβία

Στις 31 Μαρτίου η τουρκική εισαγγελία ζήτησε τη διακοπή της δίκης για τη δολοφονία του Σαουδάραβα δημοσιογράφου Κασόγκι και τη μεταφορά της στο Ριάντ, με στόχο την αποκατάσταση των σχέσεων των δύο

χωρών.

(7) Με Ισραήλ

Στις 25 Μαΐου τουρκική αντιπροσωπεία υπό τον ΥΠΕΞ κ. Τσαβούσογλου, επισκέφθηκε το Ισραήλ, στο πλαίσιο της προσπάθειας για την αποκατάσταση των σχέσεων των δύο κρατών και της ενεργειακής συνεργασίας, πλην όμως κατά τη συνάντηση με την ισραηλινή αντιπροσωπεία δεν συμμετείχε ο ισραηλινός Υπουργός Ενέργειας, παρόλο που παρευρίσκετο το Τούρκος ομόλογός του.

Αυτό αποτελεί ένδειξη ότι το Ισραήλ παραμένει πιστό στις συμφωνίες του με Ελλάδα, Κύπρο και Αίγυπτο και δεν συζητά την πρόταση της Τουρκίας για τη μεταφορά του αερίου του στην Ευρώπη μέσω αυτής, δια της κατασκευής υποθαλασσίου αγωγού κόστους 1,5 δις δολαρίων.

5. ΗΠΑ

α. Στάση έναντι της Ρωσίας

Ο κ. Μπάϊντεν εξαπέλυσε κατ'επανάληψη επιθέσεις κατά του κ. Πούτιν, χαρακτηρίζοντάς τον ως εγκληματία πολέμου.

Οι ΗΠΑ στις 20 Απριλίου πρότειναν την αποπομπή της Ρωσίας από τη Σύνοδο της G-20, αλλά δεν έγινε δεκτή λόγω αρνήσεως της Κίνας.

Συνεχίζεται η επιβολή κυρώσεων και οι απαγορεύσεις προσώπων και από τις δύο πλευρές στις οποίες περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων ο κ. Πούτιν, ο κ. Λαβρόφ, η κ. Ζαχάροβα και μέλη της Δούμας από τη μια πλευρά και από την άλλη ο κ. Μπάϊντεν, η κ. Καμάλα Χάρις, ο κ. Μπλίνκεν και μέλη του Κογκρέσου.

β. Στάση έναντι της Κίνας

Στις 18 Μαρτίου ο κ. Μπάϊντεν σε τηλεφωνική επαφή που είχε με τον κ. Σι τον απείλησε με κυρώσεις, σε περίπτωση παροχής βοή-

θειας στη Ρωσία για παράκαμψη των κυρώσεων.

Στις 22 Μαΐου ο κ. Μπάϊντεν δήλωσε, κατά την επίσκεψή του στο Τόκιο, ότι οι ΗΠΑ θα επέμβουν στρατιωτικά σε περίπτωση εισβολής της Κίνας στην Ταϊβάν.

Στις 24 Μαΐου το State Department δήλωσε ότι οι κοινές ασκήσεις της Κίνας και της Ρωσίας πάνω από την Ιαπωνική και τη Σινική Θάλασσα δείχνουν το βάθος της συνεργασίας τους.

γ. Βοήθεια στην Ουκρανία

Στις 13 Απριλίου οι ΗΠΑ προσέφεραν στρατιωτική βοήθεια 800 εκατομ. δολαρίων στην Ουκρανία στην οποία περιλαμβάνονταν drones και α/α φορητά συστήματα και στις 21 Μαΐου, η Γερουσία ενέκρινε πακέτο 40 δις δολαρίων για οικονομική, ανθρωπιστική και στρατιωτική βοήθεια.

Στις 2 Μαΐου οι ΗΠΑ ανακοίνωσαν ότι σχεδιάζουν τη χρησιμοποίηση των κατασχεθέντων από τους Ρώσους ολιγάρχες για τη βοήθεια και ανοικοδόμηση της Ουκρανίας.

δ. Στάση έναντι άλλων χωρών όπως στις οικείες παραγράφους

6. Ε.Ε.

α. Γενικά

Την 1η Απριλίου η Ε.Ε. προειδοποίησε την Κίνα, σε τηλεδιάσκεψη που είχαν, να μην παράσχει διευκολύνσεις στη Ρωσία για την παράκαμψη των κυρώσεων της Δύσης και να μη την ενισχύσει στρατιωτικά.

Στις 24 Μαΐου η ΕΕ αντέδρασε υποτονικά στις προσβλητικές για τον Έλληνα πρωθυπουργό δηλώσεις του κ. Ερντογάν, αλλά στη συνέχεια πήρε ξεκάθαρη θέση, μετά την έκφραση της δυσαρέσκειας από την Ελλάδα.

Στις 8 Ιουνίου δημοσιεύτη-

κε το 6ο πακέτο κυρώσεων κατά της Ρωσίας, στο οποίο μεταξύ άλλων προβλέπεται εμπάργκο στο εισαγόμενο από θαλάσσιο πετρέλαιο από τη Ρωσία, η αποσύνδεση από το σύστημα Swift τριών ακόμη ρωσικών τραπεζών και μιας της Λευκορωσίας και η προσθήκη πολλών προσώπων στη μαύρη λίστα. Σ' αυτή περιλαμβάνετο και ο Πατριάρχης Μόσχας κ. Κύριλλος, αλλά εξαιρέθηκε κατ'απαίτηση της Ουγγαρίας.

Για την έγκριση του 6ου πακέτου κυρώσεων, χρειάστηκε μεγάλη προσπάθεια γιατί η πρωτοφανής συσπείρωση των πρώτων ημερών του πολέμου άρχισε να υποχωρεί όταν έγινε αντιληπτό ότι ο πόλεμος δεν θα είναι σύντομος και ότι η οικονομική κρίση επηρεάζει περισσότερο την ΕΕ απ'ότι τις ΗΠΑ. Για να διατηρήσει η ΕΕ την ενότητά της πρέπει να αποκτήσει ηγετικό ρόλο και να μη σύρεται από πίσω από τις ΗΠΑ, αλλά και να απεξαρτηθεί από Ρωσία και Κίνα.

β. Γερμανία

Ανησυχία στους Γερμανούς αλλά και τους ευρωπαίους πολίτες προκάλεσε η οδηγία της γερμανικής κυβέρνησης που δόθηκε στις 2 Μαΐου για την εξασφάλιση προμηθειών για 10 ημέρες από κάθε οικογένεια.

Στις 3 Μαΐου η κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι τις πρώτες 8 εβδομάδες του πολέμου η Γερμανία απέστειλε εξοπλισμό 190 εκατ. ευρώ στην Ουκρανία και την 1η Ιουνίου ο Καγκελάριος κ. Σολτς αποφάσισε την ενίσχυσή της με συστήματα α/α αμύνης και ραντάρ.

Στις 28 Μαΐου πραγματοποιήθηκαν εκλογές στο κρατίδιο Ζάαλαντ τις οποίες κέρδισε με απόλυτη πλειοψηφία το σοσιαλδημοκρατικό κόμμα SPD.

Στις 9-10 Ιουνίου ο κ. Σολτς επισκέφθηκε το Κόσσοβο, τη Σερβία, τη Βουλγαρία και τα

Σκόπια και συμμετείχε στη Σύνοδο Κορυφής της Διαδικασίας και Συνεργασίας της ΝΑ Ευρώπης στη Θεσσαλονίκη. Στη Σερβία ζήτησε από τον κ. Βουτσιτς να ταχθεί με την ΕΕ στο θέμα των κυρώσεων κατά της Ρωσίας.

γ. Γαλλία

Στον πρώτο γύρο των βουλευτικών εκλογών που διεξήχθησαν στις 12 Ιουνίου ήλθε πρώτο το κόμμα του κ. Μακρόν με 25,75% έναντι 25,66% του Συνασπισμού Κομμάτων του κ. Μελανσόν. Σύμφωνα με εκτιμήσεις αναλυτών ο κ. Μακρόν πολύ δύσκολα θα πετύχει αυτοδυναμία στο δεύτερο γύρο που θα γίνει στις 19 Ιουνίου και θα υποχρεωθεί σε αναζήτηση συνεργασιών.

Στις 17 Μαρτίου η Γαλλία ενίσχυσε την Ουκρανία με εξοπλισμό και καύσιμα αξίας 300 εκατ. ευρώ.

Δυσaréσκεια στην Ουκρανία προκάλεσε συνέντευξη του κ. Μακρόν στις 6 Ιουνίου στην οποία ανέφερε ότι είναι σημαντικό «να μην ταπεινωθεί η Ρωσία».

δ. Ουγγαρία

Τις εκλογές που έγιναν στις 3 Απριλίου κέρδισε ο φιλορώσος εθνικιστής κ. Ορμπάν, τον οποίο συνεχάρησαν ο κ. Πούτιν και η κ. Λεπέν.

ε. Βρετανία

Στις 20 Μαΐου ανακοινώθηκε η άρση των περιορισμών πωλήσεων όπλων στην Τουρκία.

Στις 6 Ιουνίου η κοινοβουλευτική ομάδα των συντηρητικών απέρριψε με 211 έναντι 148 ψήφων, την πρόταση μομφής, που είχαν καταθέσει βουλευτές του κόμματός του, εναντίον του πρωθυπουργού κ. Τζόνσον, ο οποίος αποδοκιμάστηκε και από μερίδα πολιτών κατά την προσέλευσή του στο Ναό του Αγίου Παύλου για τον εορτασμό του πλατινένιου ιωβη-

λαίου της βασίλισσας.

7. ΝΑΤΟ

Στις 23 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε έκτακτη σύσκεψη κορυφής του ΝΑΤΟ στις Βρυξέλες, με την παρουσία του κ. Μπένετ η οποία αποφάσισε τη συνέχιση της στρατιωτικής ενισχύσεως της Ουκρανίας και την ενίσχυση με στρατιωτικές δυνάμεις από τις χώρες μέλη της Συμμαχίας της Ρουμανίας, της Βουλγαρίας, της Σλοβακίας και της Ουγγαρίας.

Στις 18 Μαΐου η Σουηδία και η Φινλανδία κατέθεσαν αίτηση εντάξεως στο ΝΑΤΟ, την οποία υποστηρίζουν όλα τα κράτη μέλη του πλην της Τουρκίας, η οποία ζητά ως αντάλλαγμα, προκειμένου να άρει το βέτο να σταματήσουν τη στήριξη των Κούρδων της Συρίας και την άρση του εμπάργκο όπλων που της έχουν επιβάλλει.

Στις 12 Ιουνίου ο ΓΓ κ. Σόλντερμπεργκ επισκέφθηκε την Φινλανδία όπου, δείχνοντας για μια ακόμη φορά τα φιλοτουρκικά του αισθήματα, δήλωσε ότι θεωρεί εύλογες τις ανησυχίες της Τουρκίας για την στήριξη των Κούρδων τρομοκρατών στη Συρία από χώρες όπως η Φινλανδία και στις 13 Ιουνίου η Σουηδία όπου χαιρέτησε το γεγονός ότι έχει προχωρήσει στην αusterοποίηση της αντιτρομοκρατικής της νομοθεσίας.

Το θέμα αυτό η Τουρκία θα το χρησιμοποιήσει προκειμένου να αποσπάσει και ανταλλάγματα από τις ΗΠΑ όπως ο εκσυγχρονισμός των F-16.

8. ΡΩΣΙΑ

Στις 30-31 Μαΐου ο κ. Λαβρόφ επισκέφθηκε Κίνα και Ινδία προκειμένου να συζητήσει τη δημιουργία μηχανισμού πληρωμών, που θα παρακάμπτει τις κυρώσεις σε βάρος των ρωσικών τραπεζών.

Στις 23 Μαρτίου ο κ. Πούτιν ζήτησε την πληρωμή του φυσικού

αερίου από τις μη φιλικές χώρες, απειλώντας με διακοπή του εφοδιασμού όσων δεν το πράξουν. Αυτό δημιούργησε προστριβές στο εσωτερικό της ΕΕ, η οποία ύστερα από καιρό καθόρισε διαδικασία πληρωμής, η οποία κατά τη γνώμη της δεν παρακάμπτει τις κυρώσεις.

Πρόβλημα δημιουργήθηκε με Βουλγαρία, Πολωνία και Φινλανδία για τις οποίες διεκόπη ο εφοδιασμός.

Στις 20 Μαΐου η Ρωσία ανακοίνωσε τη δημιουργία 12 Βάσεων στο Δυτικό τμήμα της χώρας, ως απάντηση στο αίτημα της Σουηδίας και Φινλανδίας για ένταξη στο ΝΑΤΟ.

Στις 23 Μαΐου η γαλλική Liberation αποκάλυψε ότι 40.000 Σύροι μισθοφόροι έχουν στρατολογηθεί από τον κ. Πούτιν και είναι έτοιμοι να μεταφερθούν στην Ουκρανία.

Στις 27 Μαΐου ο κ. Πούτιν ζήτησε την άρση των κυρώσεων ως αντάλλαγμα για τη διευκόλυνση της εξαγωγής σιτηρών και λιπασμάτων, αλλά οι ΗΠΑ την απέρριψαν.

Στις 6 Ιουνίου ο πρέσβης της Ουκρανίας κατηγόρησε την Τουρκία ότι αγόρασε από τη Ρωσία μισό εκατομμύριο τόνους σιτηρά που έκλεψε από την Ουκρανία.

Στις 6 Ιουνίου η Βουλγαρία, τα Σκόπια και το Μαυροβούνιο έκλεισαν τον εναέριο χώρο τους στο αεροσκάφος που θα μετέφερε τον κ. Λαβρόφ στο Βελιγράδι, προκαλώντας την οργισμένη αντίδραση Ρωσίας και Σερβίας.

Στις 7 Ιουνίου ο κ. Πούτιν προειδοποίησε τους Ρώσους ότι οι βιομηχανικοί κλάδοι της χώρας αντιμετωπίζουν δυσκολίες και ιδιαίτερα οι αυτοκινητοβιομηχανίες από τις οποίες οι περισσότεροι έχουν κλείσει και ζήτησε από την κυβέρνηση της ενίσχυσή τους. Τεράστια όμως προβλήματα αντιμετωπίζουν και ενεργειακοί κο-

λοσσοί, γιατί έχασαν την τεχνολογία της Δύσης και κινδυνεύουν να γνωρίσουν μια μακρά περίοδο παρακμής.

Σύμφωνα με διεθνείς αναλυτές ο κ. Πούτιν έχει ανοσία στις κυρώσεις και γι' αυτό θα συνεχίσει την επιδίωξή του για αναβίωση της αυτοκρατορικής αίγλης της Ρωσίας, αλλά δεν θα την επιτύχει, γιατί η ρωσική οικονομία είναι πολύ μικρή με ελάχιστα αποθέματα αντοχής και το ηθικό του λαού και του στρατού είναι χαμηλό. Και επιπλέον γιατί η Ουκρανία άντεξε, η Δύση δεν διαιρέθηκε και η εισβολή θα μετατραπεί σε πόλεμο φθοράς με σοβαρές συνέπειες για τη Ρωσία, αν δεν υπάρξει κάποιος συμβιβασμός.

9. ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

α. Ισραήλ

Από 27-28 Μαρτίου ο ΥΠΕΞ των ΗΠΑ κ. Μπλίνκεν επισκέφθηκε το Ισραήλ όπου συναντήθηκε με τους ομολόγους του, του Ισραήλ, της Αιγύπτου, των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, του Μαρόκου και του Μπαχρέϊν, οι οποίοι του εξέφρασαν τις αντιρρήσεις τους για την απόφαση του κ. Μπάιντεν να αναβιώσει η Διεθνής Συμφωνία με το Ιράν.

Κυβερνητική κρίση απειλήθηκε λόγω των προθέσεων μιας βουλευτού για αποχώρηση από την κυβερνητική πλειοψηφία εξ αιτίας της δολοφονίας της αμερικανοπα-

λαιστίνιας δημοσιογράφου Ακλέχ από τον ισραηλινό στρατό, καθώς και του αρχηγού του μουσουλμανικού κόμματος για τα αιματηρά επεισόδια στα Ιεροσόλυμα.

Τα περιστατικά αυτά έδειξαν ότι η κυβέρνηση κινδυνεύει ανά πάσα στιγμή με ανατροπή και ότι δεν θα μακροημερεύσει.

β. Ιράν

Στις 13 Μαΐου ο ύπατος εκπρόσωπος της ΕΕ για την εξωτερική πολιτική κ. Μπορέλ εξέφρασε την αισιοδοξία του για συμφωνία με το Ιράν.

γ. Συρία

Στις 24 Μαΐου η Τουρκία ανακοίνωσε την πρόθεσή της για νέα επιχείρηση στη Συρία για την εξόντωση των Κούρδων τρομοκρατών, προκαλώντας την αντίδραση του προέδρου κ. Ασαντ και των ΗΠΑ, οι οποίες προειδοποίησαν ότι δεν θα ανεχθούν μια τέτοια ενέργεια, που θα θέσει σε κίνδυνο τη ζωή των αμερικανών στρατιωτών.

10.ΛΙΒΥΗ

Συνεχίζεται η κρίση στη χώρα, στην οποία υπάρχουν δύο κυβερνήσεις, η μία στην Τρίπολη, η οποία έχει διοριστεί από τον ΟΗΕ με εντολή για τη διεξαγωγή εκλογών, της οποίας ο χρόνος έχει λήξει χωρίς να τις πραγματοποιήσει και η άλλη που έχει διοριστεί από τη Βουλή, που εδρεύει στο

Τομπρούκ της Αν. Λιβύης.

11.ΑΣΙΑ

α. Κίνα

Η Κίνα αντιδρώντας στο «οικονομικό πλαίσιο Ινδικού-Ειρηνικού» που εξήγγειλε ο κ. Μπάιντεν, στις 22 Μαΐου από το Τόκιο, προχώρησε στη σύναψη πολυμερούς συμφωνίας με τα νησιά Σολομώντα και Φίτζι του Ειρηνικού, με τις ΗΠΑ να προειδοποιούν ότι θα αντιδράσουν δυναμικά, αν σημειωθεί στρατιωτική κινεζική παρουσία σ' αυτά.

Στις 28 Μαΐου ο ΥΠΕΞ των ΗΠΑ κ. Μπλίνκεν με ομιλία του κατέστησε σαφές ότι η κυρία απειλή για τις ΗΠΑ είναι η Κίνα και έκανε έκκληση για το σχηματισμό διεθνούς συνασπισμού για την ανάσχεσή της.

β. Β. Κορέα

Ρωσία και Κίνα έθεσαν βέτο στην πρόταση των ΗΠΑ για επιβολή κυρώσεων στη Β.Κορέα λόγω της συνεχιζόμενης δοκιμής πυραύλων.

γ. Αφγανιστάν

Στις 27 Μαΐου οι Ταλιμπάν απέρριψαν την έκκληση του ΣΑ/ΟΗΕ για άρση των περιορισμών που είχαν επιβάλλει στις γυναίκες, χαρακτηρίζοντας αβάσιμες τις κατηγορίες του.

Σκοπός του Ινστιτούτου είναι:

Η αδέσμευτη και αξιόπιστη άρθρωση δημοσίου λόγου -με γνώμονα τη συμβουλευτική συμβολή στην εκπλήρωση των εκάστοτε Εθνικών Συμφερόντων και της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης- επί:

- θεμάτων γεωπολιτικής (γεωστρατηγική, γεωοικονομία),
- εξωτερικών και εσωτερικών θεμάτων εθνικού ενδιαφέροντος,
- διεθνών θεμάτων, με έμφαση σε θέματα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος,

Η μελέτη και η παροχή εκτιμήσεων και εισηγήσεων σε φορείς του Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα, που προκύπτουν από την ανάλυση των ανωτέρω θεμάτων.

Για την επίτευξη του σκοπού του, το Ινστιτούτο απευθύνεται σε τομείς και πεδία όπως:

Η εθνική στρατηγική, εξωτερική πολιτική, άμυνα και ασφάλεια, οικονομία, κοινωνία, ενέργεια, απόδημος ελληνισμός, τεχνολογία, πολιτισμός, ιδιωτικά συμφέροντα με εθνικές προεκτάσεις και η προστασία του περιβάλλοντος.

Οι διεθνείς σχέσεις, η κοινή ευρωπαϊκή εξωτερική πολιτική, άμυνα, ασφάλεια και οικονομία, ευρωπαϊκή διεύθυνση και εμπάθунση, οι διατλαντικές σχέσεις, στόχοι, οργάνωση, προοπτικές και μετεξέλιξη του ΝΑΤΟ. Η γεωπολιτική εξέταση χωρών, Διεθνών Οργανισμών και συμμαχιών που παρουσιάζουν εθνικό και ευρωπαϊκό ενδιαφέρον (ΝΑΤΟ, ΕΕ).

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ ΑΠΟ 1/3 ΕΩΣ 16/6

ΝΕΑ ΜΕΛΗ

24/3 **Κωστόπουλος Χαράλαμπος**, Μόν.Υπάλληλος ΕΕ
7/4 **Μυλωνάκης Β**, συνταξιούχος λογιστής.
27/4 **Τσακωνίτης Απόστολος-Αναστάσιος**, Αξιωματικός της ΕΛΑΣ
26/5 Αρχιμανδρίτης π. **Διονύσιος κατά κόσμον Κων. Μάλλιος**,
9/6 **Χρονοπούλου Γεωργία**, Δημόσιος Υπάλληλος,.
9/6 **Στάικος Δημ**, Αστυνόμος Α΄,
9/6 **Τσιβίκης Αλεξ**. Ανθυπαστυνόμος, Πτ.
9/6 **Καλεντερίδης Σταύρος**, Ελεύθερος Επαγγελματίας,

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΜΕΛΩΝ

Τα μέλη μας **Κουτρουμάνης Δημ.** και **Βερδελής Δημ.** διεγράφησαν τη αιτήσε τους.

-Αποφασίσθηκε να διατίθεται κάθε μήνα ένα ποσόν 20-30 ευρώ για την προμήθεια βιβλίων για τον εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης, μετά από σχετική πρόταση των μελών του ΔΣ.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

-Απεστάλησαν σχετικά mail προς νέα μέλη χρωστούντα τη συνδρομή του 2021 και προς παλαιά μέλη χρωστούντα τις συνδρομές του 2020-21.
-Αποκαταστάθηκε η λειτουργία δύο laptops του ινστιτούτου και τοποθετήθηκαν 3 νέες κάμερες για την λειτουργία των 3 θέσεων (work station) στο χώρο του ΔΣ.
-Σύνταξη μερίμνη του μέλους κ. Σιδερά της «Εβδομαδιαίας Γεωπολιτικής Ενημέρωσης με ειδήσεις γεωπολιτικού περιεχομένου που ενδιαφέρουν την Ελλάδα και αποστολή στα μέλη μας.
- Αποφασίστηκε η καταστροφή των αρχείων της ΕΛΕΣΜΕ και η τήρηση για 15 χρόνια των αρχείων του ΕΛΙΣΜΕ.

ΒΙΒΛΙΑ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

- Απεστάλη το βιβλίο «Ελλάδα-Βουλγαρία από Εχθροί Σύμμαχοι και Εταίροι» σε 15 ΑΕΙ
-Δωρεά 5 βιβλίων από το μέλος μας κ. Δημ. Ηλιόπουλο προς την βιβλιοθήκη μας. -Δωρεά του μέλους μας κας Παπασχοινοπούλου Μαίρη του βιβλίου της "The Legal Articulation of Central Bank Independence".
-Δωρεά του 14τομου έργου του Καθηγητού κ. Κων. Φωτιάδη η "Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου" στην βιβλιοθήκη μας.

ΕΣΠΕΡΙΔΕΣ-ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

8/3. «Αντιμετώπιση Τουρκικών Μη Επανδρωμένων Αεροχημάτων (UAV-Drones) στο Αιγαίο», με ομιλητές τους Κασαρό Παν. και Ζικίδη Κων.
17/3 «Ο Πόλεμος στην Ουκρανία τελειώνει, Ο πόλεμος

στην Ευρώπη τώρα αρχίζει? Ο Ρόλος της Τουρκίας», με ομιλητές τους Φίλη Γεώρ. Σταθακόπουλο Δημ.
14/4 «Βιωματικές Εμπειρίες και Συμπεράσματα από την Κρίση του 1987» με 10 ομιλητές. Συντονιστής ο ΔΜ Δασκαλάκης Ιππ.
5/5 «Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου», με ομιλητές τους Φωτιάδη Κων. Δρ Κωνσταντινίδου Άννα μέλος του ΕΛΙΣΜΕ, Ιωακειμίδου Γιώτα και Καλεντερίδη Σάβ. Συντονιστής το μέλος μας Γιαννισόπουλος Θεόδ.
16/6 «Το ελληνικό πολιτικοστρατιωτικό εγχείρημα στη Μικρά Ασία και οι ευρύτερες γεωπολιτικές - γεωστρατηγικές διαστάσεις εκατό χρόνια μετά την καταστροφή», με ομιλητές τους Δρ Σταθακόπουλο Δημ, .Δρ Τσιριγώτη Διον. και Χολέβα Κων. Συντονιστής ο Μπαλτζώης Ιωαν. Πρόεδρος του ΕΛΙΣΜΕ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

9/6 Έγκριση για συνδιοργάνωση Συνεδρίου με τον Δήμο Κερκύρας και το Ιόνιο Παν/μιο.

ΜΕΛΕΤΕΣ

10/3 Ολοκληρώθηκε η Μελέτη «Επέκταση των χωρικών μας υδάτων» η οποία εν συνεχεία απεστάλη στα μέλη, φίλους, συνεργάτες και επιλεγμένους Φορείς.
7/4 Εγκρίθηκε η πρόταση του μέλους μας κας Εβίτα Διονυσίου για την δημιουργία μιας ομάδας η οποία να καταγράφει τον πόλεμο της Ουκρανίας και να εξετάζει σε βάθος τις αντιδράσεις των διαφόρων κρατών.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

10/5 Έναρξη του νέου κύκλου «Άσκηση Πρακτικής» 10 Φοιτητές
19/5 Έγκριση του προγράμματος της «Άσκηση Πρακτικής»
26/5 Καθορισμός των θεμάτων εργασιών των Φοιτητών Πρακτικής Άσκησης και ορισμός των Επιβλεπόντων αυτές.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

10/3 Εγκρίθηκε η πρόταση του κ. Ηλιόπουλου Δημ. για την δημιουργία ομάδας εργασίας που να συντονίζει τις δράσεις του ΑΛΛΗΛΟΝ και του ΕΛΙΣΜΕ. Ορίστηκε ο ίδιος και ο Μαρτζούκος Βασ. από πλευράς ΕΛΙΣΜΕ.
19/5 Το ΔΣ ενέκρινε την κατ'άρχην συνεργασία με το European Communication Institute- ECI και όρισε τον κ. Μαρτζούκο με βοηθό τον κ. Γεωργιάδη τη διερεύνηση των πλαισίων για την συγκεκριμενοποίηση αυτής.

ΟΜΙΛΙΕΣ

03/3 : Αργυρόπουλος Κων. : «Si vis pacem..... και η

βαθμολόγηση της προς Πόλεμο προπαρασκευής»

10/3 : Δελαγραμμάτικας Νικ. : « Ο ρόλος του πνευματικού ανθρώπου κατά την άποψη του Μάριου Πλωρίτη ».
24/3 : Καρκανιάς Κων. : Πανηγυρικός 25ης Μαρτίου με θέμα « Η Ένδοξη Μάχη της Κλείσοβας στο Μεσολόγγι. Η μεγαλύτερη (ίσως) Ελληνική Νίκη κατά την Επανάσταση ».

07/4 : . Αδαλλής Γεωρ. «Οι Οικονομικές Εξελίξεις με τον πόλεμο της Ουκρανίας

27/4 : Πλιάς Γεώρ. « Η Προπαγάνδα στην σύρραξη της Ουκρανίας»

12/5 : Μπότσιου Κων. «Η Μικρασιατική καταστροφή και οι επιπτώσεις της

26/5 Βαγιακάκος Νίκος-Μιχαήλ «Οι Συστημικές Όψεις των Θανάσιμων Συγκρούσεων και του Πολέμου»

2/6 Ντούλες Ευαγ.Ο Πρόεδρος του Κόμματος Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, « Η Εθνική Ελληνική Μειονότητα στην Αλβανία»

9/6 Μαριάς Νότης «Το Θέμα της Ομοφωνίας και το Δικαίωμα Αρνησικυρίας στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Θεωρία και Πράξη»

Σε δημοσκόπηση που έκανε το πανεπιστήμιο Χαας στην Τουρκία ρώτησε τους πολίτες για το ποιες είναι οι πλέον εχθρικές χώρες προς την Τουρκία

αποτελέσματα:

ΗΠΑ 70%
Ισραήλ 66,7%
Συρία 65,4%
Ιράν 59%
Ελλάδα 58,9%
Αρμενία 58,6%
Ιράκ 56,5%
Ρωσία 55%
Αγγλία 54,7%
Γαλλία 53,8%
Γερμανία 48,7%
Κίνα 48,7%

“Never interrupt your enemy when he is making a mistake.”

Napoleon Bonaparte

Οι εκδόσεις βιβλίων της τελευταίας περιόδου με την συλλογική συγγραφή Μελών του Ινστιτούτου

Γιατί πρέπει να θυμόμαστε την άλωση

Το Γένος απεβίωσε, αλλά η Κωνσταντινούπολις και η Αγία Σοφιά παραμένουν σε ξένα χέρια. Σήμερα τιμούμε τους πεσόντες κατά την πολιορκία και κατά την Άλωση, διαβάζουμε τους θρήνους και τους θρύλους, συγκινούμεθα και διδασκόμεθα. Διότι αυτή είναι η αξία της ιστορικής μνήμης. Να αποτελεί μάθημα ες αεί για τις νεώτερες και τις απερχόμενες γενιές.

Πρέπει να θυμόμαστε την Άλωση, διότι μέσα από τις διηγήσεις των ιστορικών της εποχής ξετυλίγεται η Ελληνική Διάρκεια, η διαχρονική πορεία των αξιών του Ελληνισμού.

Η συγκλονιστική ομιλία του Κωνσταντίνου Παλαιολόγου στις 28 Μαΐου πριν από την τελική επίθεση των Οθωμανών μας διδάσκει γιατί αγωνιζόμαστε: Για την Πίστη, για την Πατρίδα, για τους συγγενείς μας.

Προσθέτει και τον βασιλέα, διότι εκείνο ήταν το πολίτευμα της εποχής. Όμως το τρίπτυχο Πίστη, Πατρίδα, συγγενείς, που αναφέρει ο τελευταίος Αυτοκράτορας, μας συνδέει με τον όρκο των αρχαίων Αθηναίων εφήβων και με τον παιάνα των Σαλαμινομάχων, το "Ότε παίδες Ελλήνων" και φθάνει αυτή η Ελληνική Διάρκεια μέχρι την προκήρυξη του Αλεξάνδρου Υψηλάντη, που έγραφε τον Φεβρουάριο του 1821 "Μάχου υπέρ Πίστεως και Πατρίδος", και μέχρι τά λόγια του Κολοκοτρώνη προς τους μαθητάς του πρώτου Γυμνασίου της Ελεύθερης πλέον Αθήνας: "Όταν πιάσαμε τ' άρματα είπαμε πρώτα υπέρ Πίστεως και ύστερα υπέρ Πατρίδος" .

Αυτές είναι οι διαχρονικές αξίες του Ελληνισμού.

Αυτός ο ηθικός δεσμός ενώνει τον Παλαιολόγο με τους Σαλαμινομάχους και με τον Κολοκοτρώνη και με το 1940. Μαχόμεθα για την Πίστη, την Πατρίδα, την Οικογένεια όσο κι αν κάποιος μας χαρακτηρίζειαναχρονιστικούς.

Τιμώντας την μνήμη των προδρόμων και των μαρτύρων της Ελληνικής Διαρκείας εμείς γι' αυτά θα συνεχίζουμε να αγωνιζόμαστε!

**Κωνσταντίνος Χολέβας
Πολιτικός Επιστήμων
Απόσπασμα άρθρου**